

Onsdag den 4. december 2024 (D)

1

30. møde

Onsdag den 4. december 2024 kl. 10.00

Dagsorden

1) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 26:

Forslag til folketingsbeslutning om en forhandling vedrørende specialpædagogisk støtte (SPS).

Af Sofie Lippert (SF) m.fl.

(Fremsættelse 01.11.2024).

2) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministre (spørgetid).

(Se nedenfor).

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 33:

Forslag til folketingsbeslutning om at fjerne den periodiske afgift på veterankøretøjer.

Af Kenneth Fredslund Petersen (DD) m.fl.

(Fremsættelse 07.11.2024).

1) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Lars Boje Mathiesen (UFG)

Mener ministeren, at danskerne blev orienteret korrekt om effekterne af covid-19-vaccinen?

(Spm. nr. S 334).

2) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Lars Boje Mathiesen (UFG)

Mener ministeren, at der gøres nok for de personer, som oplever bivirkninger grundet covid-19-vaccinen?

(Spm. nr. S 335).

3) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Peder Hvelplund (EL)

Mener ministeren, at ICC's nyligt udstedte arrestordre på bl.a. Israels premierminister Netanyahu og tidligere forsvarsminister Gallant, som er udstedt på baggrund af, at ICC finder rimelig grund til at tro, at de bevidst har forhindret civile i Gaza i at få adgang til livsnødvendige fornødenheder som bl.a. mad, vand, medicin og medicinske forsyninger, samt at restriktionerne har haft alvorlig indvirkning på hospitalers evne til at yde lægehjælp, bør føre til ændringer i regeringens samlede vurdering af, om Danmark skal tage imod medicinsk evakuerede fra Gaza?

(Spm. nr. S 369, skr. begr.).

4) Til justitsministeren af:

Mikkel Bjørn (DF)

Hvad er ministerens holdning til, at Hamas tilsyneladende i Danmark har våbenlagre, som skulle være brugt til terrorangreb her i landet?

(Spm. nr. S 350).

5) Til justitsministeren af:

Trine Pertou Mach (EL)

Mener ministeren, at Danmark kan overholde sin folkeretlige forpligtelse til at efterkomme en arrestordre udstedt af ICC i det tilfælde, hvor en person, som en arrestordre er rettet imod, kan opholde sig på dansk territorium uden at blive tilbageholdt?

(Spm. nr. S 362).

6) Til erhvervsministeren af:

Leila Stockmarr (EL)

På baggrund af at Nationalbanken har opgjort den danske finanssektors finansierede udledninger til mindst 72 mio. t CO₂-e, anerkender ministeren så, at finanssektorens fossile investeringer er en udfordring for den globale klimaindsats?

(Spm. nr. S 332, skr. begr. (omtrykt) Medspørger: Rosa Lund (EL)).

7) Til erhvervsministeren af:

Peter Kofod (DF)

Hvilke initiativer vil ministeren tage for at sikre imod det stigende omfang af bondefangeri, der omtales i Jydske Vestkysten, hvor virksomheder fanges i lange og svære kontrakter med såkaldt søgemaskineoptimering?

(Spm. nr. S 355, skr. begr.).

8) Til miljøministeren af:

Susie Jessen (DD)

Mener ministeren, at udbygning af vedvarende energi skal vægtes højere end hensyn til dyrearter, som er fredet under EU's habitatdirektiv, som det er tilfældet ved den planlagte energipark ved Vallø Stift i Køge?

(Spm. nr. S 367).

9) Til beskæftigelsesministeren af:

Sólbjörg Jakobsen (LA)

Mener ministeren, at det er et problem, at forskelle i levetid skaber forskelle i, hvor længe forskellige befolkningsgrupper er på folkepension?

(Spm. nr. S 230 (omtrykt)).

10) Til beskæftigelsesministeren af:

Dina Raabjerg (KF)

Hvordan forholder ministeren sig til, at Arbejdstilsynet siden 2003 har foretaget fem besøg hos Viegård Stutteri uden at have anmærkninger til arbejdsmiljøet, set i lyset af at flere tidligere ansatte fortæller, at de er blevet udsat for vold, voldtægt og overgreb på Viegård Stutteri i perioden, og vil ministeren i fortrolighed give indblik i, om der har været klager rettet til Arbejdstilsynet om Viegård Stutteri

samt indholdet af disse, således at Folketinget kan bedømme, hvorvidt der har været tale om et myndighedssvigt? (Spm. nr. S 233 (omtrykt)).

11) Til beskæftigelsesministeren af:

Charlotte Munch (DD)

Hvad mener ministeren om, at markant flere indvandrere fra muslimske lande modtager førtidspension end personer med dansk oprindelse?

(Spm. nr. S 312, skr. begr. (omtrykt)).

12) Til beskæftigelsesministeren af:

Charlotte Munch (DD)

Hvad mener ministeren om, at landets to største kommuner indskærper over for deres medarbejdere, at de skal arbejde for og tilslutte sig danske, demokratiske værdier, og mener ministeren, at dette og andre tiltag bør indføres for offentlige medarbejdere i hele Danmark for at værne om danske værdier blandt offentlige ansatte?

(Spm. nr. S 351, skr. begr.).

13) Til beskæftigelsesministeren af:

Nick Zimmermann (DF)

Hvad vil ministeren gøre ved de skræmmende nye tal for førtidspension blandt ikkevestlige indvandrere, som bl.a. viser, at to ud af tre indvandrere fra et muslimsk land er på førtidspension, når de er over 50 år, og at muslimer er voldsomt overrepræsenterede på førtidspension?

(Spm. nr. S 318, skr. begr. (omtrykt)).

14) Til beskæftigelsesministeren af:

Pernille Vermund (LA)

Er ministeren af den opfattelse, at almindelige voksne danskere ikke selv er i stand til at spare op og forvalte deres egne penge til at holde ferie?

(Spm. nr. S 327, skr. begr. (omtrykt)).

15) Til beskæftigelsesministeren af:

Peter Kofod (DF)

Har ministeren fortsat tillid til ATP's investeringsstrategi, der siden 2022 har tabt et massivt milliardbeløb på risikofyldte investeringer?

(Spm. nr. S 354 (omtrykt)).

16) Til børne- og undervisningsministeren af:

Mikkel Bjørn (DF)

Synes ministeren, at indvandrelever skal have positiv særbehandling i form af karakterrabat, og hvis ministeren ikke synes det, hvad vil han så gøre for at adressere problemet, som er velkendt?

(Spm. nr. S 349).

17) Til ministeren for byer og landdistrikter af:

Hans Kristian Skibby (DD)

Hvad er ministerens holdning til, at et selskab i forbindelse med opførelse af en konkret energipark i Jammerbugt Kommune har stillet 100 permanente lokale arbejdspladser i udsigt, et argument, der er brugt lokalt af flere beslutningstagere for at få projektet glat igennem?

(Spm. nr. S 365, skr. begr.).

18) Til ministeren for byer og landdistrikter af:

Susie Jessen (DD)

Hvad mener ministeren om, at man i Køge Kommune ved Vallø vil fælde træer i en fredskov, der svarer til 54 fodboldbaner, for at gøre plads til et statsligt energianlæg, og vil ministeren godkende det?

(Spm. nr. S 366).

19) Til kirkeministeren af:

Mette Thiesen (DF)

Hvad er ministerens holdning til de forhold, der tilsyneladende gør sig gældende i Mormonkirken/Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helige, hvor børn helt ned til 12-årsalderen udspørges af biskopperne, herunder om, hvorvidt de er seksuelt rene, og om andre af deres intime seksuelle erfaringer, og at trossamfundets ledelse har et juridisk parallelsystem for håndtering af forskellige seksuelle overgreb og vold, og hvad agter ministeren konkret at gøre ved det?

(Spm. nr. S 368).

20) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Katrine Robsøe (RV)

Hvad mener ministeren om, at universitetsrektorer og studerende nu fastslår, at det i praksis er urealistisk at opfylde de politiske ambitioner for universitetsreformen med de krav til øget arbejdsudbud og økonomi, som ligger i universitetsaftalen fra 2023?

(Spm. nr. S 360, skr. begr.).

21) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Katrine Robsøe (RV)

Hvordan forholder ministeren sig til, at der mangler 900 mio. kr. i kandidatreformen, hvis økonomien bag 20 pct. erhvervs kandidater skal hænge sammen?

(Spm. nr. S 361, skr. begr.).

22) Til ældreministeren af:

Mette Thiesen (DF)

Mener ministeren, at det er hensigtsmæssigt, at man som sosu-assistent kan misbruge sin stilling til at få adgang til sårbare ældre, misbruge dem seksuelt, få en straf for dette og efter 5 år vende tilbage til samme job?

(Spm. nr. S 364, skr. begr. (omtrykt)).

23) Til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri af:

Kristian Bøgsted (DD)

Hvad mener ministeren om, at de hollandske fiskere bruger jernkæder og kædemåtter i Skagerrak, når de danske fiskere ikke bruger disse redskaber for at skåne værdifulde stenrev?

(Spm. nr. S 340).

24) Til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri af:

Søren Egge Rasmussen (EL)

Vil ministeren følge anbefalingerne fra forskere på DTU Aqua og grønne organisationer og stoppe fiskeri af stenbideren, indtil bestanden igen når et bæredygtigt niveau?

(Spm. nr. S 353, skr. begr.).

25) Til social- og boligministeren af:

Søren Egge Rasmussen (EL)

Ministeren har i maj i år som overborgmester i København efterlyst, at regeringen hæver rammebeløbet for almene boliger med 20 pct., vil ministeren gennemføre at hæve rammebeløbet hurtigst muligt?

(Spm. nr. S 352, skr. begr.).

26) Til skatteministeren af:

Leila Stockmarr (EL)

Vil ministeren fremlægge en plan for at indføre differentieret moms på frugt og grønt i denne regeringsperiode?

(Spm. nr. S 344, skr. begr.).

27) Til skatteministeren af:

Steffen W. Frølund (LA)

Mener ministeren, at det er retfærdigt, at kriminelle bandemedlemmer får eftergivet deres skattegæld til det offentlige, mens iværk-

sættere på grund af lagerbeskatning bliver påtvunget at betale en skattegæld til staten af penge, som de aldrig har tjent?
(Spm. nr. S 345, skr. begr.).

28) Til skatteministeren af:

Kristian Bøgsted (DD)

Er ministeren enig, i at det er dybt kritisabelt, at Fiskeristyrelsen, her kun 1 måned inden fiskerne rammes af en CO₂-afgift, stadig ikke kan få svar på, hvordan afgiften skal håndteres af fiskerne eller styrelsen?

(Spm. nr. S 363 (omtrykt)).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard):

Lovforslag nr. L 111 (Forslag til lov om styrket beredskab i energi-sektoren).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 26: Forslag til folketingsbeslutning om en forhandling vedrørende specialpædagogisk støtte (SPS).

Af Sofie Lippert (SF) m.fl.

(Fremsættelse 01.11.2024).

Kl. 10:00

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren for forslagsstillerne, fru Sofie Lippert fra SF, ønsker at give en begrundelse for forslaget. Velkommen.

Kl. 10:00

Begrundelse

(Ordfører for forslagsstillerne)

Sofie Lippert (SF):

Tak. I dag behandler vi et beslutningsforslag fra SF, der handler om at forbedre det socialpædagogiske støttesystem, også kaldet SPS, for unge med funktionsnedsættelser såsom ordblindhed, adhd eller bevægelsehandicap. Forslaget er fremsat på baggrund af, at SF ønsker at sikre lige adgang til uddannelse. Udfordringer som lange sagsbehandlingstider og unødigt bureaukrati gør, at mange studerende og elever først modtager støtte efter uddannelsesstart, hvilket kan føre til, at de kommer bagud eller risikerer at forlade deres uddannelse. I nogle tilfælde går der op til 6 måneder, før den studerende eller eleven kan tage støtten i brug.

68 pct. af de studerende på en videregående uddannelse med tildelt SPS-støtte mener, at støtten i høj grad har en indvirkning på

deres trivsel. Derfor er det vigtigt, at unge skal kunne søge SPS, samtidig med at de ansøger om optagelse på en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse som professionsuddannelser og universitetsuddannelser, så støtten er tilgængelig fra uddannelsesstart. Rettidig støtte øger gennemførelsen af uddannelser og forbedrer trivslen og resultaterne. Vi opfordrer til politiske forhandlinger og nytænkning af systemet for at sikre bedre vilkår og mindske risikoen for, at unge med særlige behov falder fra på deres uddannelser.

Kl. 10:01

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Forhandlingen er hermed åbnet, og den første, der får ordet, er børne- og undervisningsministeren. Velkommen.

Kl. 10:02

Forhandling

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Tak til SF for at have fremsat et beslutningsforslag om specialpædagogisk støtte, SPS. Elever og studerende med funktionsnedsættelser skal have en hurtig adgang til SPS, og støtten skal være tilgængelig for den enkelte, så kort tid efter at uddannelsen eller studiet er startet og behovet for støtten er identificeret som muligt. Allerhelst skal støtten være tilgængelig, når den enkelte møder op den allerførste dag på sin nye uddannelse. På den måde sikres det, at den enkelte har mulighed for at gennemføre sin uddannelse på lige vilkår med sine holdkammerater og medstuderende uden funktionsnedsættelse. Det er vi helt enige i fra regeringens side.

Der har i en periode været for lange sagsbehandlingstider, og det skyldes, at man fra efteråret 2023 til foråret i år har implementeret et nyt administrationssystem, og der har været bump på vejen. Men siden maj har sagsbehandlingstiden i Styrelsen for Undervisning og Kvalitet været tilbage på normalen og har gennemsnitligt været på 20 dage for ansøgninger, der kræver en manuel behandling. For studerende og elever, der er testet endtydigt ordblind, godkendes ansøgninger om læse- og skriveteknologi og -hjælp og adgang til Nota automatisk uden sagsbehandlingstid i styrelsen. Siden årsskiftet har styrelsen for undervisning og kvalitet automatisk godkendt sådanne 16.000 ansøgninger om SPS.

Men selv om den nye administrationssystem nu virker efter hensigten – effektivt – er vi ikke i mål, for opgaven vokser, når antallet af elever og studerende med støttebehov vokser. I løbet af det sidste årti har vi set en meget voldsom stigning i antallet af elever og studerende, der har brug for SPS. I 2012 var der 32.000, der havde behov for støtte. I 2022 var det 59.000. Det er en stigning på 83 pct. Det udfordrer både uddannelsesinstitutionerne, som står for at ansøge, men det udfordrer også den styrelse, der behandler ansøgningerne om støtten.

Derfor er der behov for at se hele det her system efter i sømmene – hele det administrative setup. Kan det gøres smidigere? Kan det gøres mere enkelt? Konkret kan det handle om at forenkle administrationen på uddannelsesstederne, styrke fokus på overgangen i uddannelsessystemet, hvor der er udfordringer, og styrke vejledningen af skoler og elever og studerende. Det kan give kortere sagsbehandlingstid på skolerne og i den relevante styrelse. Samtidig skal vi have blik for yderligere it-understøttelse af processerne, og alle de tiltag kunne indgå i det videre politiske arbejde med udvikling af ungdomsuddannelserne på Undervisningsministeriets område og også på Uddannelses- og Forskningsministeriets område. Jeg ved, at de også er opmærksomme på at se på potentialerne for forbedringer i forhold til de videregående uddannelser.

Vi skal også huske på, at det som en del af den første aftale på erhvervsuddannelsesområdet om social- og sundhedsuddannelserne, som vi alle sammen er en del af, blev aftalt, at regeringen vil

indkalde til yderligere forhandlinger om erhvervsuddannelserne på baggrund af et oplæg fra regeringen, og at partierne i de kommende forhandlinger ønsker at drøfte fleksibiliteten i tilrettelæggelsen af uddannelserne og specialpædagogisk støtte til eleverne. Det planlægges vi også skal være en del af de næste forhandlinger på erhvervsuddannelsesområdet.

Regeringens udgangspunkt er altså det samme som forslagsstillerens: Der skal være hurtigere, der skal være smidigere adgang til SPS, og der er, er vi enige om, en række potentialer for forbedringer, som vi skal arbejde videre med. Regeringen mener, at arbejdet med SPS skal ses i sammenhæng med udviklingen af de enkelte uddannelsesområder. Som forslaget ligger nu, kan vi derfor ikke stemme ja, men vi ser frem til forhandlingerne om erhvervsuddannelserne, som vi har foran os, og vil også opfordre SF til at tage det her perspektiv med ind til det forhandlingsbord. Tak for ordet.

Kl. 10:06

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ministeren. Der er en kort bemærkning til fru Sofie Lippert.

Kl. 10:06

Sofie Lippert (SF):

Tak for både opbakningen til forslaget intention og for fokus på behovet for at kunne få støtte fra starten af en uddannelse og ikke først langt inde i uddannelsen og på overgangene. Jeg er jo rigtig glad for, at regeringen gerne vil forhandle det her. Mit første spørgsmål er derfor, om ministeren kan sige noget om, hvornår vi kan forvente at gå ind i reelle drøftelser om, hvordan vi når i mål med det, der virker til at være en fælles intention hos SF og regeringen.

Kl. 10:07

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ministeren.

Kl. 10:07

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg har hele tiden tænkt, at det skulle være lige inden jul eller lige efter jul, at vi fremlagde vores bud på, hvad der skulle ske. Som dagene går, bliver det nok mest realistisk, at det er lige efter jul.

Kl. 10:07

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 10:07

Sofie Lippert (SF):

Tak for det. Så har jeg måske et lidt mere nørdet spørgsmål. Noget af det, der har stor betydning for kvaliteten af SPS på de forskellige uddannelsesinstitutioner og for oplevelsen af kontinuitet for de studerende, er reglerne om, at SPS skal sendes i udbud med et vist mellemrum. Er det noget af det, vi kan kigge på i kommende forhandlinger om vi kan lave, altså ikke nødvendigvis en model uden udbud, men i hvert fald en model, der sikrer lidt mere kontinuitet for de studerende?

Kl. 10:08

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ministeren.

Kl. 10:08

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Vi vil gerne diskutere udbudsreglerne. Jeg må indrømme, at jeg ikke kender til detaljerne i reglerne, som de er i dag, men jeg er enig i det, jeg kan forstå er spørgerens tilgang, nemlig at vi nok skal holde fast i, at der er en eller anden form for udbud, både af økonomiske

årsager, men også for at sikre en eller anden form for udvikling af de hjælpemidler, der er på området.

Kl. 10:08

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ministeren. Der er ikke yderligere korte bemærkninger, så vi går i gang med ordførerrækken. Den første er fru Sara Emil Baaring fra Socialdemokratiet. Velkommen.

Kl. 10:09

(Ordfører)

Sara Emil Baaring (S):

Tak for ordet, formand, og tak til Socialistisk Folkeparti for at fremsætte beslutningsforslaget. Til elever eller studerende, der har brug for støtte for at gennemføre sin uddannelse, har vi i mange år haft muligheden for specialpædagogisk støtte. Det er en ordning, som gør det muligt for disse unge at gennemføre deres uddannelsesforløb på lige fod med deres medstuderende. Det er afgørende, at de unge, som har behov for den her støtte, har en let adgang til at få den tilkendt. Ideelt set burde støtten være på plads allerede fra første skoledag, da den er helt fundamental for, at de her elever kan gennemføre deres skolegang på lige vilkår med deres kammerater.

I Socialdemokratiet er vi helt enige med forslagsstillerne om dette. Desværre har vi i det seneste år hørt flere beretninger om, at det ikke altid er tilfældet. I den forbindelse vil jeg gerne læse op fra en artikel med et interview med Sanne Nygaard, som er SPS-vejleder ved Techcollege :

»Vi har eksempler på, at vi søgte om en computer til en ordblind elev i oktober, som kom i marts. Og det er jo noget af det, hvor man kan sige, at vi er lidt magtesløse i forhold til systemet. Vores grundforløb er jo kun 20 uger, og nogle af vores hovedforløb er kun på seks eller tre uger, så nogle gange oplever vi, at støtten kommer så sent, at det er lige før, at det er lige meget.«

Og videre står der: »Når en elev på grundforløb 1 skal gennemføre grundfag som dansk, engelsk eller matematik, så er der behov for, at elever skriver eller læser noget. ”Og så er det jo træls”, som Sanne Nygaard formulerer det, ikke at have den nødvendige støtte.«

Fra efteråret 2023 til foråret 2024 er der indført et nyt system, SPSA, men det har ikke været uden udfordringer, og der har været usædvanlig lange sagsbehandlingstider, som har haft konsekvenser for både de studerende og de elever, som har haft brug for det. Det er noget, vi i Socialdemokratiet gerne vil beklage. Heldigvis har vi fået oplyst af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, at sagsbehandlingstiden nu er kommet ned på et gennemsnit a 20 dage, og vi håber, at det kan bidrage til en forbedret situation.

I Socialdemokratiet vil vi rigtig gerne være med til at kigge nærmere på, hvordan vi kan forbedre systemet, herunder om der er behov for en mere nuanceret tilgang. Antallet af elever og studerende, der søger om SPS-støtte, er steget markant. Faktisk er det steget med hele 83 pct. de sidste 10 år. Det siger jo også noget om, at der er et behov for, at vi skaber et system, der er lettere for de studerende og for de uddannelsesinstitutioner, der skal håndtere ansøgningerne.

I den første delaftale for sosu-uddannelserne blev det aftalt, at regeringen skal indkalde til yderligere forhandlinger om erhvervsuddannelser. Det er også noteret, at partierne i aftalen ønsker at drøfte SPS-ordningen og tilrettelæggelsen heraf. Denne aftale er Socialistisk Folkeparti en del af, og vi ser frem til at deltage i de kommende forhandlinger

I Socialdemokratiet mener vi, at det fremsætte B-forslag skaber et sidespor i de her forhandlinger, og derfor kan vi ikke støtte forslaget i den form, det foreligger i i dag. Men vi er meget villige til at være med til at sætte fokus på SPS-ordningen og sikre, at den bliver en del af forhandlingerne. Hvis forslagsstillerne er åbne for at lande en beretningstekst i udvalget, er vi meget åbne for det, for vi mener, at SPS-ordningen bør forbedres på flere områder, og vi vil gerne

være med til at finde løsninger. Så igen vil jeg sige mange tak til Socialistisk Folkeparti for at rejse den her vigtige debat, og tak for ordet.

Kl. 10:12

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er en enkelt kort bemærkning til fru Sofie Lippert.

Kl. 10:12

Sofie Lippert (SF):

Tusind tak til Socialdemokratiets ordfører for den meget positive modtagelse af det her. Jeg tror, der er mange måder at kigge på SPS-støtte på, men noget af det, som vi i SF synes er meget afgørende at vi får kigget på, er hele snakken om ventetider. For én ting er, at vi har at gøre med 20 dage. Hvis de 20 dage reelt først kan gå i gang, når man er et stykke inde i studiet, fordi man først kan søge, når man er startet, og der derfra kommer en lang række processer, så kan 20 dage pludselig blive til 40, 50 eller 60 dage eller, som i det tilfælde, ordføreren selv nævnte, et halvt år. Så jeg vil bare gerne spørge Socialdemokratiets ordfører, om Socialdemokratiet vil være med til at finde en løsning, hvor man kan få bureaukratiet af vejen, inden man starter på studiet, og derfor modtage den nødvendige støtte allerede fra første studie- eller skoledag.

Kl. 10:13

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 10:13

Sara Emil Baaring (S):

Det er vi meget villige til at være med til at finde en eller anden form for løsning på. Derudover har vi for nylig haft en deputation i Børne- og Undervisningsudvalget, hvor der også kom nogle og berettede om nogle andre nuancer i det her og nogle ting, vi burde rette op på. Så jeg synes, at det viser, at der er brug for en lidt mere grundig tilgang til det og måske på nogle punkter nytænkning af det her område.

Kl. 10:14

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 10:14

Sofie Lippert (SF):

Det er jeg glad for at høre. Og så er det måske værd at spørge, hvis der skal en mere grundig tilgang til, om Socialdemokratiets ordfører forestiller sig, at vi kan lande en aftale, som kan få virkning hurtigt, eller om det her skal være et langt forløb, hvor de studerende endnu en gang skal vente meget længe.

Kl. 10:14

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 10:14

Sara Emil Baaring (S):

Det tror jeg bestemt ikke, men jeg synes også, at vi skal have øje for, at der er rigtig mange nuancer i det her, også i forhold til hvilken gruppe man tilhører eller hvilken uddannelsesinstitution eller retning eller linje man går på. Derfor synes jeg egentlig, at det er vigtigt, at det bliver gjort som nu, hvor det er under de enkelte, lige nu er det så erhvervsuddannelser, man ligesom kigger på, hvad det er, der passer bedst til den gruppe, vi har på den og den uddannelsesretning. Så jeg synes faktisk, det er den rigtige løsning, man har gang i, og så vil jeg gerne takke Socialistisk Folkeparti for at sætte fokus på, at vi skal

huske det her, også når vi snakker om de forskellige gennemgange af uddannelserne.

Kl. 10:15

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke yderligere korte bemærkninger. Vi går videre til næste ordfører, og det er fru Anni Matthiesen fra Venstre.

Kl. 10:15

(Ordfører)

Anni Matthiesen (V):

Tak for det, formand. Først vil jeg gerne takke SF for at sætte fokus på det her meget vigtige emne. For det, vi snakker om i Folketingssalen nu her i dag, handler grundlæggende om, at vi skal sikre bedre forudsætninger for, at unge med funktionsnedsættelser kan gennemføre en uddannelse. Vi kan se, at funktionsnedsættelser i stigende grad er med til at påvirke de unges evner til at tage fat, men også i det hele taget at gennemføre en uddannelse. En stor andel af de her 43.000 unge, som vi jo ofte taler om, som står uden job eller uddannelse, har som sagt ofte funktionsnedsættelser, og det gør jo også, at vi er nødt til at kigge ind i, om der er ting her, vi kan gøre bedre. Så det er selvfølgelig en udfordring, som vi skal have kigget på.

Specialpædagogisk støtte er utrolig afgørende for rigtig mange unge. Det er det både i den tid, de er i skole, men også for den sags skyld i den tid, hvor de er hos en virksomhed. Det skal gå hurtigere, og der skal også være en mere smidig adgang til at kunne få støtten. Godt nok har vi, som ministeren også sagde, fået indhentet de lange ventetider, men studerende med en funktionsnedsættelse kan jo også i dag synes, at 20 dage er lang tid at vente på en afgørelse. Det er rigtig godt, at vi nu kigger ind i det her område og kommer til at skulle drøfte det her politisk. I Venstre vil jeg også gerne understrege at vi rigtig gerne vil kigge på, om der er unødvendigt papirarbejde, som vi simpelt hen kan få fjernet, og dermed også sikre en mere smidig sagsgang.

Noget af det, som betyder meget for os i Venstre at vi samtidig får kigget på, er forskellen imellem, når man er i skolehverdagen, og når man er i en virksomhed, og på, om vi kan gøre noget, for at det bliver bedre. Det er sådan, at jeg også har haft møder med bl.a. SMV, og de har også været i foretræde i udvalget, og der er der i hvert fald kommet nogle ting frem, som jeg rigtig gerne vil bære med ind i forhandlingsrummet. For det er uhensigtsmæssigt, hvis der er en kæmpe forskel for de her unge mennesker, alt afhængigt af om de befinder sig på skolebænken eller i en virksomhed.

Alt i alt kan jeg sige, at vi fra Venstres side er parat til, hvis SF ønsker det, at gå med ind i et arbejde om en beretning under udvalgsbehandlingen. Som forslaget er nu, kommer vi til at stemme nej, hvis man bringer det til afstemning, men som sagt håber jeg, at SF har lyst til, at vi kunne lave en fælles beretning. Tak for ordet.

Kl. 10:18

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak. Der er et par korte bemærkninger. Den første er til fru Sofie Lippert.

Kl. 10:18

Sofie Lippert (SF):

Tak også til Venstre for den positive modtagelse, og især tak for det meget store fokus på de særskilte udfordringer, der er på de uddannelser, hvor man er i en eller anden form for vekselvirkning mellem skole og virksomhed. Det er jo især erhvervsuddannelserne, der oplever meget store udfordringer med de mange skift, både skift mellem grundforløb et og to og hovedforløb, men også skift mellem at være henholdsvis i skole og ude på lærepladsen.

Jeg kunne godt tænke mig at høre, om Venstre også mener, at der er brug for, at vi kigger på de videregående uddannelser, altså de uddannelser, hvor der ikke er en vekselvirkning, men hvor man stadig har store udfordringer med, hvornår man kan søge, og forskelle i kvalitet på forskellige uddannelser, alt efter om man har inhouse eller eksterne udbydere af SPS osv. Er det hele systemet, der skal kigges efter i sømmene, hvis det står til Venstre?

Kl. 10:19

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:19

Anni Matthiesen (V):

Jeg vil starte med at understrege, at jeg selvfølgelig er børne- og undervisningsordfører, og derfor er det jo primært ungdomsuddannelserne, jeg har fokus på. Men jeg ville synes, det var helt naturligt, at man på en eller anden måde sikrer overgangene, og at uanset hvor man befinder sig i uddannelsessystemet, er det let at håndtere, hvis man er et ungt menneske med særlige behov.

Kl. 10:19

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Sofie Lippert (SF):

Det er jeg enormt glad for at høre. Der er ikke nogen tvivl om, at overgangene er noget af det, der gør det rigtig svært. Og det er måske også værd blot at nævne, at jeg tænker, at der er nogle gymnasieelever, som også ønsker sig et lidt mere smidigt system, fordi det i forvejen er noget af en overvældende oplevelse at starte i 1. g. Men jeg kan næsten ikke forestille mig andet, end at Venstres ordfører vil give mig ret i, at de selvfølgelig også skal med i en forhandling.

Kl. 10:20

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:20

Anni Matthiesen (V):

Jeg kan sige så meget, at det her område betyder rigtig meget, både for mig personligt, men egentlig også for Venstre i det hele taget. Derfor går vi også konstruktivt ind i de her drøftelser, som vi jo inden længe formentlig mødes hos ministeren om, så vi kan komme videre med det her. For det er noget af det, som påvirker rigtig mange unge i deres hverdag, og jeg mener helt klart, at der er steder, hvor det kan gøres bedre.

Kl. 10:20

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det fru Marlene Harpsøe.

Kl. 10:20

Marlene Harpsøe (DD):

Først tak til Venstres ordfører for en rigtig fin tale. I Danmarksdemokraterne har vi det jo sådan, at der også på det her område er en hel del bureaukrati, og derfor blev jeg så glad for, at Venstres ordfører netop kom på banen og sagde, at der også er noget unødigt bureaukrati på det her område.

Man kan prøve at forestille sig en situation, hvor man måske er et ungt menneske, der kommer fra folkeskolen og måske ikke har haft de bedste oplevelser med sig og skal tage en erhvervsuddannelse og igen støder på alt det her bureaukrati og det her system, som er så komplekst at navigere i. Det er jo ikke kun det, at man skal spare

nogle penge i det offentlige og ikke bare bruge løs på bureaukrati, men også ud fra den enkeltes elevs og studerendes synspunkt er det virkelig vigtigt, at vi ikke har alt muligt kaos på det her område.

Nu blev der også spurgt ind til det her med de videregående uddannelser. Der oplever man jo i dag, at man skal søge – hver gang der er et nyt semester, skal man søge. Det er jo unødigt bureaukrati. Vil Venstre være med til at afskaffe det?

Kl. 10:21

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:21

Anni Matthiesen (V):

Som jeg også lige nævnte til SF's ordfører, kan jeg selvfølgelig ikke tillade mig, når jeg ikke er uddannelses- og forskningsordfører, men udelukkende børne- og undervisningsordfører, at love noget på forhånd på en anden ordførers område. Men jeg kan sige så meget, at jeg synes, det er helt naturligt, at man kigger bredt, og jeg vil sige, at uanset hvad, burde det være i alles interesse, at hvis der er unødigt bureaukrati, som både generer de unge mennesker og for den sags skyld også uddannelsesstederne, bør vi tage fat på de ting og få det fjernet.

Kl. 10:22

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 10:22

Marlene Harpsøe (DD):

Selv om ordføreren, kan man sige, i parentes kun står her i dag som børne- og undervisningsordfører, er jeg alligevel glad for den håndsækning, i forhold til at man skal se bredt på det her. For et eller andet sted burde vi egentlig også have uddannelses- og forskningsministeren i salen i dag, for man er jo på tværs af ministerierne nødt til at se på det her. En studerende og en elev er jo ikke bare en, der kun er i ét ministerium. Det er jo forhåbentlig også nogen, der skal videre i systemet på et eller andet tidspunkt. Så man er nødt til at se det bredt for at finde de her løsninger, som er alle vegne. Men tak til Venstres ordfører for at nævne det her med bureaukratiet, for det skal nedbringes.

Kl. 10:22

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:22

Anni Matthiesen (V):

Men jeg kan så, tror jeg, uden problemer betrygge Danmarksdemokraternes ordfører i, at man også taler sammen på tværs af regeringspartierne og for den sags skyld også på tværs af ministerierne. Så jeg tror helt bestemt på, at man på den her måde er klar til at drøfte det på tværs af Børne- og Undervisningsministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Kl. 10:23

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke yderligere korte bemærkninger, og vi går videre til den næste. Det er fru Marlene Harpsøe fra Danmarksdemokraterne. Velkommen.

Kl. 10:23

(Ordfører)

Marlene Harpsøe (DD):

Tak. I Danmarksdemokraterne vil vi først starte med at sige tak til SF for at fremsætte det her beslutningsforslag. Det er et utrolig

vigtigt beslutningsforslag, for noget af det, det er rigtig vigtigt at vi tager os af her i Folketinget, er selvfølgelig at sikre, at man, hvis man er et ungt menneske og har brug for en særlig støtte for at kunne tage en uddannelse, så også får den støtte, der skal til, for at man kan gennemføre sit studieliv og sin uddannelse.

Der kan vi jo bare bl.a. på erhvervsuddannelsesområdet se, at der desværre er alt for mange, der falder fra. Der er unge mennesker, som får deres SPS-støtte tildelt alt for sent og desværre falder fra uddannelsen. Det er jo også nogle unge mennesker, der så risikerer at komme på kontanthjælp, og som vi kunne have grebet langt tidligere, hvis det var, at man havde sat ind lang tid før. Derfor giver det rigtig god mening med noget af det, der jo også er blevet sagt heroppe på talerstolen fra forslagsstillernes side, eller også var det nede fra stolen hernede i Folketingssalen, hvor man kom ind på det her med muligheden for at søge SPS-støtte, allerede når man søger om at komme ind på uddannelsen. Det er jo sådan nogle initiativer, vi skal se på og komme i gang med hurtigst muligt.

Så har vi i Danmarksdemokraterne også det helt klare princip, at SPS-støtte ikke kun skal fungere i forhold til ungdomsuddannelserne. Det skal også fungere i forhold til de videregående uddannelser, og derfor er regeringen nødt til at komme med et samlet forslag, som dækker de områder på tværs. Fordelen ved SPS-støtte, uanset om man får det, fordi man er ordblind, eller fordi man har en psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse, er, at SPS virker. Det er noget, der får langt flere unge igennem uddannelsessystemet, og de har en meget lavere risiko for at falde fra, og det er utrolig positivt.

43.000 unge står i dag uden uddannelse eller job. Det er alt for mange, men sagen er også den, at 40 pct. af dem har en funktionsnedsættelse. Så lad os hjælpe dem i stedet for at blive ved med bare at trække tiden ud. Noget, vi i Danmarksdemokraterne også er optaget af i forhold til erhvervsuddannelserne, er, at man ikke kun skal have SPS, når det er, at man er på erhvervsskolen. Man skal også kunne tage den her SPS-støtte med ud på selve lærepladsen, hvor man jo tilbringer en stor del af sin tid under uddannelsen.

Så blev jeg jo selvfølgelig glad, da der var en ordfører heroppe, som nævnte det her med bureaukratiet, for der er jo en del bureaukrati i dag. Det oplever man på skolerne, men man oplever altså også som elev og studerende, at der er en hel del bureaukrati. Og når man bare gerne vil føle sig helt som de andre og bare er træt af hele tiden at skulle søge, vente på afgørelser og det ene og det andet – altså bare gerne vil føle sig som de andre – så er det lidt træls, at man igen og igen skal søge om den støtte, som man nu engang har været berettiget til tidligere. Måske har man det endda allerede fra folkeskolen af, hvor man har vidst, at der har været f.eks. ordblindhed, eller at der har været en psykisk funktionsnedsættelse, og så skal man igen og igen søge, i stedet for at vi sikrer et mere smidigt system, som følger den enkelte, så de ikke igen og igen skal søge.

Så man skal ikke kvæles i ansøgninger og bureaukrati. Det skal nedbringes, og i Danmarksdemokraterne kan vi støtte det her beslutningsforslag fra SF. Tak for ordet.

Kl. 10:27

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Vi siger tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Vi går videre til den næste, og det er fru Helena Artmann Andresen fra Liberal Alliance. Velkommen.

Kl. 10:27

(Ordfører)

Helena Artmann Andresen (LA):

Tak for det. SPS-støtte er utrolig vigtig for elever med funktionsnedsættelser, så de kan tage en uddannelse på lige fod med andre elever. Dele af systemet i dag fungerer godt, og så er der også dele af systemet, som vi ikke kan være tilfredse med. Vi ved, hvilke

konsekvenser det har for unge mennesker i uddannelsessystemet, der er berettiget til SPS, men ikke får støtten ret hurtigt efter starten på deres uddannelse. Det koster på fagligheden og dermed kan det koste på det sociale, det kan have betydning for deres eksamener, hvis de får det sent, og i værste fald kan det betyde, at de falder fra uddannelsen.

SPS-systemet er under pres. Det er blevet alt for bureaukratisk. De seneste 10 år er der næsten kommet tre gange så mange unge, som får SPS. Systemet er oprindeligt designet til en tid, hvor antallet af SPS-modtagere var betydelig lavere, og derfor bygger det på en individuel ansøgning for hver enkelt elev. I dag betyder det, er SPS-vejlederne mange steder bruger op mod 25 pct. af deres tid på at udfylde papirer og flytte papirer rundt i stedet for at hjælpe de unge mennesker, de er ansat til at støtte. Det svarer rundt regnet til ca. 40 fuldtidsstillinger eller små 75.000 timer årligt, der går til administration.

Ligesom SF mener vi også i Liberal Alliance, at unge mennesker skal have mulighed for at søge om SPS-støtte, allerede inden eller i forbindelse med at man søger optagelse på sin uddannelse.

På erhvervsskolerne er der også store udfordringer. Halvdelen af eleverne med funktionsnedsættelser falder faktisk fra deres uddannelse. På syv ud af ti erhvervsskoler er det under 40 pct. af de elever, som får SPS på grund af ADHD, depression, autisme eller lignende diagnoser, der får støtten med sig, når de går i lære. Man burde måske kigge på en helt anden model for erhvervsuddannelserne – en model, der måske mere minder om fgu's. Og vi bør kigge på at kunne hjælpe virksomhederne med at blive mere oplyst om de af deres elever, der har funktionsnedsættelser. Så tak til SF for at have fremsat et rigtig godt beslutningsforslag. Det er en politisk opgave, der skal løses, og derfor stemmer vi i LA selvfølgelig også for.

Kl. 10:29

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren. Så er det hr. Rasmus Lund-Nielsen fra Moderaterne.

Kl. 10:29

(Ordfører)

Rasmus Lund-Nielsen (M):

Tak for det, formand, og tak til SF for at have fremsat beslutningsforslaget om et emne, som ligger mig meget på sinde. Specialpædagogisk støtte er nemlig en afgørende del af at sikre, at unge med funktionsnedsættelser kan gennemføre deres uddannelse på lige fod med deres medstuderende. Her taler jeg både med en vis politisk indsigt og en faglig indsigt som psykolog, men jeg taler faktisk også med en personlig indsigt, da jeg selv har arbejdet en del år som SPS-støttelærer på psykologistudiet. Jeg ved derfor, hvor meget det betyder for en studerende at få den rette hjælp, og hvor ødelæggende det kan være, når hjælpen ikke gives i tide. En velfungerende SPS-ordning betyder alverden for dem, der har behovet. Ordningen er en essentiel del af vores ambition om lige muligheder for alle. Det er en mærkesag i Moderaterne.

Når det fungerer, ser vi, hvordan SPS gør en konkret forskel ikke kun for de faglige resultater, men også for den enkeltes trivsel og evne til at gennemføre sin uddannelse. Desværre ved vi også, at når systemet halter, kan det få alvorlige konsekvenser. Lange sagsbehandlingstider og unødigt bureaukrati kan være de barrierer, der får de unge til at give op, før de overhovedet er kommet i gang. Det er en problematik, som vi skal tage dybt alvorligt, og som kræver målrettet handling.

Derfor er jeg også glad for, at vi har udfærdiget en beretningstekst, der understreger vigtigheden af hurtig og smidig adgang til SPS, og som beretningen bemærker, har midlertidige forsinkelser under implementeringen af et nyt administrationssystem været en udfordring, men det er positivt, at sagsbehandlingstiden nu er nor-

maliseret til 20 dage, og at elever med ordblindhed faktisk får automatisk tildeling med det samme i Nota uden sagsbehandlingstid.

Samtidig anerkender vi, at der er plads til forbedringer ikke mindst for at undgå det her unødige bureaukrati og for at sikre endnu bedre vilkår for elever, men også læringe, som det har været nævnt, og studerende med funktionsnedsættelser. Derfor støtter jeg intentionerne om at styrke SPS-ordningen, men vi kan ikke stemme for beslutningsforslaget fra SF, og vores nej skyldes jo så på ingen måde manglende vilje til at forbedre SPS-ordningen eller hjælpe studerende med behovet, men snarere at regeringen jo også allerede arbejder på området. Som nævnt i beretningen er der i aftalen om flere social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere en klar forpligtelse til at drøfte forbedringer af SPS i kommende forhandlinger. Det arbejde skal vi give tid og rum til at bære frugt, og vi kan også sagtens kigge ind i, om vi skal udvide til andre områder i forhold til SPS-ordningen.

Jeg mener i hvert fald, vi skal fokusere på de her konkrete skridt, der kan forbedre og mindske bureaukratiet, ikke mindst dem, der kommer til at blive taget nu, og så samarbejde om at skabe de nødvendige forbedringer af SPS-ordningen, som vi kan blive enige om. For studerende med funktionsnedsættelser skal ikke falde igennem systemet, og det har vi heldigvis også fokus på at sikre. Vi stemmer derfor ikke for beslutningsforslaget, da der er et godt arbejde i gang med SPS. Tak for ordet.

Kl. 10:32

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er en enkelt kort bemærkning til fru Sofie Lippert. Værsgo.

Kl. 10:32

Sofie Lippert (SF):

Endnu en gang tak for den positive modtagelse. Jeg vil spørge til sådan en helt konkret del. Der er en del af bemærkningerne til det her beslutningsforslag, som jeg jo forstår at regeringen ikke kan stemme for, fordi arbejdet er i gang. Derfor er jeg nysgerrig på, om den konkrete ting er noget, de forskellige regeringspartier er interesseret i at kigge på, altså om vi kan lave et system, hvor man kan søge om SPS-støtte, allerede når man søger ind på et studie, og derfor har en reel mulighed for at få støtte fra den første dag, når man træder ind på studiet og ikke først – i best case-scenario – 20 dage inde i studiet. Ude i virkeligheden er det nok nærmere et par måneder inde i studiet.

Kl. 10:33

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 10:33

Rasmus Lund-Nielsen (M):

Jeg er lidt i tvivl om, om de 20 dage er best case-scenario. Så vidt jeg ved, er det den gennemsnitlige sagsbehandlingstid. I forhold til om man skal kunne søge det her, samtidig med at man f.eks. søger ind på en uddannelse, er jeg åben for at drøfte det. Dog har jeg så den betænkelighed, at der jo er mange, der vælger ikke at starte på en uddannelse, de faktisk søger ind på. Så det kan rent faktisk også godt komme til at give en del unødigt bureaukrati, at man tildeler en SPS-støtte til nogen, som så ender med ikke at have behovet. Men jeg er åben over for at drøfte det.

Jeg ser måske hellere, at vi gør noget for at smidiggøre selve sagsbehandlingstiden yderligere og måske også anvender nogle af de nye teknologier, der kan være i den forbindelse, sådan at det ikke nødvendigvis er mennesker, der manuelt skal sidde og kigge ansøgningerne igennem. Moderaterne har jo i den her uge som del af regeringen lanceret en strategi for kunstig intelligens, som jo

bl.a. kan mindske sådan noget administration. Ja, alt administration i det offentlige kan i virkeligheden blive mindsket ret drastisk, da vi jo bl.a. kan få robotter til at læse dokumenter igennem, og jeg forestiller mig, at det kunne være noget, der kunne gøre, at det kunne gå hurtigere end 20 dage i gennemsnit.

Kl. 10:34

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 10:34

Sofie Lippert (SF):

Tak for det. Jeg tror, at nogle af de forslag er vi meget åbne for. Men jeg vil lige fokusere lidt på de 20 dage. Når jeg siger, at 20 dage er best case-scenario, er det jo, fordi ingen kan have en ansøgning til at lande på Styrelsen for Undervisning og Kvalitets bord, den dag man starter på studiet, når man først kan begynde at udarbejde den på det tidspunkt. For nogle er der et afklaringsbehov, for andre har der været støtte tidligere og derfor bedre mulighed for hurtigt at sende det af sted. Men selv i de bedste scenarier lander ansøgningen næppe på Styrelsen for Undervisning og Kvalitets bord første dag. Så anerkender ordføreren, at de 20 dage ikke er fra studiestart?

Kl. 10:35

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 10:35

Rasmus Lund-Nielsen (M):

Det er et godt spørgsmål, præcis hvor mange dage det tager. Jeg kan bare konstatere, at sagsbehandlingstiden er nede på 20 dage. Så er det rigtigt, at der er noget med, i forhold til hvornår man så søger det i forhold til starten. Altså, hvis man ved, at man gerne vil starte på en uddannelse, tænker jeg, at vi da skal gøre, hvad vi kan, for at man hurtigst muligt kan gå i gang med at søge, og så skal vi derudover gøre, hvad vi kan, for at sagsbehandlingstiden mindskes. Men jeg er betænkelig, som jeg nævnte, ved, at man automatisk kan få tildelt støtte, bare ved at man har en form for hensigt med at søge ind på en uddannelse. For vi ved jo, at det ikke er alle, der rent faktisk starter på den uddannelse, de søger ind på.

Kl. 10:35

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi går videre til den næste, og det er fru Lise Bertelsen fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:36

(Ordfører)

Lise Bertelsen (KF):

Tak for ordet, formand, og mange tak til SF for et rigtig vigtigt beslutningsforslag. Det Konservative Folkeparti deler til fulde intentionen, som SF her løfter, nemlig at støtten skal være til stede ved studiestart, og vi støtter forenklingen, der også ligger i forslaget. Jeg ser meget frem til de kommende drøftelser af, hvordan vi – ud over den problematik, som SF her løfter om starten – også får set på problematikken om, at der faktisk er manglende kendskab til SPS, altså specialpædagogisk støtte generelt.

Det er så ikke kun et problem i forhold til at få den tildelt fra starten af, men også et problem, som faktisk i sidste uge, nærmere den 28. november, blev rejst ved et foretræde af SMVDanmark og Sammenslutningen af Unge Med Handicap vedrørende SPS-støtten. De kunne igen, fristes man næsten til at sige, fortælle, at SPS-støtten ikke fungerer efter hensigten, og de kunne selvfølgelig også fortælle,

at når den gør, gør den en kæmpe stor forskel for dem, der modtager den, når de får den både rettidigt og retmæssigt.

Det er tankevækkende, at 67 pct. af landets små og mellemstore virksomheder ikke kender til SPS-ordningen. Disse virksomheder uddanner to tredjedele af lærlinge på det private arbejdsmarked. Det tal taler simpelt hen for sig selv. Så jeg vil også gerne sige tak til ministeren for villigheden til at se på forbedringspotentialer. For det må være siges at være nødvendigt, når, og jeg gentager, 67 pct. af landets små og mellemstore virksomheder overhovedet ikke kender til ordningen. Så mange tak til SF for det her vigtige beslutningsforslag, som Det Konservative Folkeparti støtter op om.

Kl. 10:38

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Vi går videre til den næste, og det er fru Mette Thiesen fra Dansk Folkeparti. Velkommen.

Kl. 10:38

(Ordfører)

Mette Thiesen (DF):

Børn og unge med særlige behov skal selvfølgelig have særlig støtte. Det ved jeg om nogen. Jeg har været lærer i over 10 år, og jeg har mødt de her børn og unge, som lige havde brug for lidt ekstra. Det kunne enten være det, man kaldte en it-rygsæk, hvis man havde problemer med dysleksi, altså ordblindhed, eller det kunne også være, at man havde brug for noget specialpædagogisk støtte eller på anden vis blive holdt lidt i hånden op igennem sit uddannelsesforløb.

Derfor er jeg egentlig også rigtig glad for, at vi står med det her forslag i dag fra SF, for selvfølgelig er det vigtigt, at når man kommer videre i uddannelsesforløbet, kan man også få den rigtige hjælp og støtte. Tit og mange gange – det ved jeg af erfaring – er det jo faktisk det, der kan gøre den helt store forskel, i forhold til om man faktisk får gennemført det, får lavet de der opgaver og faktisk kan være i uddannelsen i skolen. Så det betyder rigtig, rigtig meget.

Jeg er meget enig i det, der er blevet sagt heroppe fra talerstolen, også i forhold til bureaukrati. Hvordan sikrer vi os, at der ikke går nærmest halve og hele år, før man får den her særlige hjælp? Jeg har selv haft den oplevelse som lærer, eksempelvis med den her it-rygsæk, som jeg også nævnte før, at man søgte og der nærmest gik et skoleår, før man overhovedet fik svar. Det samme kunne være, hvis man søgte om, om der kunne komme en skolepsykolog ned at observere et barn, for at vi netop sikrede, at det her barn fik den rigtige hjælp på det rigtige tidspunkt. Jeg har nogle gange også oplevet, at hjælpen kom så sent, at barnet desværre havde fremmedgjort sig fra samtlige klassekammerater, fordi barnet havde det så svært, at de andre trak sig.

Det er derfor, at det er så ekstremt vigtigt – både med den her specialpædagogiske støtte, som vi drøfter i dag, men også generelt på hele området omkring særlig hjælp til børn med udfordringer – at vi sætter ind i rette tid og med den rette hjælp. For det er altså det, der gør forskellen for de her børn og unge. Det er det, der gør, at de faktisk kan blive en ganske almindelig del af det her samfund. Det er den der nænsomme guidning, de bare skal have i løbet af det; det er en voksen, der tager dem i hånden og hjælper dem lidt på vej.

Så tak til SF for at rejse det her. Fra Dansk Folkepartis side støtter vi forslaget.

Kl. 10:40

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Så er det fru Lotte Rod fra Radikale Venstre. Velkommen.

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Tak for det, og tusind tak til SF for at fremsætte det her forslag. For at behandle alle børn og unge lige skal vi behandle dem forskelligt, og nogle har brug for støtte. Det her er jo en af de diskussioner, jeg tror vi har haft i alle de år, hvor jeg har siddet i Folketinget.

Vi har løbende lavet aftaler, men det er, som om vi bare stadig væk ikke har gjort det ordentligt, og derfor synes jeg, at det giver så god mening at stemme for det her beslutningsforslag og lave nogle forhandlinger, hvor vi går til roden af det og finder ud af, hvad det er, der skal til, for at man får støtten fra første dag og man ikke, som vi har hørt mange eksempler på her, skal vente og vente. For det er bare dumt for den enkelte, og det er dumt for os som samfund, at vi ikke har løst det endnu.

Jeg kunne så godt tænke mig, at vi ikke bliver ved med bare at lave sådan nogle små knopskydninger, men faktisk får det løst og får lavet et system, som hænger sammen. Derfor forstod jeg heller ikke regeringens eller regeringspartierne argument for at stemme imod det, og jeg vil gerne sige meget tydeligt, at Radikale Venstre gerne vil støtte forslaget.

Kl. 10:41

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Så er den næste fru Christina Olumeko fra Alternativet. Velkommen.

Kl. 10:42

(Ordfører)

Christina Olumeko (ALT):

Tak for ordet. Vi behandler dag et rigtig vigtigt forslag fra SF om at give elever og studerende med funktionsnedsættelse bedre mulighed for at gennemføre en uddannelse på lige fod med deres medstuderende. Alternativet er meget enige med SF, men også i det, andre gode kollegaer har sagt på talerstolen i dag. Vi er enige i, at det er helt centralt, at vi indretter vores uddannelsessystem på en måde, der sørger for, at alle har de bedste muligheder og forudsætninger for at trives både fagligt og socialt. Den specialpædagogiske støtte er afgørende for, at unge med eksempelvis ordblindhed, adhd eller bevægelseshandicap kan få de hjælpemidler, der er nødvendige for, at de kan gennemføre deres uddannelse med samme udgangspunkt som deres medstuderende.

Når støtten i dag eksempelvis først er tilgængelig, når eleverne allerede er startet på deres uddannelse, betyder det, at der kan gå uger og nogle gange måneder, før de får den hjælp, de har brug for. Det kan have store konsekvenser for den enkelte og skaber øget risiko for frafald og forsinkelse. Derfor vil vi gerne i Alternativet støtte det her gode forslag fra SF, som vi er glade for er blevet sat på dagsordenen, og vi er også klar til forhandlinger.

Så har jeg også en lille idé til ministeriet. Jeg vil gerne opfordre til, at vi tager forhandlingerne i Folketinget. Lige nu har vi i Folketinget en diskussion omkring, hvordan vi forbedrer og styrker Folketinget som lovgivende magt, og jeg synes faktisk, at det på lige præcis det her politiske område kunne være rigtig klogt at tage det i udvalget, eksempelvis sammen med Uddannelses- og Forskningsudvalget. Der er stor politisk enighed på tværs af partierne, og hvis vi gør det i udvalget frem for ovre i ministeriet, kan vi stadig have fortrolige forhandlingsmøder, og samtidig får vi en større gennemsigthed.

Datoerne for, hvornår vi mødes, vil være offentligt tilgængelige. Det vil betyde, at interessenter ved, hvornår de skal kontakte os, og ved, hvordan de skal påvirke os. Det vil også betyde, at vi kan have vores udvalgssekretær med på møderne og vi kan have vores rådgivere med. Det tror jeg vil kvalificere forhandlingerne. Det er

bare en idé til ministeren om at tage de her SPS-forhandlinger ovre i udvalget. Derudover tak for et godt forslag til SF. Det støtter vi. Tak.

Kl. 10:44

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Så går vi til ordføreren for forslagsstillerne, fru Sofie Lippert fra SF. Velkommen.

Kl. 10:44

(Ordfører for forslagsstillerne)

Sofie Lippert (SF):

Tak. Først og fremmest tusind tak for det tætteste, man kommer på et flertal for et beslutningsforslag med den her regering. Jeg er glad for, at samtlige ordførere har modtaget vores forslag positivt. Der er ikke nogen tvivl om, at det er et samlet Folketing, der er enige om, at SPS har stor værdi. Det betyder, at flere unge mennesker får adgang til overhovedet at tage en uddannelse, og det stigende behov for SPS er blevet nævnt flere gange. Jeg ser det som et meget positivt tegn på, at langt flere unge forsøger sig med en uddannelse og tør prøve, fordi vi faktisk har skabt et system, der gør, at unge mennesker, uanset hvilken funktionsnedsettelse de måtte have, reelt kan gennemføre en uddannelse. Det er enormt positivt, men der er heller ikke nogen tvivl om, at samtlige partier også er enige om, at vi ikke er helt i mål; SPS-systemet kunne være bedre.

Et af de problemer, som betyder meget for mange studerende, og som er enormt vigtigt at finde en løsning på for SF, er et af dem, der er blevet nævnt flere gange i dag, altså den manglende mulighed for at modtage støtte fra den første dag på studiet. Studiestart eller skolestart er for rigtig mange unge mennesker, uanset om man er 16 år og starter på en erhvervsuddannelse eller på gymnasiet, eller om man er lidt ældre og starter på en videregående uddannelse eller er lidt ældre og starter på en erhvervsuddannelse, en overvældende i tid. Man skal lære meget nyt. Man skal lære, hvordan det er at gå på den nye uddannelse, og man skal lære nogle nye klassekammerater at kende, og for rigtig mange er det en meget, meget stejl læringskurve i starten af et uddannelsesforløb.

For de unge med funktionsnedsettelser er der en ekstra belastning, de skal nemlig igennem et hav af ansøgninger og afklaringsprocesser. Og selv om STUK nu kan bryste sig af en sagsbehandlingstid på 20 dage, hvilket helt klart er langt bedre end det, vi stod og talte om for et år siden, så starter de 20 dage ikke fra dag et, og der er ingen sikkerhed for, at man, når man starter på studiet, 20 dage senere kan få de hjælpemidler, man faktisk har brug for for at gennemføre det pågældende studie. For SF er et af de største problemer altså, at SPS reelt kun er et tilbud til dem, der kan klare sig igennem studiestarten uden SPS.

Et andet problem er det voldsomme behov for genansøgninger. Det er genansøgninger, når man starter på en ny type uddannelse, f.eks. går fra en ungdomsuddannelse til en videregående uddannelse, men på både uddannelser med semesterstruktur og på erhvervsuddannelserne er der også behov for genansøgninger løbende under studiet eller skoletiden. På erhvervsuddannelserne skyldes det, at man på papiret deltager i tre forskellige uddannelsesforløb: et grundforløb og to og et hovedforløb. Samtidig har man her udfordringen i at skifte mellem skole og læreplads, hvor der ikke kan tilbydes de samme støttemuligheder. På flere af de videregående uddannelser oplever elever at skulle søge hvert eneste semester, og enkelte steder er det stadig et problem, at de skal søge, også selv om det er en varig funktionsnedsettelse, de har, f.eks. et fysisk bevægelseshandicap eller ordblindhed, som nu engang ikke har en tendens til bare at gå væk fra det ene semester til det andet.

Et tredje problem er, at især afklaringen kan tage lang tid. Når man starter på en ungdomsuddannelse, er man ikke nødvendigvis afklaret, i forhold til om man har ret til SPS, og man kan derfor ende

med at stå i en situation, hvor man bruger det første halve år af sin uddannelse på overhovedet at blive afklaret som havende ret til SPS. Og først derefter kommer de 20 dages sagsbehandlingstid i STUK af den konkrete tildeling af SPS. Det bliver vi også nødt til at finde en bedre løsning på, hvor afklaring eventuelt kan ligge før studiestart.

Sidst, men ikke mindst, og nok i virkeligheden heller ikke sidst, for jeg er sikker på, at der er flere udfordringer, vi helst skulle kigge på, har vi en udbudsmodel, der betyder, at kvalitetsforskellene fra uddannelsesinstitution til uddannelsesinstitution er store. Vi ved, at de steder, der har SPS inhouse har en noget højere tilfredshed med den støtte, de kan udbyde. Det er selvfølgelig ikke muligt for alle uddannelsesinstitutioner at have SPS inhouse, nogle er alt for små til den slags. Men vi bliver nødt til at finde en model, hvor man ikke står over for en ny udbudsrunde hele tiden, og som institution frygter at miste sin inhouseudbyder, og som studerende står og frygter, at en ny nu skal varetage de støttesamtaler, man før endelig havde lært sin kontaktperson at kende på. Så der er masser af tage fat i.

Det vigtige for SF er, at vi løser de problemer, at vi finder en vej, og at vi faktisk har forhandlinger – og ikke, om løsningen i forhold til det her beslutningsforslag er at sende det til afstemning eller lave en fælles beretningstekst. For som jeg hører det, er der ikke stor uenighed om det konkrete i Folketinget. Uenighederne er nok nærmere på, hvordan vi gør det bedst. Det er ikke vigtigt for SF, hvilken model vi vælger her, men det er fuldstændig afgørende for SF, at vi faktisk får indkaldt til forhandlinger, at vi får kigget på hele systemet, som Radikales ordfører også påpegede. Det er ikke nok at putte et plaster på her og der; der er brug for, at vi faktisk kigger på noget grundlæggende med ansøgningsprocesser, med overgange og med muligheden for at tage en bevilling med sig fra et sted til et andet.

Tusind tak for opbakningen til et meget vigtigt emne. Jeg glæder mig rigtig meget til at forhandle. Jeg tror på, at vi i fællesskab alle sammen kan finde nogle løsninger, der gør, at langt flere studerende har en god oplevelse med at modtage støtte, når de går på en ungdomsuddannelse eller videregående uddannelse. Tak for ordet.

Kl. 10:50

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Rasmus Lund-Nielsen.

Kl. 10:50

Rasmus Lund-Nielsen (M):

Som jeg forstår det, ønsker ordføreren, at der skal bevilges støtte allerede inden optagelse. Men det vil jo så kræve, at de her uddannelsesinstitutioner bruger administrative ressourcer på ansøgningsprocessen, inden det er afklaret, om eleven overhovedet er optaget, hvilket vi også drøftede kortvarigt i vores ordveksling, da jeg var på talerstolen. Altså, hvad nu, hvis eleven ikke bliver tildelt en plads? Det sker jo ret ofte, at man søger en uddannelse, men ikke bliver tildelt en plads, eller at eleverne af andre grunde vælger ikke at starte på den uddannelse, som vedkommende har søgt. Det vil jo så føre til en masse spildt administration. Er SF villig til at pålægge uddannelsesinstitutionerne mere administration?

Kl. 10:51

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 10:51

Sofie Lippert (SF):

Jeg hørte meget klare hensigtserklæringer fra både regeringen, men egentlig også fra samtlige andre ordførere, om, at vi skal lave et lettere administrativt apparat, så der i forhold til f.eks. funktionsnedsettelser som ordblindhed, som man typisk har papir på, inden

man starter på en uddannelse, ikke behøver være lange, udviklede processer, men der egentlig er en knap, man kan trykke på, så man kan søge ind på en uddannelse og sige: Jeg søger en uddannelse, og jeg er for resten ordblind, så hvis jeg starter på den her uddannelse, kan jeg få støtten fra den dag, hvor jeg møder op, og ikke først fra efterårsferien. Det tror jeg sagtens vi kan lave en model for. Der vil være nogle enkelte type funktionsnedsættelser, måske især nogle af dem, som kan betragtes som midlertidige funktionsnedsættelser, f.eks. stress og depression, som selvfølgelig vil kræve en mere konkret vurdering. Men mange af de studerende, der søger om SPS i dag, har en diagnose, ved at de enten er ordblinde eller har adhd, eller sidder i kørestol af den ene eller den anden grund. De har brug for den støtte, og det bør ikke være et stort bureaukratisk system, der skal til, for at uddannelsesinstitutionerne kan sikre det fra dag et.

Kl. 10:52

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 10:52

Rasmus Lund-Nielsen (M):

Jeg er fuldstændig enig. Når det kommer til den type af funktionsnedsættelser, som ikke har en midlertidig karakter, så skal vi gøre det så smidigt som overhovedet muligt, og så skal man også kunne tage sit støttebehov med, hvis man eksempelvis skifter uddannelse. Der er det også sådan med ordblindhed, som er det bedste eksempel dér, at der jo også er en automatisk tildeling af især studiematerialerne i Nota, hvor der faktisk ikke er nogen sagsbehandlingstid overhovedet. Men når det kommer til nogle af de her neurologiske problemstillinger såsom angst og andet, skal der jo nok, som ordføreren var inde på, være en vurdering. Men derudover er det stadig vigtigt at påpege det her med, at hvis man giver det, inden man får tildelt sin plads, så har vi en risiko for at lave meget spildt administration.

Kl. 10:53

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:53

Sofie Lippert (SF):

Det er måske bare en forskel, i forhold til hvor vi lægger vores bekymringer. Min største bekymring er, om der er nogle studerende, der går flere uger eller måneder på en uddannelsesinstitution med et stort støttebehov, men som ikke kan få det dækket. Jeg tror sagtens, vi kan lave en model, hvor det ikke er en stor belastning for de pågældende institutioner. Der er også flere institutioner, der bakker op på sociale medier, mens vi står her, bl.a. professionshøjskoler. Så jeg tror egentlig, at uddannelsesinstitutionerne er klar til at løfte det ansvar, der er brug for.

Kl. 10:53

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Fru Anni Matthiesen.

Kl. 10:53

Anni Matthiesen (V):

Tak for det, og tak for ordførertalen. Jeg kunne godt tænke mig lige at spørge lidt ind til noget. For jeg synes også selv, at der kan være en eller anden form for dilemma, altså at det heller ikke bare går helt automatisk. For jeg synes i hvert fald, det er vigtigt, at vi har de unge mennesker selv med, og nu tænker jeg bl.a. på overgangene imellem skolen og virksomhederne. Altså, der kan jo godt være unge mennesker, som faktisk selv synes, at de ikke har et ønske om, at der fra virksomhedens side skal være kendskab til, at de har en eller anden form for funktionsnedsættelse.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge SF's ordfører, om SF's ordfører har gjort sig nogle tanker om, hvordan vi så håndterer det. For jeg er helt enig i, at vi skal forsøge at få fjernet bureaukrati og administration, der er unødigt osv., men hvordan får vi det balance-ret, så det unge menneske selvfølgelig også selv skal synes, at det er en god idé?

Kl. 10:54

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:54

Sofie Lippert (SF):

Der er ikke nogen tvivl om, at det skal være på den unges, altså på elevens eller den studerendes egen foranledning, man tildeles støtte. Og vurderer man, at støtten kun er nødvendig på skolen – det kan eksempelvis være, at man i tilfælde af ordblindhed siger, at man godt kan klare sin læreplads uden støtte, men at man har brug for hjælp til at få læst sine tekster højt på skolen – så kan man selvfølgelig fravælge at give den information videre til sin læreplads. Det tænker jeg – apropos bureaukrati – ikke er den store forskel. Jeg vil næsten også vove den påstand, at det er det, der vil stemme mest overens med databehandlingsreglerne, altså at ønsker man støtte, skal man meget nemt kunne få det tildelt, hvis man har dokumentation for sit støttebehov. Og der har de fleste med et permanent støttebehov jo en eller anden form for dokumentation for det.

Så selvfølgelig vil jeg give Venstres ordfører ret i, at der ikke er nogen, der skal tildeles noget, de ikke har bedt om.

Kl. 10:55

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 10:55

Anni Matthiesen (V):

Det er jeg glad for at høre, men jeg kan jo også sige, at vi nu her for nylig havde SMV i foretræde i Børne- og Undervisningsudvalget, og at der helt klart er nogle problemstillinger, i forhold til at virksomhederne ej heller får oplysninger nok tidligt nok fra skolernes side. Så der er jo selvfølgelig hele tiden det der dilemma i, at vi skal have de unge mennesker med og anerkende, at det måske kunne være en god idé, at virksomhederne også får timer tildelt til at udføre den her støtte for de unge. Men jeg er glad for, at SF's ordfører på en eller anden måde godt ville være med i den her dialog. For jeg tror heller ikke bare, der findes en enkel og hurtig løsning på det her.

Kl. 10:56

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 10:56

Sofie Lippert (SF):

Nej, jeg tror heller ikke, der er noget ved det her, der er enkelt, men jeg håber faktisk, at der er noget, der er hurtigt. For der sidder jo mange elever og studerende, som skal forbi endnu et skift, endnu en studiestart, altså både her til vinter, og det når vi ikke nok ikke så meget af, men også igen til sommer, og jo før, vi kan finde nogle løsninger, jo før kan vi sikre bedre studie- og skoleforløb for dem, der har brug for det.

Kl. 10:56

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Der er ikke flere bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Kl. 13:00

Det er vedtaget.

Formanden (Søren Gade):
Sundhedsministeren.

Kl. 13:00

Kl. 10:56

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Jeg skal her udsætte mødet til kl. 13.00, hvor mødet genoptages med punkt nr. 2, som er spørgsmål til ministre.

Mødet er udsat. (Kl. 10:57).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Søren Gade):

Mødet er genoptaget.

Jeg skal meddele, at spørgsmål nr. 4 (S 350) og nr. 16 (S 349) af Mikkel Bjørn (DF) til henholdsvis justitsministeren og børne- og undervisningsministeren udgår af dagsordenen efter ønske fra spørgeren.

Jeg skal samtidig meddele, at spørgsmål nr. 9 (S 230) af Sólbjörg Jakobsen (LA) til beskæftigelsesministeren udgår af dagsordenen efter ønske fra spørgeren.

Jeg skal endvidere meddele, at spørgsmål nr. 27 (S 345) af Steffen W. Frølund (LA) til skatteministeren udgår af dagsordenen efter ønske fra spørgeren.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Vaccination er og har i øvrigt altid været frivilligt i Danmark. Vi har under hele covid-19-epidemien haft en af de højeste tilslutninger i verden til covid-19-vaccination. Sidste år var tilslutningen på 78 pct. blandt personer på mindst 65 år. Det skyldes, at vi generelt i Danmark har en meget høj grad af tillid til sundhedsmyndighedernes anbefalinger.

De danske sundhedsmyndigheder har igennem hele covid-19-krisen orienteret befolkningen rettidigt og evidensbaseret omkring effekten af covid-19-vaccinerne. Sundhedsstyrelsen har løbende haft tilpasset den borgerrettede kommunikation om vaccinerne effekt på baggrund af den aktuelle tilgængelige viden. Det har fra starten af vaccinationsprogrammet været Sundhedsstyrelsens sundhedsfaglige vurdering, at covid-19-vaccinerne nedsætter risikoen for alvorlig sygdom. SSI vurderer, at covid-19-vaccination har forebygget omkring 17.000 dødsfald fra december 2020 til marts 2023. Det var kun muligt, fordi sundhedsmyndighederne handlede proaktivt og transparent på ny viden om effekt såvel som bivirkninger, og lad mig komme med et eksempel på det sidste. For de danske sundhedsmyndigheder var faktisk en af de første i verden til at opfange VITT-syndromet som en alvorlig bivirkning ved AstraZeneca-vaccinen. Sundhedsstyrelsen reagerede ud fra et forsigtighedsprincip og tog straks vaccinen ud af vaccinationsprogrammet af hensyn til patientsikkerheden.

Lad mig afslutningsvis så også bare fremhæve en tidligere udtalelse fra spørgeren om vacciner, nemlig at spørgerens sidste år sagde, at vacciner generelt er et de største kvantespring for folkesundheden. Der er jeg naturligvis glad for, at hr. Lars Boje Mathiesen er enig i, at vacciner generelt er vigtige for folkesundheden.

Kl. 13:02

Formanden (Søren Gade):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 13:02

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministre (spørgetid).

Kl. 13:00

Formanden (Søren Gade):

Jeg byder nu velkommen til indenrigs- og sundhedsministeren og velkommen til hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne, som stiller det første spørgsmål.

Kl. 13:00

Spm. nr. S 334

1) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Mener ministeren, at danskerne blev orienteret korrekt om effekterne af covid-19-vaccinen?

Kl. 13:03

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 13:00

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:03

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Tak formand. Spørgsmålet lyder: Mener ministeren, at danskerne blev orienteret korrekt om effekterne af covid-19-vaccinen?

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Ud over at jeg generelt tror, at unge mennesker på mange måder lever livet farligt og nogle gange mere velvalgt end andre, så står jeg jo ikke her i dag og har et eller andet fuldstændig fyldstøgende svar på, hvad en direktør for Sundhedsstyrelsen, der er i øvrigt ikke

er direktør længere, har svaret på et pressemøde engang i november 2021.

Det, jeg kan svare på, er jo, at sundhedsmyndighederne har bestræbt sig på at kommunikere korrekt og rettidigt til befolkningen og herunder også at tage et ansvar for den befolkningsrettede kommunikation i forhold til den viden, man havde på de forskellige tidspunkter under covid-19, og som jo også har udviklet sig løbende. Der har Sundhedsstyrelsen jo i øvrigt også løbende sørget for at udgive og informere om bl.a. vaccineeffektivitet, som har været tilgængelig for befolkningen, både i forhold til formål og også i forhold til effekter.

Kl. 13:04

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:04

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Jo, men nu var det jo ikke hr. hvem som helst, som sagde det. For det her var påstande, som kom fra direktøren fra den højeste danske sundhedsmyndighed, altså Sundhedsstyrelsen. Så vi kan jo godt være enige om, at der næppe er noget, der vejer tungere i den her debat, og at det er rimeligt at antage, at folk, unge mennesker, som har hørt og set det her pressemøde, kunne være bange, utrygge og bekymrede og føle sig pressede til at tage den her vaccine, altså på et tidspunkt i vinteren 2021, hvor staten, myndighederne, vi som politikere og regeringen udmærket godt vidste, at unge raske mennesker havde en yderst begrænset risiko for at blive syge af det her.

Så skal borgere derude forstå det sådan, at ministeren her i dag i Folketingssalen anerkender, at det, som sundhedsstyrelsesdirektøren sagde, var forfejlet, eller mener man, at det var korrekt?

Kl. 13:05

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:05

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Nu var jeg ikke sundhedsminister på daværende tidspunkt, men jeg tror, der generelt under covid-19 har været mange forskellige episoder, hvor forskellige befolkningsgrupper har været bekymrede for, hvad der nu kommer til at ske, hvor farligt det her er, og hvad vi har med at gøre, en usikkerhed, der jo ikke bare prægede Danmark, men også verden generelt.

Efter at man begyndte at udrulle vaccinerne, påbegyndte Statens Serum Institut at undersøge, hvor mange vaccinerede personer som fik en positiv covid-19-test sammenlignet med ikkevaccinerede personer, og selv om vaccinerne ikke nødvendigvis beskytter effektivt mod at blive smittet, kan vi jo også se af analyserne, at vaccinerne giver en høj beskyttelse i forhold til hospitalsindlæggelser og død grundet covid-19. Eksempelvis har et studie vist, at sidste år var risikoen for at blive indlagt med covid-19 reduceret med 58 pct. for vaccinerede sammenlignet med uvaccinerede, og endnu mere markant er beskyttelsen mod dødsfald, hvor risikoen var reduceret med hele 75 pct.

Kl. 13:06

Formanden (Søren Gade):
Hr. Lars Boje Mathiesen med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:06

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Tak, og jeg forstår godt, at ministeren læser op af nogle embedsværkudelte papirer, men jeg spørger jo sådan set bare direkte til ministerens holdning, altså om man var enig i, at sundhedsdirektøren Søren Brostrøm mente, at de unge mennesker levede livet farligt,

hvis de ikke lod sig vaccinere. Så kig op fra talepapiret, og svar bare på spørgsmålet om, om ministeren er enig i det, som sundhedsdirektøren sagde.

Kl. 13:06

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:06

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Jeg læser op af det, der er fakta, og det kan man jo ikke ignorere, uanset hvor meget man gerne vil sidde og quizze om, hvad en direktør har sagt på et pressemøde. Jeg har stor respekt for, at sundhedsmyndighederne var på en ekstremt svær kommunikationsopgave midt i en covid-19-pandemi, hvor der jo i øvrigt også på lange strækninger manglede viden om, hvor farligt det her var, hvad der ville komme til at ske, og hvornår der ville komme en vaccine. Der kommunikerede og handlede man efter bedste evne.

Er der noget, hvor man i bagklogskabens lys i dag kan sige, at der ville man nok have kommunikeret på en anden måde, eller hvorfor gjorde vi ikke nogle ting på en anden måde? Det kan man jo sagtens finde masser af eksempler på, og jeg tror i øvrigt også, at spørgeren og jeg dengang under covid-19-epidemien også var nogle af dem, der var optagede af at spørge ind til, hvorfor det var, man undervejs traf hvilke valg, og hvor nogle af dem jo også er truffet efter bedste viden og efter bedste hensigt, og hvor man jo i dag let kan kigge tilbage og sige, at man måske skulle have formuleret sig anderledes i forhold til nogle ting, men ikke i forhold til andre, og der også kunne være steder, hvor man kunne påpege, hvorfor man ikke var bedre til at kunne kommunikere endnu mere omkring specifikke elementer undervejs i covid-19-epidemien.

Grundlæggende ved jeg, at myndighederne på alle niveauer i det danske samfund har gjort deres bedste.

Kl. 13:07

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet.

Det næste spørgsmål er ligeledes til indenrigs- og sundhedsministeren og bliver også stillet af hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 13:07

Spm. nr. S 335

2) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Mener ministeren, at der gøres nok for de personer, som oplever bivirkninger grundet covid-19-vaccinen?

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 13:07

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Tak, formand. Mener ministeren, at der gøres nok for de personer, som oplever bivirkninger grundet covid-19-vaccinen?

Kl. 13:07

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:08

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

De fleste kendte bivirkninger ved covid-19-vaccinen er milde eller moderate, og de ophører normalt kort tid efter vaccination. Eksempler på almindelige bivirkninger er smerter, hævelse på indstikstedet, feber, kulderystelser, træthed, hovedpine og ledsmerter. Covid-19-vaccinerne kan i sjældne tilfælde medføre alvorlige bivirkninger,

som normalt optræder kort tid efter vaccination. Eksempler på alvorlige bivirkninger er kraftige allergiske reaktioner, betændelse i hjertemusklens og betændelse i hjertehinden.

Alle, der har vedvarende symptomer, nedsat funktionsevne eller andet, skal vurderes og tilbydes relevant behandling i sundhedsvæsenet. Det gælder selvfølgelig også for dem, der oplever symptomer, som de mener kan kobles til covid-19-vaccination. Almen praksis er jo typisk den indgang, man har som borger, for personer, som oplever vedvarende symptomer, og det er også den almenpraktiserende læge, der foretager den indledende vurdering af det, og hvis det er relevant, henviser til yderligere udredning og behandling hos relevante specialister.

Sundhedsstyrelsen har løbende opmærksomhed på området. F.eks. har Sundhedsstyrelsen tilpasset deres information om covid-19-smitte og -vacciner, så både fordele og risici ved vaccination er blevet kommunikeret tydeligere.

Kl. 13:09

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:09

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Tak. Senfølger og alvorlige senfølger af vaccinen hænger jo sammen med produktionen af vaccinen. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ministeren, om ministeren, som også var meget inde i området, dengang vaccinerne kom ud, kan afvise, at det kan have betydning, at de vacciner, som blev testet i fase tre, ikke var de samme vacciner, som kom ud til befolkningen, og som blev udrullet til befolkningen, men at dem, som blev udrullet til befolkningen – og kan ministeren afvise, at det også var det her i Danmark? – var mere urene end dem, som blev testet i fase tre? Derved kan det have påvirket, hvilke bivirkninger og alvorlige senfølger der kan have været for danskerne.

Kl. 13:09

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:10

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Det har jeg på stående fod ingen kendskab til. Sundhedsstyrelsen og Lægemedelstyrelsen oplyser, at de har set nærmere på eventuelle sammenhænge mellem de enkelte partier, altså de her såkaldte batches, og antallet af indberettede formodede bivirkninger i Danmark. Sundhedsstyrelsen har ikke fundet bivirkninger relateret til enkelte partier, altså de her batches, og det samme gælder i øvrigt for Det Europæiske Lægemedelagentur og lægemiddelmyndighederne i andre EU-lande.

Kl. 13:10

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:10

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Man har jo rejst en bekymring om, at netop i de nylige af dem, der kom ud til befolkningen, var de her mRNA-fragmenter større, end de var i de andre, og der er altså fundet dna-rester i de her. I nogle af de her dna-rester kan der være og potentielt ligger der rester og stoffer, som kan være sundhedsskadelige for os mennesker, hvis vi indtager dem. Derfor er det jo et fair spørgsmål at rejse, om det er ministerens opfattelse, at man kan afvise her fra dansk side, at der er danskere, som har fået vacciner med forøgede mRNA-fragmenter og derved dna-rester, som potentielt kan have betydning for de senfølger, som nogle borgere oplever.

Kl. 13:11

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:11

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Jeg kan høre, at det er mange spændende teorier, spørgeren her i dag gerne vil medbringe i Folketingssalen. Også det har Lægemedelstyrelsen været inde over og vurderet, at det er højst teoretisk og helt usandsynligt, at selv meget små mængder af dna-rester i vacciner kan overføres til kroppens eget dna. Der er heller ikke i praksis set videnskabelige beviser for, at det overhovedet er muligt at overføre dna-rester til kroppens eget dna, uanset at der kan være små rester af dna i nogle af vaccinerne. Der er dermed heller ikke dokumentation for risiko for genetiske skader som følge af covid-19-vaccinationen.

Kl. 13:11

Formanden (Søren Gade):

Hr. Lars Boje Mathiesen med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:11

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Tak. Det er jo så lavet af nogle af de samme mennesker, som skulle sælge de her vacciner. Faktum er, at man fra producenterens side lavede om på vaccinerne i forhold til de vacciner, som var i fase tre-forsøg, og de vacciner, der blev udrullet. Derved kan man ikke med sikkerhed sige, at de vacciner ikke indeholder de andre ting. Man har konstateret, at der var forskel på de vacciner, som man testede på, og de vacciner, som blev udrullet, men man godkendte det alligevel, fordi man var i en situation, hvor man var presset på tid. Er ministeren enig i, at det er problematisk, at de her vacciner ikke er testet, som man burde teste vacciner, som man udruller til en befolkning?

Kl. 13:12

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:12

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Nu er det ikke sådan, at jeg står her i Folketingssalen og refererer til specifikke producenter. Jeg refererer til, hvad Lægemedelstyrelsen oplyser i relation til spørgerens interesse, for så vidt angår spor af dna, og jeg gentager: højst teoretisk, helt usandsynligt, ikke i praksis set videnskabelige beviser og ingen dokumentation for risiko.

Så jeg tror mest af alt, jeg ser det her som sådan et partsindlæg fra hr. Lars Boje Mathiesen, som handler om i dag i Folketingssalen også at bruge en anledning til at forsøge at skabe en eller anden generel form for mistillid til, hvad det er for en rolle, sundhedsmyndighederne spiller i Danmark, eller i hvert fald skabe mistillid og sprede misinformation omkring, at det her ikke skulle være udtryk for myndighedernes vurdering, men i stedet skulle være udtryk for, at man bare sidder og æder af hånden fra nogle medicinalproducenter.

Kl. 13:13

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne.

Det næste spørgsmål er ligeledes til indenrigs- og sundhedsministeren, og jeg byder nu velkommen til hr. Peder Hvelplund fra Enhedslisten, som stiller spørgsmålet.

Kl. 13:13

Spm. nr. S 369

3) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Peder Hvelplund (EL):

Mener ministeren, at ICC's nyligt udstedte arrestordre på bl.a. Israels premierminister Netanyahu og tidligere forsvarsminister Gallant, som er udstedt på baggrund af, at ICC finder rimelig grund til at tro, at de bevidst har forhindret civile i Gaza i at få adgang til livsnødvendige fornødenheder som bl.a. mad, vand, medicin og medicinske forsyninger, samt at restriktionerne har haft alvorlig indvirkning på hospitalers evne til at yde lægehjælp, bør føre til ændringer i regeringens samlede vurdering af, om Danmark skal tage imod medicinsk evakuerede fra Gaza?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til »Statement of ICC Prosecutor Karim A.A. Khan KC: Applications for arrest warrants in the situation in the State of Palestine« af 20. maj 2024 på ICC's hjemmeside. Endvidere henvises til pressemeddelelsen »Situation in the State of Palestine: ICC Pre-Trial Chamber I rejects the State of Israel's challenges to jurisdiction and issues warrants of arrest for Benjamin Netanyahu and Yoav Gallant« af 21. november 2024 på ICC's hjemmeside. Her fremgår bl.a., at kammeret har fundet, at der er rimelig grund til at tro, at både Benjamin Netanyahu og Yoav Gallant forsætligt og bevidst har frataget civilbefolkningen i Gaza ting, der var uundværlige for deres overlevelse, herunder mad, vand og medicin og medicinske forsyninger samt brændstof og elektricitet, mindst fra den 8. oktober 2023 til den 20. maj 2024. Denne konklusion er baseret på den rolle, som Netanyahu og Gallant har spillet i at hindre humanitær bistand i strid med humanitær folkeret, og deres undladelse af at lette nødhjælp med alle midler, der er til rådighed. Kammeret fandt, at deres adfærd førte til en forstyrrelse af humanitære organisationers evne til at levere mad og andre vigtige varer til befolkningen i nød i Gaza. De fornævnte restriktioner sammen med afbrydelse af elektricitet og reduktion af brændstofforsyningen havde også en alvorlig indvirkning på tilgængeligheden af vand i Gaza og hospitalernes evne til at yde lægehjælp.

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 13:13

Peder Hvelplund (EL):

Tak for det, formand. Mener ministeren, at ICC's nyligt udstedte arrestordre på bl.a. Israels premierminister Netanyahu og tidligere forsvarsminister Gallant, som er udstedt på baggrund af, at ICC finder rimelig grund til at tro, at de bevidst har forhindret civile i Gaza i at få adgang til livsnødvendige fornødenheder som bl.a. mad, vand, medicin og medicinske forsyninger, samt at restriktionerne har haft alvorlig indvirkning på hospitalers evne til at yde lægehjælp, bør føre til ændringer i regeringens samlede vurdering af, om Danmark skal tage imod medicinsk evakuerede fra Gaza?

Kl. 13:14

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:14

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Jeg kan konstatere, at jeg kommer rundt omkring lidt forskellige emner i dagens spørgetid. Tak til spørgeren for spørgsmålet. Som jeg også har givet udtryk for tidligere, er regeringen og jeg dybt bekymrede over den katastrofale humanitære situation i Gaza, ikke mindst når det gælder sundhed. Derfor mener vi i regeringen, at Danmark selvfølgelig skal bidrage med støtte. Regeringen har be-

sluttet, at Danmark fortsat vil yde vedvarende humanitær bistand til livreddende indsatser i Gaza, herunder konkrete sundhedsindsatser. Jeg fremhævede ved min seneste mundtlige § 20-besvarelse til samme spørger primo sidste måned en række tal, som også er med til at understrege Danmarks væsentlige bidrag til den humanitære respons til Palæstinakrisen.

Danmark har via Udenrigsministeriet givet en samlet støtte på ca. 700 mio. kr. i humanitær bistand til Palæstinakrisen i 2023 og indeværende år. Danmark har via bidrag til Den Internationale Røde Kors Komité bl.a. støttet etableringen og driften af et felthospital i Gaza, et felthospital, der har 60 sengepladser og kan tilse omkring 200 patienter dagligt. Og som en del af den danske humanitære støtte til Palæstina i indeværende år er der også givet 40 mio. kr. til WHO's indsatser. Det er bl.a. til indsatser i form af medicinske evakueringer fra Gaza, udsendelse af mobile sundhedsteam, levering af medicin og levering af medicinsk udstyr.

Samlet set mener regeringen, at vi fra dansk side leverer et væsentligt humanitært bidrag til Palæstinakrisen. Vi følger selvfølgelig situationen tæt og afsøger løbende forskellige muligheder for yderligere humanitære bidrag til sundhedsindsatser i Gaza.

For så vidt angår regeringens holdning til den nylig udstedte arrestordre på Netanyahu og hans tidligere forsvarsminister må jeg henviser til udenrigsministeren.

Kl. 13:16

Formanden (Søren Gade):

Hr. Peder Hvelplund.

Kl. 13:16

Peder Hvelplund (EL):

Tak for det. Det er jo rigtigt, at den humanitære situation i Gaza er fuldstændig katastrofal, og det er bl.a. også på den baggrund, at WHO har anmodet om, at man begynder at tage imod medicinsk evakuerede, netop fordi den indsats, der ydes lokalt, simpelt hen ikke er tilstrækkelig til at løse den her udfordring. Det er jo en opfordring, som regeringen tidligere har afvist at imødekomme på grund af, hvad man kalder en samlet vurdering. Men nu har vi det jo så sort på hvidt fra ICC, den internationale uafhængige domstol, som Danmark bakker fuldt op omkring, at de vurderer, at der er rimelig grund til at tro, at de ansvarlige i den israelske regering bevidst og med overlæg har holdt den civile befolkning i Gaza fra f.eks. den medicin og medicinske forsyning, som er nødvendig for befolkningens overlevelse, hvilket er i strid med international humanitær lov, og at de to ministre derfor også er ansvarlige for at forhindre hospitaler i at kunne yde medicinsk behandling.

Når det er alvorligt, er det jo, fordi der bor omkring 2 millioner mennesker i Gazastriben. Det er helt almindelige mennesker. Det er cykelsmede, det er jurister, det er skolebørn, det er sygeplejersker, det er buschauffører – helt almindelige mennesker, der lider af helt almindelige sygdomme som kræft, diabetes og leversvigt, og de har et behandlingsbehov, fuldstændig som alle andre mennesker andre steder i verden. Der er brug for strålebehandling, for kemoterapi, for dialyse. I Gaza er det jo også sådan, at mødre dødeligheden er rekordhøj, fordi sundhedssystemet er bombet i stykker og der ikke er mulighed for at give den tilstrækkelige hjælp, hverken til medicinsk forsyning eller til medicinsk at kunne hjælpe de her borgere.

I går på den internationale dag for mennesker med handicap kom nyheden om, at Gaza nu er det sted i verden med den højeste andel af mennesker med amputationer – børn og voksne, der opereres for mistede lemmer uden bedøvelse. Selvfølgelig skal vi have våbenhvile, men det har vi krævet længe, og hvor lang tid endnu vil regeringen så vente, før vi begynder at tage imod nogle patienter fra Gaza, ikke nok til, at vi kan løse problemstillingen, men så vi i hvert fald kan komme i gang og kan vise, at vi er villige til at tage vores del af ansvaret?

- Kl. 13:18 vil være villig til at tage imod nogle af de patienter, som jo er helt almindelige mennesker med helt almindelige, men dybt alvorlige lidelser, og hvor vi har en mulighed for at kunne bistå med hjælp.
Kl. 13:21
- Formanden (Søren Gade):**
Ministeren.
- Kl. 13:18
- Formanden (Søren Gade):**
Ministeren.
Kl. 13:21
- Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):**
Der kan i hvert fald ikke herske to meninger om, at den humanitære situation i Gaza er katastrofal, ikke mindst når det gælder sundhed. Lad mig derfor igen understrege, at vi følger udviklingen løbende og nøje, og vi kommer også til fra dansk side at fortsætte med at yde støtte til Palæstinakrisen, som vi vurderer gøres bedst via indsatser, som finder sted i og omkring Gaza. Der har vi fra dansk side leveret et substantielt bidrag, bl.a. i forhold til etableringen og opbygningen af et felthospital, og vi kommer som sagt fortsat til at følge udviklingen og til at fortsætte med at yde humanitær bistand.
Kl. 13:19
- Formanden (Søren Gade):**
Hr. Peder Hvelplund.
Kl. 13:19
- Peder Hvelplund (EL):**
Men nu er det jo sådan, at selv i dag er der en stor del af de felthospitaler, der ikke er operationelle, simpelt hen fordi infrastrukturen ikke er til stede; i det omfang de er operationelle, kan patienter simpelt hen ikke komme hen i nærheden af dem.
Det fremgår jo tydeligt fra WHO, at der er lande, som har taget imod anmodninger om at modtage medicinske patienter. På den liste, jeg har, kan jeg se, at det både er lande i vores nærrområde som Italien, Frankrig og Spanien, og der er også lande som USA, og at der er en del lande i nærområdet, som også har taget imod patienter. Hvorfor er det, at Danmark stiller sig anderledes i den her situation, netop set i lyset af den katastrofale humanitære situation?
Kl. 13:19
- Formanden (Søren Gade):**
Ministeren.
Kl. 13:19
- Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):**
Så vidt jeg er oplyst, er der siden lukningen af Rafahovergangen tilbage i maj måned kun blevet evakueret ganske få patienter fra Gaza til Europa. Men der skal jo ikke herske to meninger om, at situationen i øjeblikket er katastrofal, og det er jo derfor, det også er afgørende, at vi fra dansk side leverer substantielle humanitære bidrag.
Der vurderer vi fra regeringens side, i forhold til hvor vi her bedst kan gøre en forskel for mennesker, at der handler det om at yde den bistand også direkte i nærområderne, om end det er beklageligt og udfordrende, at situationen er på en sådan måde, at der er svære betingelser for også at kunne levere den humanitære bistand.
Kl. 13:20
- Formanden (Søren Gade):**
Hr. Peder Hvelplund med et afsluttende spørgsmål.
Kl. 13:20
- Peder Hvelplund (EL):**
Men nu er der jo tale om, at WHO decideret anmoder os om at bistå, netop fordi den humanitære situation i nærområdet også er katastrofal.
Så mit afsluttende spørgsmål skal være, om den danske regering så er villig til at lægge pres på den israelske regering for at sikre, at man kan få evakueret patienter med alvorlige behandlingsbehov, så vi netop kan få flere patienter ud, og om Danmark dermed også
- Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):**
For spørgsmål i relation til den udenrigspolitiske situation, herunder også i relation til ICC's arrestordre og andet, som spørgeren har spurgt om til i dag, må jeg henvise til udenrigsministeren, og det kommer nok heller ikke som nogen overraskelse for spørgeren.
Beslutningen om, at vi fra dansk side ikke skal bidrage til medicinsk evakuering, er foretaget ud fra en samlet vurdering af en række forskellige forhold. Vi mener fra regeringens side, at det er afgørende, at vi fra dansk side leverer et væsentligt humanitært bidrag til Palæstinakrisen, og det er også derfor, vi fortsat kommer til at følge situationen nøje og også løbende afsøger mulighederne for, at vi fra dansk side kan levere yderligere humanitære bidrag til sundhedsindsatser i Gaza.
Kl. 13:21
- Formanden (Søren Gade):**
Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til indenrigs- og sundhedsministeren og tak til hr. Peder Hvelplund fra Enhedslisten.
Jeg byder nu velkommen til justitsministeren og til fru Trine Pertou Mach fra Enhedslisten, som stiller spørgsmålet.
Kl. 13:21
- Spm. nr. S 350**
4) Til justitsministeren af:
Mikkel Bjørn (DF):
Hvad er ministerens holdning til, at Hamas tilsyneladende i Danmark har våbenlagre, som skulle være brugt til terrorangreb her i landet?
(Spørgsmålet er udgået, da det er taget tilbage af spørgeren).
Kl. 13:22
- Spm. nr. S 362**
5) Til justitsministeren af:
Trine Pertou Mach (EL):
Mener ministeren, at Danmark kan overholde sin folkeretlige forpligtelse til at efterkomme en arrestordre udstedt af ICC i det tilfælde, hvor en person, som en arrestordre er rettet imod, kan opholde sig på dansk territorium uden at blive tilbageholdt?
Formanden (Søren Gade):
Værsgo.
Kl. 13:22
- Trine Pertou Mach (EL):**
Mener ministeren, at Danmark kan overholde sin folkeretlige forpligtelse til at efterkomme en arrestordre udstedt af ICC i det tilfælde, hvor en person, som en arrestordre er rettet imod, kan opholde sig på dansk territorium uden at blive tilbageholdt?
Kl. 13:22
- Formanden (Søren Gade):**
Justitsministeren.
Kl. 13:23
- Justitsministeren (Peter Hummelgaard):**
Tak for ordet, og tak til spørgeren for spørgsmålet. Danmark har altid været en fast støtte af Den Internationale Straffedomstol, som

yder et vigtigt bidrag til den internationale retsorden. At stå værn om den regelbaserede verdensorden, der blev opbygget i kølvandet på anden verdenskrig, har i årtier været en hjørnesten i dansk udenrigs- og retspolitik. Danmark overholder selvsagt sine folkeretlige forpligtelser og bakker fuldt op om Den Internationale Straffedomstols uafhængighed, ligesom Danmark i medfør af Romstatutten er underlagt en generel samarbejdsforpligtelse over for Den Internationale Straffedomstol, der indebærer, at Danmark som udgangspunkt er forpligtet til at gennemføre domstolens beslutninger om anholdelse og udlevering.

Jeg kan generelt oplyse, at skulle personer med en arrestordre fra Den Internationale Straffedomstol mod sig indfinde sig på dansk territorium, vil det være op til de danske retshåndhævende myndigheder at tage stilling til sagen. I den forbindelse vil bl.a. de folkeretlige regler om immunitet kunne have afgørende betydning for Danmarks forpligtelse i henhold til en arrestordre. For så vidt angår de folkeretlige regler ved immunitet, må jeg henvise til udenrigsministeren.

Siden det i sidste ende er danske domstole, der skal træffe afgørelse om, hvorvidt personer med arrestordre fra Den Internationale Straffedomstol skal udleveres, vil jeg af principielle årsager ikke kommentere på mulige udfald af en eventuel konkret sag. Tak for ordet.

Kl. 13:24

Formanden (Søren Gade):
Fru Trine Pertou Mach.

Kl. 13:24

Trine Pertou Mach (EL):

Tak. I sidste uge havde vi jo en hasteforespørgsel her i Folketingssalen, som handlede om, hvad konsekvenserne skulle være af ICC's fængslingskendelse på bl.a. Benjamin Netanyahu, og dengang fik vi jo desværre ikke noget særlig klart svar. Statsministeren, justitsministerens partifælle, har også haft lejlighed til at udtale sig om spørgsmålet, da hr. Pelle Dragsted stillede spørgsmålet i spørgetimen til statsministeren, også i sidste uge, om, om regeringen ville sørge for, at de tre, som der senest er udstedt fængslingskendelser på fra straffedomstolen, ville blive anholdt, hvis de kom til Danmark. Statsministeren gav et ganske kryptisk svar, og jeg citerer, at det vil »være op til myndighederne at foretage vurderingen«. Hun sagde også, og jeg citerer igen, at »det vil være de danske retshåndhævende myndigheder, der tager stilling i den konkrete situation«. Det var det nærmeste, statsministeren kom det.

Nu er det jo sådan, at de danske retshåndhævende myndigheder sorterer under justitsministeren, og det er jo baggrunden for, at spørgsmålet bliver stillet også her i denne spørgetid til justitsministeren. Det, jeg ikke forstår, er i virkeligheden, at det er så svært for regeringens repræsentanter at svare klart: Ja, naturligvis ville en hvilken som helst person, på hvem Den Internationale Straffedomstol har udstedt en fængslingskendelse, blive tilbageholdt og udleveret, sådan som vores forpligtelser er i henhold til ICC.

Er det virkelig rigtigt, at de myndigheder, der sorterer under justitsministeren, ikke har en plan for, hvad der skal ske, hvis personer, der er udstedt en arrestordre på, stiller på dansk jord? Er der ikke en klar plan for, hvad der skal ske i et sådant tilfælde, eller er det noget, som kan være op til den enkelte politibetjent det ene eller andet sted ved en dansk grænse?

Kl. 13:26

Formanden (Søren Gade):
Justitsministeren.

Kl. 13:26

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg kan generelt oplyse, at skulle personer med en arrestordre fra Den Internationale Straffedomstol mod sig indfinde sig på dansk territorium, vil det være op til de retshåndhævende myndigheder at tage stilling til sagen, og i den forbindelse skal de retshåndhævende myndigheder jo også afveje bl.a. de folkeretlige regler om immunitet, og i hvilken udstrækning det har afgørende betydning for Danmarks forpligtelser i henhold til en arrestordre.

Kl. 13:26

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:26

Trine Pertou Mach (EL):

Det er rart, at justitsministeren kommer lidt tættere på og siger, at det i virkeligheden vil ske, også i Danmark, at en person, der er udstedt en arrestordre på, bliver tilbageholdt og udleveret. Så siger justitsministeren »i udgangspunktet« og henviser til det her immunitetssspørgsmål.

Så vil jeg gerne spørge, hvad det er, der har ændret sig i immunitetsreglerne siden 2009, for dengang var Sudans siddende præsident Omar al-Bashir i Danmark til klimatopmøde, og dengang var der ingen tøven fra den daværende regering om, at til trods for den immunitet, han kunne have påberåbt sig som statsoverhoved, ville han blive anholdt og udleveret, fordi der netop også på ham var en arrestordre fra ICC. Hvad er anderledes nu?

Kl. 13:27

Formanden (Søren Gade):
Justitsministeren.

Kl. 13:27

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Helt grundlæggende er det sådan, at det er op til de danske retshåndhævende myndigheder at tage stilling til sagen. Og hvis jeg skal være helt ærlig, og det er selvfølgelig også en meget politisk betragtning, finder jeg det altså også besynderligt, at det kun knap er en måned siden, at jeg var indkaldt til samråd af spørgerens partifælle, et andet folketingsmedlem fra Enhedslisten, som på det samråd udfordrede mig og regeringen på, hvorfor det overhovedet var nødvendigt, at man havde skredet til anholdelse og havde reageret på en arrestordre mod kaptajn Paul Watson.

Så den ene dag mener Enhedslisten, at man fra de retshåndhævende myndigheders side skal undlade at anholde folk, der er udstedt en arrestordre mod; den anden dag mener man, at man uden tvivl skal håndhæve det uden at belyse sagen nærmere. Det synes jeg er besynderligt.

Kl. 13:28

Formanden (Søren Gade):
Fru Trine Pertou Mach med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:28

Trine Pertou Mach (EL):

Mit afsluttende spørgsmål vil være for at give justitsministeren en sidste chance for at svare og sige det ganske enkelt, at i Danmark er det sådan, at når Den Internationale Straffedomstol udsteder en fængslingskendelse på en person og hvis den person indfinder sig i Danmark, bliver vedkommende selvfølgelig tilbageholdt og udleveret.

Så mit spørgsmål til justitsministeren er: Hvis de retshåndhævende myndigheder ikke tilbageholder en person, der er udstedt en fængslingskendelse på af Den Internationale Straffedomstol, vil så

man efter justitsministerens opfattelse fra dansk side have overholdt sine internationale forpligtelser – ja eller nej?

Kl. 13:30

Formanden (Søren Gade):
Justitsministeren.

Kl. 13:28 **Erhvervsministeren** (Morten Bødskov):

Tak for spørgsmålet. Og tak for ordet, formand. Jeg vil selvfølgelig gerne indlede med at slå fast, at den grønne omstilling er et af regeringens vigtigste mål. Der har aldrig været en regering, som har sat så ambitiøse mål for den grønne omstilling som den her regering, og regeringens mål er som bekendt, at Danmark skal være klimaneutral i 2045.

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Det er jo her, det bliver besynderligt, for i den ene sag mener Enhedslisten, at Danmark ikke skal respektere sine internationale forpligtelser, mens der i den anden sag, sådan som spørgsmålets ordlyd er formuleret, ikke kan være nogen tvivl om, at man skal respektere sine internationale forpligtelser.

Jeg mener, Danmark altid skal respektere sine internationale forpligtelser, og dem, der skal afgøre det konkret, vil være de danske retshåndhævende myndigheder, som skal afveje de forskellige bevismaterialer og momenter af sagen op mod hinanden, inden man så skrider til handling.

Kl. 13:29

Kl. 13:29

Formanden (Søren Gade):

Tak for det, og det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Trine Pertou Mach fra Enhedslisten og tak til justitsministeren.

Jeg byder nu velkommen til erhvervsministeren og fru Leila Stockmarr fra Enhedslisten, som stiller spørgsmålet.

Kl. 13:29

Spm. nr. S 332 (omtrykt)

6) Til erhvervsministeren af:

Leila Stockmarr (EL) (medspørger: **Rosa Lund** (EL)):

På baggrund af at Nationalbanken har opgjort den danske finanssektors finansierede udledninger til mindst 72 mio. t CO₂-e, anerkender ministeren så, at finanssektorens fossile investeringer er en udfordring for den globale klimaindsats?

Den finansielle sektor skal selvfølgelig også bidrage med at stille kapital til rådighed for grønne investeringer. Det gør de faktisk også i stor stil, og det gør de ikke mindst også, fordi de jo også har forstået – for længe siden, faktisk – at vi alle sammen har et ansvar, og de har også et ansvar for at levere.

Men spørgsmålets præmis rammer desværre ved siden af. Tallene fra Nationalbanken kan ikke ses som et udtryk for, at den finansielle sektors investeringer udfordrer den globale klimaindsats, for de dækker over udledninger fra alle investeringer i børsnoterede virksomheder inklusive deres værdikæder. Og hvad betyder det? Ja, det betyder, at hvis en finansiell virksomhed f.eks. investerer i virksomhed, der er CO₂-neutral, så tæller eventuelle CO₂-udledninger fra underleverandører med i regnskabet. Men det gør jo ikke, at den her grønne investering, som det vil være, så bliver sort. Og sådan en investering er jo faktisk ikke en udfordring for den globale klimaindsats – det er en styrke. Vi er enige i, at der skal gøres mere for at sikre en grøn omstilling. Man skal lige huske, hvordan man læser tallene, og tallene skal man læse på den måde, som jeg redegør for her.

Danmark er langt fremme med den grønne indsats og ikke mindst den grønne omstilling. Jeg er utrolig stolt af det ansvar, som dansk industri tager for den grønne omstilling. Vi har styrkepositioner i dansk industri, som er verdensførende og verdensledende og som jo altså har sikret tusindvis af gode, sikre job til danske lønmodtagerfamilier. Den linje skal fortsættes, og det betyder bl.a., at vi skal sikre, at finanssektoren fortsat holder den grønne fane højt. Tak for ordet.

Kl. 13:32

Skriftlig begrundelse

Spørgerne henviser til Nationalbankens opgørelse af den danske finanssektors finansierede udledninger (socpe 3-udledninger), »Nye klimarelaterede indikatorer« på Nationalbankens hjemmeside fra 1. maj 2024, som viser, at den danske finanssektor i 2023 alene gennem dens investeringer i børsnoterede selskaber finansierede udledninger svarende til minimum 72 millioner tons CO₂-e. Dette inkluderer investeringer i fossil ekspansion, som ikke flugter med anbefalinger fra Det Internationale Energiagentur og FN's Klimapanel. Spørgerne ønsker spørgsmålet besvaret af erhvervsministeren som den ressortansvarlige minister for den finansielle sektor.

Formanden (Søren Gade):
Værsgo.

Kl. 13:29

Leila Stockmarr (EL):

Tak for det. Nationalbanken har opgjort den danske finanssektors finansierede udledninger til mindst 72 mio. t CO₂-e. Anerkender ministeren på den baggrund, at finanssektorens fossile investeringer er en udfordring for den globale klimaindsats?

Kl. 13:30

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Formanden (Søren Gade):
Fru Leila Stockmarr.

Kl. 13:32

Leila Stockmarr (EL):

Tak for det svar. Jeg synes nu alligevel ikke helt, ministeren svarer på, hvad regeringens holdning er til, at vi har en finanssektor, der stadig væk har investeringer i fossil energi, tilmed ekspansion, altså jagt på ny fossil energi, som jo er stik imod vores målsætninger og forpligtelser under Parisaftalen. For vi hører jo ofte regeringen sige, at alle sektorer skal bidrage til, at Danmark lever op til Parisaftalen.

Men alligevel, og til trods for at finanssektoren har massive investeringer i fossil ekspansion, glimrer regulering af finanssektoren ved sit fravær i dansk klimapolitik. Der er ikke nogen krav om, f.eks. i forhold til klimaloven, at finanssektoren skal arbejde målrettet på at minimere sine fossile investeringer. Og bare for at komme på banen med nogle flere tal vil jeg sige: I 2023 havde danske pensionskasser ifølge ngo'en Mellempøkeligt Samvirke investeret næsten 20 mia. kr. i fossil ekspansion. Og fra 2016 til 2022 modtog virksomheder med nye fossile projekter 50 mia. kr. i finansiering fra danske banker. Det må jo siges at være en situation, hvor vi har en dansk finanssektor, der aktivt går ind og er med til at skubbe på for at holde hånden under den fossile ekspansion, som vi jo er enige om er skadelig for den grønne omstilling.

Så derfor vil jeg gerne udvide mit spørgsmål ved at sige: På baggrund af de tal, mener ministeren så ikke, at der ud over at fremme pensionskasser og bankers grønne investeringer er brug for

mere målrettet regulering for at minimere den danske finanssektors investeringer i fossile aktiviteter?

Kl. 13:34

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:34

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Jeg føler mig helt overbevist om, at grøn regulering ikke stopper her. Det føler jeg mig helt overbevist om. Og jeg tror da også, at når man ser på, hvad der kommer eksempelvis fra vores EU-fællesskab, så kommer der jo flere krav og hårdere krav til grønne investeringer. Det er der ingen som helst tvivl om.

Men altså, det bliver måske lidt teknisk, men når man kan stå og sige, at der nærmest ikke er grøn regulering på området, der omfatter finanssektoren, er det simpelt hen ikke rigtigt. Disclosureforordningen, taksonomiforordningen, ESG i kreditrådgivning, tilpasningen af bl.a. MiFID II, bæredygtighedsrapporteringsdirektivet – der er en hel række ting, som er sket her de senere år, som jo handler om bl.a. pensionskasser og bankers investeringer og krav om, når de laver investeringer, at de spørger til de her ting.

Så jeg synes, mere skal gøres. Det er der ingen som helst tvivl om. Vi skal nå vores mål. Vi har nogle af verdens mest ambitiøse mål i Danmark. Finanssektoren skal spille mere med. Men at sige, at der ikke sker noget, er simpelt hen ikke rigtigt.

Kl. 13:35

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:35

Leila Stockmarr (EL):

Jeg anerkender, at der de sidste par år er sket ting, særlig på EU-niveau, som kan være med til at og helt åbenlyst vil fremme den grønne omstilling, også i forhold til finanssektorens bidrag. Men der er jo også nogle helt lavthængende frugter, såsom at forbyde f.eks. lån til fossil ekspansion, som Danske Bank jo har besluttet. Regeringen har ikke bakket op om det, ikke officielt i hvert fald, men vi har jo finansielle institutioner, der nu går sologang for at vise, at de tager klimaansvar. Men vi ser ikke en udmelding fra regeringen, som faktisk kunne være med til at skabe en mere fair konkurrence og derved tage fat om nældens rod.

Jeg kunne godt tænke mig at høre ministeren, om regeringen barsler med nogle konkrete tiltag for at regulere den finansielle sektors investeringer i fossil energi.

Kl. 13:36

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:36

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Ikke som Enhedslisten, og var det ikke Enhedslisten, der fremsatte forslaget om det i folketingssamlingen sidste år? Og det er jo helt fair. Det har vi ikke nogen initiativer på bedding om. Og hvorfor har vi ikke det? For man kan jo godt investere i noget, der stadig er fossilt, men som er mindre fossile investeringer, end hvis man havde ladet andre gøre det. Det er jo det, der ligesom er pointen, altså at der er noget, som påvirker miljøet og klimaet mindre negativt, end hvis andre havde overtaget den investering. Og det er jo den rejse, jeg tror man skal se at både pensionskasserne og den finansielle sektor også er på.

Men grundlæggende tror jeg, at hvis man ser på, hvad der bliver investeret i grønt, så bruger de danske pensionskasser altså også vo-

res pensionsopsparinger til grønne investeringer. Ellers havde dansk industri jo altså heller ikke stået så stærkt, som vi gør i øjeblikket.

Kl. 13:37

Formanden (Søren Gade):

Tak. Nu byder jeg velkommen til medspørger fru Rosa Lund, ligeledes Enhedslisten.

Kl. 13:37

Rosa Lund (EL):

Tak for det. I de besvarelser, som ministeren kommer med, lyder det jo, som om ministeren også erkender, at det har betydning for regeringens grønne ambitioner, hvordan den finansielle sektor investerer. Det kunne jeg bare godt tænke mig at ministeren sagde helt klart, og der må ministeren jo så undskylde, at det bliver lidt teknisk, men ministeren må da gerne sige lidt klart, om ikke det har en betydning, hvordan den finansielle sektor handler på det grønne område.

Kl. 13:37

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:37

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Selvfølge har det det; det var det, jeg sluttede af med at sige lige før. Vi har en regering, som har sat danmarkshistoriens mest ambitiøse grønne mål for omstilling af det danske samfund, nemlig at være klimaneutral i 2045. Vi har lige lavet en grøn trepart, som indfører en CO₂-afgift på landbruget – den første i verden.

Selvfølge har det da en konsekvens for opnåelsen af målene, at der, hvor pengene er, bliver de også brugt til at investere i grøn omstilling. Men hvis man ser på, hvad der rent faktisk sker, hvis man ser på, hvad pensionskasserne investerer i grønne industrier, tag eksempelvis vindindustrien, er det jo forkert at tegne et billede af, at de ikke investerer. De investerer massivt i grøn omstilling, og det gør bankerne også.

Man skal passe på med at sige, at fordi man investerer i noget fossilt, er det fy-fy og meget, meget sort. Det kunne jo være, at hvis man lod være med at investere i det, så var der nogle, der kom til, som ikke havde det grønne sigte, som danske banker og danske pensionskasser har.

Kl. 13:38

Formanden (Søren Gade):
Fru Rosa Lund.

Kl. 13:38

Rosa Lund (EL):

Vi er jo helt med på, at både pensionskasserne, Danske Bank og den finansielle sektor i det hele taget også investerer grønt. Men har ministeren ikke tænkt på, at det kunne være en måde at sige: Nu skal I kigge herovre, hvor vi investerer grønt, sådan at I glemmer, at vi også investere fossilt herovre. Det er jo egentlig bare det, vi stille og roligt spørger om i Enhedslisten, altså om ikke vi skulle stille krav til den finansielle sektor, i forhold til at de skal investere grønt og ikke fossilt.

Kl. 13:39

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:39

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Men det mener jeg sådan set allerede vi gør. Som stor EU-tilhænger er jeg utrolig glad for, at Enhedslisten er blevet så glade for miljøregulering fra EU, det synes jeg er positivt. Må det gælde andre

områder, hvor fællesskabet kan bidrage til en god og grøn fremgang, så vil det være perfekt.

Men altså disclosureforordningen er et skridt den rigtige retning, taksonomiforordningen er et stort skridt i den rigtige retning, ESG i kreditgivning er et skridt i den rigtige retning, tilpasning af bl.a. MiFID 2 er et skridt i den rigtige retning, og vi kommer til her på fredag at diskutere CSRD, altså bæredygtighedsrapporteringsdirektivet. Alle de her fem initiativer er skridt i den rigtige retning, og de omfatter altså også den danske finanssektor, så helt galt er det jo ikke.

Kl. 13:40

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Vi siger tak til medspørger fru Rosa Lund fra Enhedslisten. Det sidste spørgsmål bliver stillet af fru Leila Stockmarr, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:40

Leila Stockmarr (EL):

Tak for svarene. Jeg synes stadig ikke, at vi har fået helt klart svar på, om regeringen synes, der bliver gjort nok fra dansk side, ikke fra EU's side, for at sikre os, at danskernes pensionsopsparing og bankkundernes penge ikke går til at forværre den klimakrise, vi allerede står i. Mener regeringen, at man har afsøgt alle muligheder for at sikre, at danskernes opsparing til fremtiden ikke er med til at underminere den selv samme fremtid, som de sparer op til?

Kl. 13:41

Formanden (Søren Gade):

Erhvervsministeren.

Kl. 13:41

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Som sagt føler jeg mig helt overbevist om, at vi ikke er færdige. Men jeg har dog alligevel svært ved at pege på en plet på jorden, hvor ambitionerne for den grønne omstilling af eksempelvis finanssektoren og pensionssektoren er større, end den er i EU. Hvis det er tilfældet, vil jeg gerne se det. Og Danmark er nu engang, særlig på det finansielle område, underlagt EU's lovgivning. Så det er jo ikke helt dårligt, at et af verdens største markeder er så ambitiøst, som jeg står og læser op her, når det handler om at sikre, at pensionskasser og finansielle institutter i øvrigt i højere grad skal målrette deres investeringer mod grønne investeringer. Det er jo det, der er tilfældet. Det er jo glimrende, at vi er kommet dertil. Er vi færdige? Nej, det er vi ikke. Kommer der mere? Det føler jeg mig helt sikker på. For de målsætninger, vi i fællesskab har sagt at vi vil nå, altså at være klimaneutrale i 2045, og EU's tilsvarende mål på nogle områder, betinger jo endnu flere investeringer i grøn retning. Så det føler jeg mig overbevist om kommer, men vi er rigtig godt på vej.

Kl. 13:41

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Leila Stockmarr fra Enhedslisten.

Det næste spørgsmål er ligeledes til erhvervsministeren, og jeg byder nu velkommen til hr. Peter Kofod, Dansk Folkeparti, som stiller spørgsmålet.

Kl. 13:42

Spm. nr. S 355

7) Til erhvervsministeren af:

Peter Kofod (DF):

Hvilke initiativer vil ministeren tage for at sikre imod det stigende omfang af bondefangeri, der omtales i JydskeVestkysten, hvor virk-

somheder fanges i lange og svære kontrakter med såkaldt søgemaskineoptimering?

Skriftlig begrundelse

Spørgeren henviser til artiklen »13 små iværksættere tordner mod hædret Esbjerg-virksomhed« bragt i JydskeVestkysten den 11. november 2024.

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 13:42

Peter Kofod (DF):

Tak for det. Jeg vil læse spørgsmålet til ministeren højt. Hvilke initiativer vil ministeren tage for at sikre danskerne imod det stigende omfang af bondefangeri, der omtales i JydskeVestkysten, hvor virksomheder fanges i lange og svære kontrakter med såkaldt søgemaskineoptimering?

Kl. 13:42

Formanden (Søren Gade):

Erhvervsministeren.

Kl. 13:42

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Tusind tak til spørgeren for spørgsmålet. Der er ingen som helst tvivl om, at de historier, og især den historie, der henvises til i JydskeVestkysten, er triste historier, som jo i særlig grad har personlige konsekvenser for små selvstændige, og det gør selvfølgelig stort indtryk.

Grundlæggende er det jo sådan, at virksomheder selvfølgelig skal overholde den lovgivning, vi har. Længere er den sådan set ikke. Og det er forargeligt, hvis virksomheder, som det her skitseres, bruger uærlige metoder til at presse kunder til hurtigt at indgå aftaler. Vi har i Danmark en række regler for at modgå det og sikre os, at virksomhederne i gåsøjne opfører sig ordentligt i den her sammenhæng, også når de, om man vil, forsøger at sælge deres produkter over telefonen.

Når det kommer til aftaler generelt, har vi jo så også aftalefrihed Danmark. Det betyder, at der som udgangspunkt ikke gælder særlige krav til sådan en aftales form og indhold. Tvang eller svig hører naturligvis ingen steder hjemme. Det er også det, der er hovedproblemet, når man læser artiklen her. En aftale kan også tilsidesættes som ugyldig, hvis den er urimelig eller i strid med det, man kalder redelig handle måde. Men på bundlinjen står, at det i de her sager er domstolene, der skal afgøre det. Vi har regler. Den adfærd, man ser her, synes jeg er trist; den hører ingen steder hjemme, og derfor har vi regler, som skulle modgå det her, med det i sidste ende domstolene, som skal afgøre de her spørgsmål.

Kl. 13:44

Formanden (Søren Gade):

Hr. Peter Kofod.

Kl. 13:44

Peter Kofod (DF):

Tak for besvarelsen. Jeg må indrømme, at jeg spærrede øjnene noget op, da jeg læste de her artikler – for det er jo ikke bare én artikel, det er jo en stribe artikler, som jeg synes JydskeVestkysten dygtigt har skrevet om nogle meget små virksomheder, der siger ja til nogle tilbud eller muligheder, og som mere eller mindre bliver stavnsbundet til nogle meget dyre kontrakter, som de ikke kan komme ud af, hvilket i sidste ende ender med at have nogle helt vilde konsekvenser. Måske er det enkeltmandsvirksomheder, eller måske er der

ganske få ansatte, men økonomisk har det nogen konsekvenser, der gør, at folk næsten bliver skubbet ud over kanten og er lige ved at gå fra hus og hjem og dårligt kan sove om natten. Samtidig er der nogle virksomheder, der er enormt specialiserede i at lave de her kontrakter, og de er klart den stærkeste part. Så der er et meget ulige forhold mellem den her virksomhed, som JydskeVestkysten omtaler – der er sikkert også andre virksomheder – og de meget små virksomheder, som bliver hvirvlet ind i det her.

Det, jeg vil høre, er, om der, når ministeren nu går fra spørgetimen i dag ikke kan være en mulighed for, at vi giver lovgivningen et servicetjek, altså sikrer, at der er nogle faste holdpunkter, hvor man som lille virksomhed kan sige: Om ikke andet er jeg garanteret, at der er en eller anden fortrydelsesret; om ikke andet er jeg garanteret, at jeg kan komme ud af det på en eller anden måde. Dermed kan vi sikre, at man ikke er tvangsindlagt til at betale meget store regninger. I nogle af de eksempler, der opridses, er der jo tale om mange tusinde kroner hver måned i mange måneder, og det kan jo være meget, hvis man er en lille tømrervirksomhed, der bare vil have noget søgemaskineoptimering.

Kan vi ikke skabe nogle konkrete garantier for, at de her små virksomheder får en chance for ikke at blive – nu siger jeg det ligeud – nærmest bondefanget? For det er jo det, nogle af de her eksempler har karakter af.

Kl. 13:46

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:46

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Jeg er bundet af, at det her spørgsmål jo ret beset hører under min kollega justitsministerens ressort, fordi det er underlagt aftaleloven. Det er bare, så det er sagt. Retfærdigvis skal det siges, at hvis man kigger på aftaleloven, så er der en hel række rammer for, hvad en god aftale er, og i sidste ende er det jo så op til domstolene at sikre, at de er overholdt, også i de konkrete sager. Jeg har vanskeligt ved at gå ned i de konkrete sager, og det ved hr. Peter Kofod også godt at jeg har. Men som loven er i dag, er det jo altså et spørgsmål om, at vi ønsker at sikre, at aftaler sker på et ordentligt grundlag, og er man på vej ind i en tvist, er det et domstolsspørgsmål.

Kl. 13:47

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:47

Peter Kofod (DF):

Jo, og her kunne jeg også godt sige noget om, hvor bøvet og hvor ressourcetungt det kan være, hvis man er en lille virksomhed og man skal have en sag prøvet ved domstolene. Det ville så også være henvendt til justitsministeren. Nu har jeg jo stillet det her spørgsmål til erhvervsministeren, fordi erhvervsministeren dog må være den minister og den politiker herinde, som skal gøre noget godt og i hvert fald gå foran, når det kommer til at gøre noget godt for vores små virksomheder.

Jeg har jo erfaret, efter at jeg er begyndt at interessere mig for lige præcis den her sag, at der er rigtig, rigtig mange små virksomheder, der er klemt af store virksomheder, der nærmest bevidst går efter at rulle dem ind i en kontrakt, som man ikke kan komme ud af. Jeg synes, det her er et vigtigt tema. Er der dog ikke noget, erhvervsministeren vil tage med sig fra den her spørgetid for at gøre noget, for at vi kan stramme op på det her område?

Kl. 13:47

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:47

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

De her sager gør selvfølgelig indtryk, og det er jo rigtigt nok, at vi af og til ser sager, hvor små virksomheder kommer i klemme og bliver fanget af store virksomheder. Alle er ulykkelige. Omvendt er det vanskeligt for mig at gå ind i de konkrete sager. Det tror jeg også der er forståelse for. Men vi har en lovgivning, den er relativt klar, og hvis man vil og føler, at der er blevet trådt på ens rettigheder i den sammenhæng, er der den mulighed at gå til domstolene med spørgsmålet

Kl. 13:48

Formanden (Søren Gade):

Så er det hr. Peter Kofod med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:48

Peter Kofod (DF):

Jeg tror bare, at der er behov for, at vi ser på de her regler igen. For hvis man spørger nogle af de her virksomheder – de organiserer sig jo i facebookgrupper, så stor en underskov er der efterhånden af folk, der er blevet snydt – så synes jeg ikke, at det står særlig klart, at vi har nogle meget klare regler på det her område. Der tror jeg tværtimod, at der er mange, der føler, at de er i et tomrum, hvor de på en eller anden måde er i lovløst land og der er en eller anden større spiller, der bare plukker dem og bliver ved med at plukke dem, og at der ikke er udsigt til bedring nogen sinde. Så står man jo og er meget udsat, hvis man er en enmandsvirksomhed, der har underskrevet en kontrakt. Man kan ikke komme ud af den, og det kan have ekstremt langvarige konsekvenser. Så jeg vil bare komme med en opfordring til sidst: Lad os lige kigge de der regler igennem, for der er noget, der kunne tyde på, at der er et tomrum.

Kl. 13:49

Formanden (Søren Gade):
Erhvervsministeren.

Kl. 13:49

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand, og endnu en gang tak for spørgsmålet. For det er jo rigtigt, at vi skal huske på, at der bag det her jo også ligger både skæbner for virksomheder og skæbner for dem, som enten nu er involveret i eller har startet de her virksomheder. Så det skal vi selvfølgelig være meget opmærksomme på. Det, der dog, synes jeg, er værd at sige, er, at aftaleloven gælder. Hvis en aftale skal være ugyldig – og når vi kigger på nogle af de her eksempler, kunne det være noget, man kunne kigge på – så vil det være i tilfælde, hvor der bag ligger tvang, svig, altså svindel og bedrag, eller udnyttelse af en andens betydelige økonomiske eller personlige vanskeligheder. Det der med, at man skaber et afhængighedsforhold – det er jo grundlæggende det, der står her – er det, der gør, at en sådan aftale kan være ugyldig. Men aftaleloven er som sagt en sag for justitsministeren, og opfordringen herfra er, at man benytter sig af den mulighed, man har, for at få prøvet de her sager ved domstolene.

Kl. 13:50

Formanden (Søren Gade):

Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til erhvervsministeren og tak til hr. Peter Kofod fra Dansk Folkeparti.

Jeg byder nu velkommen til miljøministeren og fru Susie Jessen fra Danmarksdemokraterne, som stiller spørgsmålet.

Kl. 13:50

Spm. nr. S 367

8) Til miljøministeren af:

Susie Jessen (DD):

Mener ministeren, at udbygning af vedvarende energi skal vægtes højere end hensyn til dyrearter, som er fredet under EU's habitatdirektiv, som det er tilfældet ved den planlagte energipark ved Vallø Stift i Køge?

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 13:50

Susie Jessen (DD):

Tak for det. Mener ministeren, at udbygning af vedvarende energi skal vægtes højere end hensyn til dyrearter, som er fredet under EU's habitatdirektiv, som det er tilfældet ved den planlagte energipark ved Vallø Stift i Køge?

Kl. 13:50

Formanden (Søren Gade):

Miljøministeren.

Kl. 13:50

Miljøministeren (Magnus Heunicke):

Mange tak for det spørgsmål. Jeg tillader mig at gå sådan lidt mere overordnet til værks, for som vi har orienteret spørgeren om, er det sådan, at hvad angår helt konkrete spørgsmål omkring det her projekt, er der andre ministerier, som er ressortansvarlige. Det ved spørgeren godt og har alligevel ønsket at fastholde spørgsmålet, og det er helt i orden. Men det vil sige, at hvis der er uddybende spørgsmål, så er det altså By-, Land- og Kirkeministeriet og Ministeriet for Grøn Trepert, der har en del af ansvaret.

Men det skal ikke forhindre os i at have en god debat om et meget, meget vigtigt emne, nemlig hvordan vi kan sikre naturværdier og miljøforbedringer og bekæmpe miljøforringelser og samtidig sikre, at der er en grøn omstilling, og at vi bekæmper klimaforandringerne. Begge dele skal kunne lade sig gøre, for det er to sider af samme planetariske krise.

Jeg forhandlede selv den politiske stemmeaftale om energiparker, som blev besluttet af et bredt flertal i Folketinget, og der lagde vi meget, meget stor vægt på to hovedprincipper. Formålet var at få energiparker også til lands. Vi har dem allerede til vands. Det ene hovedprincip er, at alle EU's naturbeskyttelsesregler skal overholdes i de her energiparker, og det gælder både Natura 2000-regler og også habitatsregler, som der spørges til her. Vi gik endda videre end EU's regler og besluttede også, at § 3-områderne, som jo altså ikke nyder samme EU-beskyttelse, ikke må blive påvirket af energiparkerne. Det andet hovedprincip er, at energiparkerne kun bliver etableret, hvis der er fuld opbakning til det i den kommune, hvor pakken skal laves, og at der er fuld respekt om, at det er kommunerne, der skal sige ja til en energipark, for den eventuelt etableres.

Kl. 13:53

Formanden (Søren Gade):

Fru Susie Jessen.

Kl. 13:53

Susie Jessen (DD):

Tak for det svar, som jeg i virkeligheden synes er meget interessant, for der er jo netop flere arter ude i Vallø storskov, som er beskyttet under EU's habitatdirektiv. Der er bl.a. den store vandsalamander og springfrøen. Jeg var til et borgermøde i Herfølge her i sidste uge, hvor der var omkring 600 mennesker. Der var mennesker, som er rigtig, rigtig bekymrede for deres lokalområde, men der var godt nok også repræsentanter fra bl.a. Danmarks Naturfredningsforening, som

var meget bekymrede for de her arters overlevelse, når man, som der lægges op til, vil smide 18 møller på mindst 185 m's højde ind i en skov, hvor de her arter bor. Man er faktisk bekymret for deres overlevelse. Men det, jeg hører fra ministeren, er jo faktisk, at de her statslige energiparker ikke kan blive etableret, hvis det overtræder bl.a. EU's habitatdirektiv. Det er sådan, jeg forstår det, ministeren siger, så det vil jeg meget gerne have et svar på fra ministeren.

Det, som vi i virkeligheden lægger op til fra Danmarksdemokraternes side, når vi taler om de her statslige energiparker, er, at der skal hugges en bremse i, indtil man egentlig kender Danmarks energibehov, og at meget mere skal op på tagfladerne. Det er en anden diskussion, som jeg jo også glædeligt tager med bl.a. landdistriktsministeren og ministeren for grøn trepart. Men jeg vil meget gerne lige have bekræftet af ministeren, at et projekt som det i Vallø ikke vil kunne blive gennemført, hvis det er rigtigt, at det går ud over arter, som er beskyttet under EU's habitatdirektiv.

Kl. 13:54

Formanden (Søren Gade):

Miljøministeren.

Kl. 13:54

Miljøministeren (Magnus Heunicke):

Jeg kan ikke konkludere noget om et konkret projekt, uanset hvor det er, for det hører under andre ministres ressort. Så det har jeg ikke hjemmel til at gå ind og konkludere noget om. Med det, jeg kan sige – og det gælder generelt – er, at Danmark er forpligtet til at leve op til EU's naturdirektiver, bl.a. beskyttelsen af Natura 2000-områder og truede dyrearter. Det skal man overholde, og det skal man også overholde, selv om man planlægger energiparker, uanset hvor det er.

Kl. 13:55

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 13:55

Susie Jessen (DD):

Så lyder det jo, som om det her projekt ikke vil kunne lade sig gøre. Det er i hvert fald sådan, jeg forstår det. For hvis der er arter, som er beskyttet under EU's habitatdirektiv, som har udsigt til ikke at kunne overleve, når 18 kæmpestore møller bliver slæbt ind i en gammel skov, så må det jo betyde, at det ikke kommer til at kunne lade sig gøre. Det er i hvert fald sådan, jeg hører det. Men jeg kunne egentlig godt tænke mig lige at få en lidt bredere diskussion af, hvad der vægter højest. Er det klima, eller er det miljø og biodiversitet? For nogle gange synes jeg, det er, som om klima i den grad trumfer alt muligt andet, bl.a. hensynet til dyreliv og biodiversitet.

Kl. 13:56

Formanden (Søren Gade):

Miljøministeren.

Kl. 13:56

Miljøministeren (Magnus Heunicke):

Hvad angår det konkrete projekt, er der altså andre ministerier, som er ressortministerier for det, så der må man altså spørge dem for at få en konklusion. Men helt generelt til det spørgsmål, der bliver rejst her, om, hvad der trumfer hvad, vil jeg sige, at man kan godt tolke det sådan, at nogle stemmer i debatten synes, at der skal være nogle, der trumfer nogle andre. Sagen er bare den, at når vi ser på den gigantiske klimakrise og den gigantiske biodiversitetskrise, hvor dyre- og plantearter forsvinder, mens vi lever her, så skal vi løse begge kriser samtidig, og der er ikke en, der kan overtrumfe den anden.

Kl. 13:56

Kl. 13:58

Formanden (Søren Gade):

Så er det fru Susie Jessen med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:56

Susie Jessen (DD):

Det er også derfor, jeg er så glad for, at bl.a. en ekspert som Brian Vad Mathiesen siger, at vi sagtens kan dække Danmarks energibehov ved at få meget mere op på tagfladerne og offentlige industribygninger. Havnene kunne også være en rigtig god spiller i forhold til at få sat noget grøn energi op. Så der er rigtig mange muligheder her, der ikke indbefatter at smadre lokalsamfund, hvilket man jo er rigtig godt i gang med mange steder i vores land med de her kæmpestore energiparker. Men jeg skal nok følge op på det både hos ministeren for grøn trepart og landdistriktsministeren, som jeg stiller spørgsmål til i salen i dag. Så jeg vil sige tak for det.

Kl. 13:57

Formanden (Søren Gade):

Der var ikke flere bemærkninger fra ministeren, så vi siger tak til miljøministeren og tak til fru Susie Jessen fra Danmarksdemokraterne.

Jeg byder nu velkommen til beskæftigelsesministeren og Dina Raabjerg fra Det Konservative Folkeparti, som stiller spørgsmålet.

Kl. 13:57

Spm. nr. S 230 (omtrykt)

9) Til beskæftigelsesministeren af:

Sólbjörg Jakobsen (LA):

Mener ministeren, at det er et problem, at forskelle i levetid skaber forskelle i, hvor længe forskellige befolkningsgrupper er på folkepension?

(Spørgsmålet er udgået, da det er taget tilbage af spørgeren).

Kl. 13:57

Spm. nr. S 233 (omtrykt)

10) Til beskæftigelsesministeren af:

Dina Raabjerg (KF):

Hvordan forholder ministeren sig til, at Arbejdstilsynet siden 2003 har foretaget fem besøg hos Viegård Stutteri uden at have anmærkninger til arbejdsmiljøet, set i lyset af at flere tidligere ansatte fortæller, at de er blevet udsat for vold, voldtægt og overgreb på Viegård Stutteri i perioden, og vil ministeren i fortrolighed give indblik i, om der har været klager rettet til Arbejdstilsynet om Viegård Stutteri samt indholdet af disse, således at Folketinget kan bedømme, hvorvidt der har været tale om et myndighedssvigt?

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 13:57

Dina Raabjerg (KF):

Tak. Spørgsmålet lyder: Hvordan forholder ministeren sig til, at Arbejdstilsynet siden 2003 har foretaget fem besøg hos Viegård Stutteri uden at have anmærkninger til arbejdsmiljøet, set i lyset af at flere tidligere ansatte fortæller, at de er blevet udsat for vold, voldtægt og overgreb på Viegård Stutteri i perioden, og vil ministeren i fortrolighed give indblik i, om der har været klager rettet til Arbejdstilsynet om Viegård Stutteri samt indholdet af disse, således at Folketinget kan bedømme, hvorvidt der har været tale om et myndighedssvigt?

Kl. 13:58

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Tak for spørgsmålet. Jeg er også selv chokeret over de forhold, som de ansatte fortæller om i dokumentaren. Vold, voldtægt og overgreb er jo klart ulovlige forhold, og derfor skal vi også sikre, at hvis man begår forbrydelser af den slags, har det konsekvenser. I de tilfælde, hvor Arbejdstilsynet får konkrete oplysninger om vold og andre forhold, som hører under straffeloven, videregiver de det til politiet, og så kan de efterforske sagen og rejse sigtelse efter straffeloven, som det jo hører under.

I den konkrete sag har Arbejdstilsynet flere gange været på tilsynsbesøg sammen med politi og skattemyndigheder, hvor der både op til og efterfølgende har været dialog mellem de her myndigheder. Til trods for at Arbejdstilsynet gentagne gange har været på tilsynsbesøg på stutteriet, har det ikke været muligt at dokumentere forhold, som gav anledning til anmærkninger. Arbejdstilsynet har bekræftet over for mig, at de både har talt med repræsentanter for ledelsen og de ansatte i forbindelse med deres tilsyn.

Spørgeren spørger specifikt ind til, om jeg fortroligt kan give indblik i, om der har været klager til Arbejdstilsynet om Viegård Stutteri, og hvad de eventuelt indeholdt. Her står vi med en regel om, at Arbejdstilsynet er underlagt en særlig tavshedspligt. Jeg hverken kan eller må oplyse, om Arbejdstilsynet har modtaget klager, heller ikke i den konkrete sag. Den særlige tavshedspligt er jo med til at sikre, at dem, der klager, faktisk også kan blive ved med at være anonyme, og er dermed en beskyttelse af dem, der klager, mod eventuelle repressalier for at henlede myndighedernes opmærksomhed på det. Det er vigtigt, at vi har den, men jeg kan heller ikke understrege nok, hvor alvorligt jeg ser på overtrædelser af den her karakter, og det er helt afgørende for mig, at det ikke er den slags forhold, man arbejder under i Danmark. Det skal og må være sikkert og sundt at gå på arbejde.

Kl. 14:00

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 14:00

Dina Raabjerg (KF):

Jeg vil sige tak for et rigtig fint svar. Der er to bekymringer i den her sag. Den ene handler om, hvordan pokker vi som Folketing kan kigge Arbejdstilsynet efter i sømmene i forhold til en konkret sag, hvis ikke vi kan få en eller anden form for indblik. Noget af det, vi beder om, er egentlig lige så meget at kunne få det i et fortroligt rum, og det må for vores skyld gerne være anonymiseret. Hvis ikke vi kan det, hvad mener ministeren så man kan gøre for at påse, at der ikke er sket et myndighedssvigt? Det er den ene ting.

Den anden ting er, at jeg synes, at sagen giver anledning til at reflektere over, hvad det er, Arbejdstilsynet gør, når man er ude at lave tilsyn. Jeg hører fra andre virksomheder, at man alene påser, om der er lavet en apv f.eks., men at man ikke er inde at kigge på, hvad der rent faktisk står i en sådan apv, og derfor heller ikke får fulgt op på, om man gør noget ved de ting, der er indrapporteret.

Så vi har ikke i den her sag med Viegård Stutteri kunnet forhindre, at der er sket et eller andet, men det er jo vigtigt, at vi fremadrettet kan få fundet ud af, hvad der er gået galt i den her sag, så vi kan sikre, at vi fremadrettet kan gøre et eller andet. Hvad tænker ministeren om de to problemstillinger?

Kl. 14:02

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:02

Kl. 14:04

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jeg synes, at det er helt på sin plads, at vi også politisk ser på, om de tilsyn, vi har, og de redskaber, de har, er tilstrækkelige. For vi er helt enige om, at det her ikke er den slags forhold, man skal arbejde under i Danmark. Der er jo noget, vi kan oplyse i den konkrete sag, og det gjorde jeg også i min indledende besvarelse, bl.a. i forhold til hvad der er afgivet af påbud osv. Det er alene beskyttelsen af dem, der eventuelt skulle have klaget, som er så beskyttet i virkeligheden, at det er der ikke mulighed for at få indblik i.

Kl. 14:02

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 14:02

Dina Raabjerg (KF):

Ja, men vi ved jo faktisk stadig væk ikke rigtig, om der har været nogen anmeldelser, og heller ikke, om der har været nogen anklager, ud fra ministerens svar. Jeg er efterfølgende blevet kontaktet af folk, som fortæller, at der også ved kuratorens behandling af det konkursbo, der er, har været kritisable forhold, og jeg har jo anbefalet, at de går til Arbejdstilsynet. Men hvordan skal jeg kunne finde ud af, om Arbejdstilsynet griber sådan nogle sager. Det er den ene ting.

Den anden ting er, at jeg gerne vil spørge ministeren: Kunne vi ikke sætte os ned og tage en snak om de her sager og om, hvad man kunne gøre fremadrettet?

Kl. 14:03

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:03

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jeg vil altid gerne drøfte, hvordan vores arbejdstilsyn fungerer bedst muligt, og om de har de redskaber, de vil have, og især gerne drøfte det med ordføreren, der jo også er en del af et af de partier, der har bakket op om arbejdsmiljøaftalerne undervejs. Det, der jo er udfordringen i nogle af de her tilfælde, er, hvis der ikke er nogen medarbejdere, der vil tale med Arbejdstilsynet. Det, jeg kan oplyse, er, at de har været til stede og det har de været gentagne gange, og det har både været skattemyndighederne, politiet og Arbejdstilsynet. Men der har også være tilfælde, hvor man har besøgt virksomheder, og hvor der ikke har været nogen ansatte, der har haft lyst til at tale, og det oplever vi jo af og til, og det kan der være mange årsager til. Men det gør bare, at Arbejdstilsynet har svært ved at bevise overtrædelser af den her karakter.

Kl. 14:04

Formanden (Søren Gade):

Fru Dina Raabjerg med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:04

Dina Raabjerg (KF):

Jamen mit afsluttende spørgsmål vil være, om ministeren kunne være interesseret i at indkalde ordførerkredsen til en snak om, hvordan vi kigger på det her område, og i, at vi måske også får en snak med Arbejdstilsynet om, hvor det er for nogle metoder, som man bruger i sådan nogle tilsyn her.

Kl. 14:04

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.**Beskæftigelsesministeren** (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jeg vil meget gerne give tilsagn om, at den her dialog skal fortsætte. Vi har allerede drøftet, om ordførerkredsen kan få adgang til Arbejdstilsynet, skattemyndighederne og politiet i forening i forhold til de her fælles tilsyn, som så også har været til stede her. Men der er også et oplagt emne, når vi mødes i arbejdsmiljøforligskredsen næste gang, i forhold til at få set på redskaberne. Så jeg mener, det er en vigtig dialog, for at vi kan passe på menneskers arbejdsmiljø derude. (*Dina Raabjerg* (KF): Tusind tak).

Kl. 14:05

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Dina Raabjerg for Det Konservative Folkeparti.

Det næste spørgsmål er ligeledes til beskæftigelsesministeren, og jeg byder nu velkommen til fru Charlotte Munch fra Danmarksdemokraterne, som stiller spørgsmålet.

Kl. 14:05

Spm. nr. S 312 (omtrykt)

11) Til beskæftigelsesministeren af:

Charlotte Munch (DD):

Hvad mener ministeren om, at markant flere indvandrere fra muslimske lande modtager førtidspension end personer med dansk oprindelse?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Nye tal chokerer: To ud af tre indvandrere fra muslimsk land er på førtidspension, når de er over 50 år« på berlingske.dk den 19. november 2024.

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 14:05

Charlotte Munch (DD):

Tak. Hvad mener ministeren om, at markant flere indvandrere fra muslimske lande modtager førtidspension end personer med dansk oprindelse?

Der henvises til artiklen »Nye tal chokerer: To ud af tre indvandrere fra muslimsk land er på førtidspension, når de er over 50 år« fra Berlingske den 19. november 2024.

Kl. 14:05

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:05

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jeg vil godt indlede med at sige, at jeg er præcis lige så enig i, at de her tal er voldsomme. Jeg mener, at der er grobund for at få kigget ned i, hvad det er, der sker. Jeg er slet ikke i tvivl om, at der er noget af det, der handler om, at vi fortsat betaler prisen for tidligere tiders forfejlede udlændingepolitik. For der er jo det ved førtidspensionen, at hvis du får den, er den livslang for langt, langt de fleste, og det vil sige, at der er rigtig mange personer i det her tal, som har været der længe, og som også har fået førtidspension i tidligere tider og under andre rammer lovgivningsmæssigt end vores nuværende.

Vi kan konstatere helt sort på hvidt, at der er en større andel af ikkevestlige indvandrere i Danmark, som er i førtidspensionssystemet, sammenlignet med personer med dansk oprindelse, og det kan der godt være forskellige grunde til. Der er helt sikkert demografiske

forhold, f.eks. alder, men også forhold med helbredsmæssige ting osv. Men jeg er også helt sikker på, at der er grund til, at vi kigger ud over det og ned i de her tal.

Jeg tror, vi er nødt til at få analyseret på, om det alt sammen så at sige er gammel gæld, eller om der stadig foregår noget. Jeg tror, vi er nødt til at få set på, hvad det er, der ligger bag de her tal, og det er jeg meget interesseret i.

Kl. 14:07

Formanden (Søren Gade):
Fru Charlotte Munch.

Kl. 14:07

Charlotte Munch (DD):

Tak. Det er jeg naturligvis rigtig glad for at ministeren er positiv over for. Mit næste spørgsmål kunne jo være – eller det er det jo: Ville det så ikke være en god idé, at vi simpelt hen dykkede ned i alle de her sager og lavede en revurdering?

Kl. 14:07

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:07

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jeg vil i hvert fald godt give tilsagn om at dykke ned i tallene og se på, om vi kan se nogle mønstre, som ikke skal være der. Jeg vil også godt bruge anledningen her til at sige, at jeg tror på, at der er meget taget, der er vigtigt her, altså den faste udlændingepolitik i det hele taget.

Antal betyder noget. Det gør det så også i forhold til vores førtidspensionssystem. Det betyder også noget, hvad det er for nogle forventninger, vi har til mennesker, når de kommer hertil. Det er også derfor, jeg er glad for, at vi lige om lidt ser en arbejdspligt træde i kraft, sådan at det i stedet for mange år på passiv forsørgelse bliver en hverdag, hvor man bliver forventet noget af.

Kl. 14:08

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 14:08

Charlotte Munch (DD):

Beskæftigelsesministerens kollegaer i Venstre økonomiministeren og forsvarsministeren har tidligere foreslået, at indvanderes førtidspensionsager skal revurderes. Det mener Venstre, fordi der især i udsatte boligområder ses en høj andel af ikkevestlige indvandrere på førtidspension. Jeg tænker, at med det, ministeren har svaret nu, er der vel en enighed om det her, altså om en direkte revurdering af de sager. Selv om jeg synes, ministeren har givet en lille forsmag på det, synes jeg ikke, der er kommet sådan et helt klart svar: Er ministeren klar til, at der kommer en direkte revurdering af de sager?

Kl. 14:09

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:09

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Det, jeg vil give tilsagn om i dag, er, at vi grundlæggende kommer ned bag ved de her tal og ser, hvad baggrunden er for, at overrepræsentation er så stor, hvordan tallene udvikler sig – om det er fra mange år tilbage, eller om vi også ser en udvikling i dag – og om der er noget, vi ikke har hånd om her. Det mener jeg til fulde må være nødvendigt, når vi ser tal som dem her.

Jeg er også meget påpasselig med at stå og sige til en kvart million danskere, der i dag har førtidspension, at nu skal alt revurderes.

Kl. 14:09

Formanden (Søren Gade):
Fru Charlotte Munch med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:09

Charlotte Munch (DD):

Tak. Det ærgrer mig selvfølgelig. Jeg ville jo så gerne, at ministeren var klar til en revurdering. Jeg synes, det er ærgerligt, når vi ser, at der er så stor en overvægt af ikkevestlige indvandrere på førtidspension, taget i betragtning at vi har ukrainere, der kommer til fra krigshærgede områder, og går direkte i arbejde. Men jeg synes alligevel, at jeg hørte noget positivt om, at man er klar til at dykke ned i det, og det glæder jeg mig naturligvis over.

Kl. 14:10

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:10

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jeg er helt sikker på, at vi kan have en god dialog om det her fremadrettet.

Kl. 14:10

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet.

Det næste spørgsmål er også til beskæftigelsesministeren og bliver igen stillet af fru Charlotte Munch, Danmarksdemokraterne.

Kl. 14:10

Spm. nr. S 351

12) Til beskæftigelsesministeren af:

Charlotte Munch (DD):

Hvad mener ministeren om, at landets to største kommuner indskærper over for deres medarbejdere, at de skal arbejde for og tilslutte sig danske, demokratiske værdier, og mener ministeren, at dette og andre tiltag bør indføres for offentlige medarbejdere i hele Danmark for at værne om danske værdier blandt offentlige ansatte?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Landets største kommuner indskærper danske demokratiske værdier over for sine medarbejdere« bragt på Jyllands-Posten.dk den 9. november 2024.

Formanden (Søren Gade):
Værsgo.

Kl. 14:10

Charlotte Munch (DD):

Tak. Hvad mener ministeren om, at landets to største kommuner indskærper over for deres medarbejdere, at de skal arbejde for og tilslutte sig danske, demokratiske værdier, og mener ministeren, at dette og andre tiltag bør indføres for offentlige medarbejdere i hele Danmark for at værne om danske værdier blandt offentlige ansatte?

Der henvises til artiklen »Landets største kommuner indskærper danske demokratiske værdier over for sine medarbejdere« fra Jyllands-Posten den 9. november 2024.

Kl. 14:11

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:11

Kl. 14:14

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Tak for spørgsmålet. Jeg mener simpelt hen, at det er helt afgørende, at vi sammen står vagt om danske demokratiske værdier. Det er jo en vigtig del af det, vi er, og af sammenhængskraften i vores land, og jeg mener, det er en fælles opgave at værne om dem. Det er min holdning, at alle medarbejdere, både offentligt ansatte og privatansatte, bør respektere vores fælles værdier – fundamentet for vores samfund. Og jeg forventer selvfølgelig også, at arbejdsgivere handler på det, hvis der er medarbejdere, som i forbindelse med udførelsen af deres arbejde ikke respekterer danske demokratiske værdier.

Når det kommer til det konkrete spørgsmål om udbredelsen af de tiltag, som er blevet indført i Aarhus og København, er én ting, hvad jeg mener, og en anden ting er, hvad jeg kan, og det er en arbejdsgiveropgave og i den her sammenhæng kommunerne, der har instruktionsbeføjelserne over deres ansatte. Det betyder dybest set, at de ansatte skal følge de retningslinjer for udførelsen af deres arbejde, som ledelsen i kommunen har fastsat. Det er også arbejdsgiveren, der kan håndhæve en arbejdspladspolitik, der stiller krav om, at medarbejdere tilslutter sig de danske demokratiske værdier. Men jeg vil godt slutte, som jeg startede, med at sige, at jeg mener, at de er fundamentet for det, vi er, og derfor skal der værnes om dem.

Kl. 14:12

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 14:12

Charlotte Munch (DD):

Det bringer mig til det næste, som er den her facebookgruppe, der er kommet frem, hvor muslimske især kvinder ytrer, at de mener, at det skal være sådan, at der f.eks. ikke bliver spillet musik i børneinstitutionerne, for det synes en af kvinderne ikke at hendes søn skal sidde og høre, eller at der stadig væk bliver serveret svinekød, eller at man ikke som muslimsk kvinde vil vaske en ældre mand. Det er noget, som jeg synes er forfærdeligt, mest af alt fordi jeg tænker på alle vores ældre, som kan risikere ikke at blive behandlet ordentligt. Mener ministeren ikke, at vi på en eller anden måde kan dykke ned i det og kræve, at vi faktisk arbejder efter danske værdier, når vi har med vores borgere at gøre?

Kl. 14:13

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:13

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jamen der må jeg simpelt hen bare sige: Vi er i Danmark. Selvfølgelig kan der spilles musik i vores daginstitutioner. Jeg håber sådan set, at de alle sammen gør det hele tiden, for der er da ikke noget bedre end børn, der lærer musik og rytme og at danse og er sammen. Nu står jeg her med en beskæftigelsesministers kasket på, og derfor spiller det meget op ad, hvornår man står til rådighed for vores arbejdsmarked. Og jeg må bare sige: Du står ikke til rådighed for det danske arbejdsmarked, hvis der er et arbejde at få og du siger nej til den der slags plejeopgaver f.eks. Så det er ret grundlæggende.

Kl. 14:14

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Charlotte Munch (DD):

Det er jeg selvfølgelig også glad for at høre, for jeg synes, at det jo er en enormt vigtige ting, at vores borgere, uagtet om det er børn eller vores ældre, der bliver behandlet, efter hvordan vi gør her i Danmark og altså efter danske værdier.

Ville det være noget, som det ville være i ministerens interesse at vi sådan tog op i, det kunne være forligskredsen, eller det kunne være ordførerkredsen, og talte om, hvordan man kunne lande noget, som rent faktisk kom vores borgere til gavn?

Kl. 14:14

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:14

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Når spørgeren stiller de der spørgsmål, ser jeg bare min kære morfar for mig, der er hjemmeboende, over 90 år, men er hjemme i sit eget hjem og så løbende selvfølgelig får hjælp, der kommer forbi, til medicin osv. Tænk, hvis han skulle møde en medarbejder, der ikke ville ham. Det ville jeg godt nok synes var hjerteskrærende.

Så tænker jeg, at der kommer en afledt diskussion, når vi skal til at have arbejdspligten ud at leve, i forhold til hvornår man egentlig lever op til den og hvornår man ikke gør, og de konsekvenser for ens ydelse, der skal følge af det.

Kl. 14:15

Formanden (Søren Gade):

Fru Charlotte Munch for et afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:15

Charlotte Munch (DD):

Tak. Jeg tror, vi alle sammen kender nogen, som vi ikke ønsker udsat for ikke at kunne blive vasket, fordi der er religiøse hensyn, der vægter højere end vores borgere. Tak til ministeren. Jeg ser naturligvis frem til, at vi tager hul på alt det her, og så glæder det mig, at ministeren var positiv.

Kl. 14:15

Formanden (Søren Gade):

Ønsker ministeren en replik?

Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Charlotte Munch fra Danmarksdemokraterne.

Det næste spørgsmål er ligeledes til beskæftigelsesministeren, og det bliver stillet af hr. Nick Zimmermann fra Dansk Folkeparti, som jeg byder velkommen til.

Kl. 14:15

Spm. nr. S 318 (omtrykt)

13) Til beskæftigelsesministeren af:

Nick Zimmermann (DF):

Hvad vil ministeren gøre ved de skræmmende nye tal for førtidspension blandt ikkevestlige indvandrere, som bl.a. viser, at to ud af tre indvandrere fra et muslimsk land er på førtidspension, når de er over 50 år, og at muslimer er voldsomt overrepræsenterede på førtidspension?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Nye tal chokerer: To ud af tre indvandrere fra muslimsk land er på førtidspension, når de er over 50 år« bragt i Berlingske den 19. november 2024.

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 14:16

ge, bare får lov at blive parkeret hjemme foran Al Jazeera. Der skal simpelt hen sættes massivt ind her.

Kl. 14:19

Nick Zimmermann (DF):

Hvad vil ministeren gøre ved de skræmmende nye tal for førtidspension blandt ikkevestlige indvandrere, som bl.a. viser, at to ud af tre indvandrere fra et muslimsk land, Irak, er på førtidspension, når de er over 50 år, og at muslimer er voldsomt overrepræsenterede på førtidspension?

Kl. 14:16

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:19

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:16

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jeg vil godt understrege – og tak for det opfølgende spørgsmål, så jeg har lejlighed til det, hvis det ikke stod klart fra start – at regeringens svar ikke er ingenting, tværtimod. Men vi er nødt til at forstå, hvad det er, der er på spil, før vi kan løse problemet, og vi er altså klart klar til at handle.

Kl. 14:19

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jeg vil gerne gentage, hvad jeg også lige har svaret fru Charlotte Munch, nemlig at jeg synes, det er tal, der er voldsomme. Jeg synes også, det bør mane til eftertanke og også handling i forhold til at komme ind bagved og se, hvad det egentlig er, der foregår her. Så det vil jeg godt bare kvittere for at ordføreren også rejser i dag og give tilsagn om at jeg bestemt mener.

Jeg er helt sikker på, at der er mange mellemregninger nede i det her, bl.a. at vi stadig væk betaler prisen for tidligere tiders forfejlede udlændingepolitik, i forhold til at der er en overrepræsentation her. Jeg mener også, at vi i en årrække har stillet for få krav til de mennesker, der kom hertil, og det tror jeg også er en del af ligningen her. Jeg er glad for, at vi i fællesskab nu sadler om og indfører en 37-timersarbejdspligt. Hvis du kommer hertil fra udlandet og aldrig har været i fast arbejde, skal du arbejde for din ydelse i det nye system.

Jeg tror ikke, det er godt for nogen at blive mødt med lave forventninger eller have en passiv tilværelse, og derfor tror jeg, at det er en del af løsningen fremadrettet. Men jeg synes også, vi er nødt til at kigge ned i, om der er noget her, der kræver en politisk diskussion. Derfor må første skridt være at komme ind bag de her tal og se, hvad det er, der foregår.

Kl. 14:17

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 14:19

Nick Zimmermann (DF):

Jamen jeg er bare fuldstændig rystet over, at man overhovedet ikke har tænkt sig at gøre noget som helst, og at det her bare bliver endnu en syltekrukke fra regeringens side. Vi ved, at der er så mange udlændinge her, der bedriver deres tid med at sidde derhjemme og se Al Jazeera, imens vi danskere skal betale for deres tilværelse. Det er da simpelt hen ikke i orden på nogen som helst måde. Når man så samtidig tænker på, hvor stort set umuligt det er for en dansker at komme på en førtidspension, og at inden man kommer på en førtidspension som dansker, har man været kastet rundt i uendelige ressource- og praktikforløb, man er fuldstændig drænet og kørt ned under gulvbrædderne, inden man som dansker kan komme på en førtidspension, og når man så kan se, at irakere, tyrkere og pakistanere bare kan komme hertil og trække en førtidspension i en automat, er det da dybt urimeligt.

Kl. 14:20

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:20

Formanden (Søren Gade):

Hr. Nick Zimmermann.

Kl. 14:17

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jeg kan sådan set godt genkende billedet af, at der er mange, der, når de når hen til førtidspensionen, har syntes, at det har været et gevaldigt oplidende forløb og ikke noget, der på nogen måde har bragt dem længere væk fra sygdom. Derfor er det selvfølgelig også med den balance sådan, at hvis man vil kaste det her område op i luften, er det ikke med utryghed for de mere end 200.000 danskere, der sidder og har fået deres førtidspension, og det er trygheden i deres liv. Det er ikke det samme som, at vi ikke skal adressere den her overrepræsentation. Det mener jeg vi skal, og det kommer vi også til.

Kl. 14:20

Formanden (Søren Gade):

Hr. Nick Zimmermann med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:20

Nick Zimmermann (DF):

Jeg må ærlig talt indrømme, at jeg synes, det er forfærdeligt at høre, at man fra regeringens side overhovedet ikke har tænkt sig at gøre noget som helst ved det her. Man kan se, at der er så mange udlændinge på førtidspension, og man har bare tænkt sig at lade dem blive på det. Altså, både i går og i dag er der jo artikler i Berlingske, der tydeligt fortæller, at socialrådgivere, der netop har siddet med de her udlændinge, fortæller, at mange af dem får en førtidspension, og at det eneste, de fejler, er rendyrket dovenskab. De kommer ind på jobcenteret, vil ikke tage et arbejde, sidder og forstår ikke et klap dansk og er fuldstændig pakket ind i tørklæder fra hoved til fødder. Man har ikke nogen steder at sende dem hen, og derfor ender det at give dem en førtidspension tit bare med at være den eneste løsning, man har, men det er bare ikke godt nok, overhovedet.

En anden ting i det her er jo altså også, at det er os danskere, der skal betale for det her gilde. Det er dybt urimeligt over for de mange danskere, der hver evig eneste dag går på arbejde og betaler deres skat, at man skal betale for en meget, meget stor gruppe mennesker, der er kommet hertil, og som jo egentlig burde være taknemlig og komme direkte ud på arbejdsmarkedet, men i stedet for, fordi vi har så lempelig en lovgivning på førtidspensionsområdet for udlændin-

Nick Zimmermann (DF):

I Dansk Folkeparti har vi en grundlæggende tillid til danskere på førtidspension, men vi har også en grundlæggende mistillid til udlændinge på førtidspension, og det bliver jo fuldstændig bakket op af netop det, som der er socialrådgivere, der er ude at fortælle til Berlingske, nemlig at mange af de udlændinge, der har fået en førtidspension, udelukkende har fået den på grund af dovenskab, og fordi de udnytter systemet til at få deres førtidspension. Så var det

måske ikke en idé at følge Dansk Folkepartis eksempel og få åbnet op for nogle af de her førtidspensionssager og få det sat i gang? Lad os starte med ghettoområderne, alle dem, der bor rundt omkring i ghettoområderne, og som sidder og ser Al Jazeera fra morgen til aften, mens de scorer en førtidspension. Nogle af dem arbejder sågar som imam imens; tag bare Grimhøjmoskéens imam. Var det ikke en idé at starte med en gang for alle at få gjort noget ved det?

Kl. 14:21

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:21

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jeg er til fulde klar til at kigge ned i det her problem, men det skal gøres så klogt, at vi faktisk løser det, og uden utryghed for de mange, mange tusinde danskere, for hvem førtidspensionen virkelig er fortjent.

Kl. 14:21

Formanden (Søren Gade):

Det afslutter spørgsmålet. Jeg siger tak til hr. Nick Zimmermann fra Dansk Folkeparti.

Det næste spørgsmål er ligeledes til beskæftigelsesministeren, og jeg byder nu velkommen til fru Pernille Vermund fra Liberal Alliance, som stiller spørgsmålet.

Kl. 14:21

Spm. nr. S 327 (omtrykt)

14) Til beskæftigelsesministeren af:

Pernille Vermund (LA):

Er ministeren af den opfattelse, at almindelige voksne danskere ikke selv er i stand til at spare op og forvalte deres egne penge til at holde ferie?

Skriftlig begrundelse

Spørgeren henviser til bestemmelserne om feriepenge i ferieloven.

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 14:21

Pernille Vermund (LA):

Tak for det. Er ministeren af den opfattelse, at almindelige voksne danskere ikke selv er i stand til at spare op og forvalte deres egne penge til at holde ferie?

Kl. 14:22

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:22

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jeg har stor respekt for voksne mennesker i Danmarks evne til selv at planlægge og styre deres liv. Feriepengene er jo gerne til, for at man faktisk kan holde ferie, restituere og koble fra, og for at medarbejderne faktisk har mulighed for at holde ferie, fordi der er sparet penge op til det. Det er godt for arbejdsmiljøet, det forebygger nedslidning, og det er godt for virksomhederne. Så alle vinder på, at der en gang imellem er ferie for vores medarbejdere.

I forhold til hvad vi er forpligtet til af regelsæt, så har vi et arbejdstidsdirektiv, der betyder, at lønmodtagere har ret til 4 ugers betalt ferie årligt, og ferien må ikke erstattes af en kontant godtgørel-

se, medmindre arbejdsforholdet ophører. Derfor er vi bundet til at udbetale feriepenge separat og ikke sammen med lønnen.

Jeg mener sådan set, at der er grund til at tage diskussionen omkring, om det her system fungerer godt nok. Jeg tror også, at der, efter vi har fået en ny ferielov, er grund til, at vi følger det. Det er en lov, som arbejdsmarkedets parter stod bag, og som et enigt Folketing bakkede op om, men jeg kan jo også godt sidde og se ned i de her tal om, at efter vi har fået den nye ferielov, er der en del lønmodtagere, der ikke får deres penge ud, fordi de ikke hæver dem. Det er vi fuldt ud på bolden på, bl.a. med at hæve bagatelgrænser osv., sådan at vi kan få endnu flere af de her penge ud at arbejde, og det spor vil jeg selvfølgelig forfølge.

Kl. 14:23

Formanden (Søren Gade):

Fru Pernille Vermund.

Kl. 14:23

Pernille Vermund (LA):

Det lyder jo meget fint, men et eller andet sted ligger der jo sådan en grundlæggende mistillid til danskerne. Altså, voksne danskere, voksne almindelige danskere, i Danmark forventes at kunne drage i krig for vores land. Voksne danskere kan deltage i demokratiet og stemme, når der er valg, og i øvrigt forventes vi at kunne forvalte vores egen økonomi. Alligevel er der sådan en mistillid fra regeringen og også fra ministeren, i forhold til at man da ikke kan finde ud af selv at disponere over sin egen ferie og spare op til den. Hvordan hænger det sammen?

Kl. 14:24

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:24

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jeg vil godt dementere her og nu, at det skulle være tilfældet, at jeg besidder sådan en mistillid. Tværtimod har jeg præcis den samme respekt for og tillid til voksne mennesker i Danmark, der går på arbejde og kan administrere deres egen økonomi.

Kl. 14:24

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 14:24

Pernille Vermund (LA):

Men hvis ikke det skyldes mistillid, at man ikke lader danskerne spare op selv og også forvalte deres egne feriepenge, hvad er så årsagen til, at vi har et system, hvor det ifølge ATP drejer sig om 3,9 mia. kr.?

3,9 mia. kr. – det er 750.000 danskere, der potentielt risikerer at miste deres egne feriepenge på grund af det her system, som i hvert fald regeringen vil holde i hævd. Jeg håber, at det gør et indtryk på ministeren, og jeg håber virkelig, at ministeren, hvis ikke ministeren har mistillid, så er klar til at lægge lovforslag på bordet, der gør, at danskerne får mere frihed og ansvar over for deres egen ferie og deres egne penge.

Kl. 14:25

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:25

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Det er faktisk en bekymring, jeg deler, at der er så mange penge, der hober sig op her. Hverken arbejdsmarkedets parter, da de blev enige

om det nye system, eller et samlet og enigt Folketing vedtog det nye system, for at det her skulle ske. Derfor er det til fulde en opgave, jeg tager alvorligt, i forhold til at se på, hvordan vi kan justere det, sådan at flere af de her penge kommer ud til de mennesker, der har ret til dem, nemlig borgere, der selv har tjent deres løn og nu skal bruge de her penge på at afholde deres velfortjente ferie.

Kl. 14:25

Formanden (Søren Gade):

Fru Pernille Vermund med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:25

Pernille Vermund (LA):

Jeg tænker, at der er mange danskere, som følger med i den her type spørgsmål og svar frem og tilbage, som har hørt svaret om, at man tager det meget alvorligt, fra en minister. Men at tage det alvorligt er jo én ting. Noget andet er, hvad man så gør for at løse problemet.

Hvad er planen fra regeringens side? Altså, skal vi fastholde et system, hvor voksne danskere bliver umyndiggjort i forhold til deres egen økonomi, og hvor de penge, danskerne tjener, og som de skal bruge på deres ferie, ligger et sted, hvor de ikke selv har ret til og rådighed over dem, eller er ministeren klar til at indkalde til forhandlinger?

Kl. 14:26

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:26

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Alle mennesker, der har feriepenge til gode, har jo både ret til og rådighed over de penge. De skal bare have dem udbetalt. Det er der så en del, der ikke får gjort, sikkert af forskellige årsager. For et år siden indførte jeg som minister en bagatelgrænse, der gjorde, at vi har fået sendt så mange af de her penge, som vi automatisk kunne få sendt ud, ud. Jeg er i gang med at kigge på, om vi kan gøre endnu mere, hvor det helt automatisk sker, sådan at pengene ikke hober sig op. Men det at sige, at de ikke har hverken ret til eller rådighed over dem, er i hvert fald ikke rigtigt.

Kl. 14:27

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Pernille Vermund fra Liberal Alliance.

Det næste spørgsmål er ligeledes til beskæftigelsesministeren, og jeg byder igen velkommen til hr. Peter Kofod, Dansk Folkeparti, som stiller spørgsmålet.

Kl. 14:27

Spm. nr. S 354 (omtrykt)

15) Til beskæftigelsesministeren af:

Peter Kofod (DF):

Har ministeren fortsat tillid til ATP's investeringsstrategi, der siden 2022 har tabt et massivt milliardbeløb på risikofyldte investeringer?

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 14:27

Peter Kofod (DF):

Tak for det. Jeg vil læse spørgsmålet højt: Har ministeren fortsat tillid til ATP's investeringsstrategi, der siden 2022 har tabt et massivt milliardbeløb på risikofyldte investeringer? Jeg ser frem til svaret.

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 14:27

Kl. 14:27

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Tak for det. Først vil jeg sige et par indledende ord omkring ATP. Vores arbejdsmarkedstillægspension udgør sammen med folkepensionen en vigtig del af den økonomiske tryghed, rigtig mange pensionister har brug for i det her land. Det gælder særlig de 35 pct. af pensionisterne, som kun har folkepensionen og ATP-pension.

Det handler sådan set om, at man som pensionist har tryghed i at vide, at man får en garanteret og livslang pension, og det vil jeg godt understrege jeg som minister er meget optaget af at vi værner om. ATP spiller jo dermed en vigtig rolle som en kollektiv og solidarisk pensionsordning, hvor alle er fælles om at indbetale og risikoen bæres kollektivt i stedet for af den enkelte.

Så vil jeg gå til det konkrete spørgsmål. Folketinget har jo besluttet, at hele den ordning, ATP, bedst ledes af de lønmodtagere og arbejdsgivere, som indbetaler til ordningen. Derfor er det heller ikke på mit bord; det er ikke op til mig som minister at have indflydelse på hverken investeringerne eller investeringsstrategien. Det er overladt til dem med en direkte interesse i at sikre en god og holdbar investeringsstrategi.

Som beskæftigelsesminister fører jeg til gengæld et årligt tilsyn med ATP's bestyrelse, og jeg har noteret mig, at ATP i tråd med mange andre investorer har nogle vanskelige år, især i 2022, men det, jeg selvfølgelig er allermost optaget af, er, at ATP's garanterede og livslange pensioner fortsat er intakte. Det er min klare forventning, at ATP forvalter midlerne hensigtsmæssigt og løbende sikrer sig, at medlemmernes interesser varetages bedst muligt. Tak for ordet.

Kl. 14:29

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Hr. Peter Kofod.

Kl. 14:29

Peter Kofod (DF):

Tak for svaret. Vi er meget bekymrede for den forfatning, ATP er i. Hvis man kigger ud over markedet, hvor folk får forrentet deres penge i ATP, så er det jo tvang; man har ikke nogen mulighed for at sige: Jamen jeg vil hellere have forrentet mine penge et andet sted eller selv forrente mine penge. Man er tvangsindlagt – stavnsbundet – til at få sine penge forrentet hos ATP.

Hvis man kigger ud over markedet, leverer ATP et, må man sige, meget skuffende afkast til lige præcis de pensionister, som ministeren henviser til, og som måske kun har folkepension og ATP at leve af resten af livet. Der udkonkurreres man af en stribe private aktører, men man udkonkurreres jo også af f.eks. den norske oliefond, der kan give et højere afkast.

Det er vi meget optaget af, for vi er bekymrede for, at for mange får en for lav indkomst, når de først går på pension og ATP'en er en meget væsentlig del af det. Derfor har jeg behov for at spørge ministeren om, om det ikke bør være den her regerings forpligtelse og opgave at sørge for, at vi gør noget alvorligt ved ATP, altså får rusket op i det her system.

Den regering, vi har nu, er en flertalsregering. Den er, som jeg forstår det, sat i verden for, at man skal kunne løse meget store, svære og komplicerede problemstillinger. Det er sådan, jeg forstod en af partiformændene i regeringen, som brugte det som argument for, at man skulle lave sådan en regering. Og jeg vil sige, at lige præcis når det kommer til danskernes pensionsformuer, for det er jo en enorm pengetank, som ATP styrer, så synes jeg faktisk, at den

her regering skulle tage og vise, at man er i stand til at levere på de meget store paroler, som kom for et par år siden.

Vi er nødt til at sørge for, at der bliver et bedre pensionsafkast til danskerne, i hvert fald et, der bare nogenlunde er sammenligneligt med markedet, så man ikke halter så meget bagefter. Vil ministeren, og vil regeringen sætte sig i spidsen for sådan en proces?

Kl. 14:31

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 14:31

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jeg vil faktisk godt starte med at kvittere for, at spørgeren ikke bruger det her til at sige, at nu har vi ikke længere brug for ATP. Jeg tror sådan set, at ordføreren og jeg deler opfattelsen af, hvor vigtigt det er, at de der 35 pct. af pensionisterne, der kun har folkepension og ATP, også fortsat har den sikkerhed i fremtiden. Men derfor deler vi selvfølgelig også en optagethed af, at ATP fungerer, sådan at de pensioner er sikrede.

Kl. 14:31

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 14:31

Peter Kofod (DF):

Jeg tror jo, at danskerne om nogen år vil sige: Hvad skal vi egentlig med ATP? For hvis man havde haft pengene selv, altså hvis man havde fået fuld frihed over sin pensionsformue, havde man i mange tilfælde selv kunnet forrente den bedre end det, ATP er i stand til. Det skyldes jo også konstruktionen bag ved ATP, og der spiller det her Folketing en central rolle, og det gør regeringen jo sådan set også.

Min frygt er, at hvis vi ikke gør noget – hvis regeringen ikke gør noget – vil der ikke være opbakning til ATP i fremtiden, for så vil danskerne sige: Ved I hvad, så er det lige meget; de gør det for dårligt, og vi vil have noget helt andet. Og i stedet for at vi så i mindelighed skruer på nogle komponenter og ændrer nogle ting, står vi i en situation, hvor tilliden til vores pensionssystem falder fra hinanden. Det bekymrer mig meget, og det er netop derfor, at jeg kommer og spørger: Skal vi gøre ikke noget?

Kl. 14:32

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 14:32

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jeg vil faktisk meget gerne høre spørgerens betragtninger om det her. Jeg giver også altid meget gerne en kop kaffe og hører på uddybninger. Der er ikke så meget plads til mellemregninger her i onsdags-spørgetiden, men jeg kan fornemme, at vi deler både optagetheden af pensionisternes tryghed og optagetheden af, at vi også har et ATP i fremtiden, og af, at de skal gøre det så godt, at de her pensionisters tryghed er sikret. Det hører jeg selvfølgelig meget gerne spørgerens betragtninger om hvordan ses fra spørgerens perspektiv.

Kl. 14:33

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Hr. Peter Kofod.

Kl. 14:33

Peter Kofod (DF):

Det tager jeg gladelig imod. Med regeringen drikker jeg al den kaffe, jeg kan komme i nærheden af, for jeg synes faktisk, at det her er

vigtigt, og det fylder ikke så meget i offentligheden. Det er altid alle mulige andre historier, der fylder, men lige præcis det her handler faktisk om, hvordan rigtig mange af os skal af arbejdsmarkedet en eller anden dag.

Det er da meget væsentligt, hvordan man lever sit liv, når man er blevet senior, og når man er sent i livet, og at der er nogle muligheder, så man kan foretage nogle gode, stærke og frie valg og har økonomi til det. Derfor synes jeg, det er, må jeg sige, en meget stor bekymring, at forrentningen af pengene er så elendig.

Kl. 14:33

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 14:33

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

De mange flotte ord vil jeg sådan set bare tilslutte mig vigtigheden af.

Kl. 14:33

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Det lyder, som om der er en kaffeaftale på plads nu, så vi siger tak til hr. Peter Kofod og til beskæftigelsesministeren og går videre til den næste minister, som er ministeren for byer og landdistrikter. Spørgeren er hr. Hans Kristian Skibby fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 14:34

Spm. nr. S 349

16) Til børne- og undervisningsministeren af:

Mikkel Bjørn (DF):

Synes ministeren, at indvandrelever skal have positiv særbehandling i form af karakterrabat, og hvis ministeren ikke synes det, hvad vil han så gøre for at adressere problemet, som er velkendt? (Spørgsmålet er udgået, da det er taget tilbage af spørgeren).

Kl. 14:34

Spm. nr. S 365

17) Til ministeren for byer og landdistrikter af:

Hans Kristian Skibby (DD):

Hvad er ministerens holdning til, at et selskab i forbindelse med opførelse af en konkret energipark i Jammerbugt Kommune har stillet 100 permanente lokale arbejdspladser i udsigt, et argument, der er brugt lokalt af flere beslutningstagere for at få projektet glat igennem?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »JP på jagt efter 100 kommende job i jysk kommune« i Jyllands-Posten torsdag den 28. november 2024.

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Værsgo.

Kl. 14:34

Hans Kristian Skibby (DD):

Tak, hr. formand. Jeg vil læse spørgsmålet op. Hvad er ministerens holdning til, at et selskab i forbindelse med opførelse af en konkret energipark i Jammerbugt Kommune har stillet 100 permanente lokale arbejdspladser i udsigt, et argument, der er brugt lokalt af flere beslutningstagere for at få projektet glat igennem?

Kl. 14:34

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 14:34 Jammerbugt. Det er derfor, jeg egentlig gerne vil have ministeren til at uddybe den del af situationen. Tak.

Kl. 14:38

Ministeren for byer og landdistrikter (Morten Dahlin):

Tak for spørgsmålet, som jeg synes berører et vigtigt emne. Den 13. november i år var jeg også i samråd om et lignende emne, og min holdning har ikke ændret sig siden samrådet for en lille måned siden. Regeringen er fuldt ud bevidst om, at der er gener forbundet med opstilling af sol- og vindenergi på land. Derfor er det også vigtigt at slå fast, at der kun bliver udpeget en energipark, hvis den lokale kommune ønsker det. For det første melder kommunerne og opstillerne af vedvarende energi selv arealerne ind. For det andet står der sort på hvidt i loven, at en energipark kun kan udpeges med tilslutning fra kommunalbestyrelsen. Når en energipark er udpeget, er det i udgangspunktet kommunens eget ansvar at stå for den mere detaljerede planlægning.

Med lov om statsligt udpegede energiparker kan kommunerne også skabe fordele til lokalområdet ved en energipark i form af arbejdspladser og erhvervsudvikling, og jeg tænker, at det er det, spørgeren henviser til, fordi der jo i sig selv ikke er mange arbejdspladser i solcellerne, men de tilstødende erhvervsarealer er dem, der kan give nogle arbejdspladser. Det er særlig de nye muligheder for erhverv og ptx-anlæg i tilknytning til energiparkerne, som vi forventer kan skabe lokal udvikling og lokale arbejdspladser.

Flere af de energiparker, der aktuelt bliver arbejdet videre med med hensyn til udpegning, er i den indledende fase, og derfor er det, som jeg også sagde på det samråd, jeg henviste til tidligere, for tidligt at sige, præcis hvor mange arbejdspladser der samlet set forventes, men jeg synes, det er naturligt, at antallet af arbejdspladser figurerer i den lokalpolitiske debat. Det er forhold, der er anliggender for kommuner, og jeg har grundlæggende tillid til deres måde at gøre tingene på.

Kl. 14:36

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 14:36

Hans Kristian Skibby (DD):

Tak til ministeren for besvarelse af spørgsmålet. Hvis man kigger på de kommentarer, de nyheder og den debat, der har været generelt mange af de steder, hvor de her planlagte statslige energiparker bliver udmeldt og der foregår en lokal planlægning efter nogle forskellige kriterier osv., så er det jo, at man godt kan undre sig over – det er også derfor, jeg har stillet det her spørgsmål – at der tilsyneladende går sådan en vandrehistorie om, at for hver gang der kommer en energipark, så kommer der 100 medarbejdere ind ad døren, der skal udfylde vedvarende arbejdspladser lokalt. Det er det, vi ikke rigtig kan forstå i Danmarksdemokraterne.

Ministeren har jo selv brugt det som argument i de samråd, der har været her i Folketinget. Der har ministeren jo klart sagt: »Bare for at citere Mogens Gade: »En af vores parker giver 100 permanente arbejdspladser, når den står færdig, og det betyder meget i et område som vores.«« Sådan sagde Morten Dahlin. Det er i hvert fald, hvad Jyllands-Posten citerer ministeren for at have sagt.

Der er det jo bare, at vi er meget interesseret i at vide, hvor det er, de oplysninger kommer fra. Hvor er evidensen for de her arbejdspladser? Der tales om 100 vedvarende, permanente arbejdspladser for hvert projekt som dem, der bliver skitseret her. I det her tilfælde er det jo 1.000 ha, som man vil lægge ud i til en kæmpe jernmark. Så kan man jo gange det op. Der er 26 statslige energiparker. Forventer ministeren, at der kommer 2.600 nye vedvarende arbejdspladser; 100 hvert af de her steder? Eller er det sådan en vandrehistorie, som vi jo kan se at en af projektmagerne siger, i hvert fald BioCircs med deres Go Green i bl.a. Ringsted, Vesthimmerland, Viborg, Skive og

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 14:38

Ministeren for byer og landdistrikter (Morten Dahlin):

Som jeg også sagde i samrådet, hvor jeg ikke mindes at hr. Hans Kristian Skibby deltog – men jeg kan jo tage fejl – citerede jeg borgmesteren fra Jammerbugt, der selv vurderede det med arbejdspladserne. Og som jeg også sagde lige før, er det jo ikke solcellerne eller for den sags skyld vindmøllerne i sig selv, der giver arbejdspladser. Det er det, at der med energiparkerne, som kun kan placeres ved kommunal tilslutning, kun, hvis kommunen ønsker det, kan laves erhvervsarealer i tilknytning til, og hvis der bliver lagt virksomheder på de erhvervsarealer, ja, så kan det også medføre arbejdspladserne.

Men jeg citerede borgmesteren fra Jammerbugt, da jeg blev spurgt her i dag, om det var naturligt, at det tal indgik i den lokalpolitiske debat. Det synes jeg det er, og i samrådet var det meget klart for alle, der deltog, at jeg citerede borgmesterens vurdering.

Kl. 14:38

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 14:39

Hans Kristian Skibby (DD):

Ja, det kan man jo sige, men jeg synes omvendt ikke, at ministre skal løbe med sladder. Det er det, vi kalder det i Jylland. Hvis man løber med en halv vind, så løber man med en halv vind. Jeg ved godt, at det ikke er det samme som at lyve. Det kunne jeg ikke drømme om at sige til ministeren, for ministeren har ikke været bekendt med det.

Men det er jo bare en underlig oplevelse, at når Jyllands-Posten prøver at ringe til den pågældende borgmester i kommunen, så kan han ikke svare på, hvad de 100 mennesker skal lave. Hans svar var: Det synes jeg du skal spørge dem om.

Kan det virkelig bære, at en minister går ned i Folketingssalen eller i et samråd i et udvalg i så vigtige sager som dem her og løber med de her halve vinde?

Kl. 14:39

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 14:39

Ministeren for byer og landdistrikter (Morten Dahlin):

Det er en grundlæggende forkert præmis, at jeg skulle have løbet med en halv vind. For alle, der var til stede på samrådet, som hr. kristen Skibby ikke var, fremgik det meget tydeligt, at jeg citerede borgmester Mogens Gade, der havde udtalt sig til en artikel i Altin- get. Det var tydeligt for alle, at det var et citat om, hvad borgmesteren havde sagt.

Så har jeg i dag forsøgt at uddybe og sagt, at hele årsagen til, at vi har givet kommunerne mulighed for at planlægge erhvervsarealer i tilknytning til de her energianlæg, er for at sikre, at der er mulighed for, at der kan komme nogle arbejdspladser, fordi VE-installationer i sig selv ikke giver særlig mange arbejdspladser, men det kan erhvervsvirksomheder jo gøre.

Kl. 14:40

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 14:40

Hans Kristian Skibby (DD):

Nu skal vi lige huske, at det udvalg, som holdt samrådet, er jeg ikke medlem af. Så det skal ministeren måske ikke bruge så meget af sin kostbare tid på at lave deltagerfortegnelser over.

Der står jo bare, at hvis man spørger projektagerne om de har 100 arbejdspladser, så har de heller ikke kunnet levere svarene på, hvad evidensen er for de 100 arbejdspladser ved hvert industrianlæg, som ministeren ser frem til at vi får etableret. Der siger de, at det bl.a. er baseret på deres erfaringer. Så spørger man, om ikke de vil være søde at fortælle, hvad det er for nogle erfaringer, og hvad det er for nogle forskellige funktioner, der skal lægges ind. Svaret var fugl, fisk; man fik ikke noget svar på det. Derfor håbede vi jo, at ministeren kunne svare lidt på det.

Kl. 14:41

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 14:41

Ministeren for byer og landdistrikter (Morten Dahlin):

Som det også fremgik af samrådet, har jeg flere gange redegjort for, at vi ikke kender det konkrete antal arbejdspladser, der vil komme ud af de her energiparker. Vi har skabt mulighed for, at man i tilknytning til VE-anlæg kan lave erhvervsarealer, hvor der er erhvervsvirksomheder der kan placere sig. Det kunne f.eks. være omkring ptx-produktion, som jo så vil indeholde nogle arbejdspladser.

På samrådet citerede jeg borgmesteren fra en artikel i Altinget, og det var klart og tydeligt for alle, der enten var til stede eller så samrådet via de teknologiske muligheder, der er for at se samråd, at det var et citat fra borgmesteren.

Kl. 14:41

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Dermed tak til hr. Hans Kristian Skibby fra Danmarksdemokraterne.

Det er nu samme minister, men en ny spørger: fru Susie Jessen fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 14:41

Spm. nr. S 366

18) Til ministeren for byer og landdistrikter af:

Susie Jessen (DD):

Hvad mener ministeren om, at man i Køge Kommune ved Vallø vil fælde træer i en fredskov, der svarer til 54 fodboldbaner, for at gøre plads til et statsligt energianlæg, og vil ministeren godkende det?

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Værsgo.

Kl. 14:41

Susie Jessen (DD):

Tak for det, formand. Hvad mener ministeren om, at man i Køge Kommune ved Vallø vil fælde træer i en fredskov, der svarer til 54 fodboldbaner, for at gøre plads til et statsligt energianlæg, og vil ministeren godkende det?

Kl. 14:42

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 14:42

Ministeren for byer og landdistrikter (Morten Dahlin):

Mange tak for spørgsmålet, som jo omhandler et areal ved Vallø i Køge Kommune, som er blevet indmeldt med henblik på potentiel

udpegning til energipark. Jeg vil gerne starte med at slå en ting fast. Om man vil have en energipark eller ej, er det et spørgsmål for byrådet i kommunen. Jeg hverken kan eller vil tvinge energiparker ned i kommuner, hvor kommunen ikke vil have dem. Så bare for at slå det fast en gang ekstra gang vil jeg sige: Hvis man ikke vil have udpeget en energipark i Køge Kommune, kan byrådet bare sige nej. Det følger af to ting. For det første følger det af, at det er kommunerne og VE-opstillerne, som selv melder arealer ind. For det andet står det sort på hvidt i loven, at en energipark kun kan udpeges med tilslutning fra kommunalbestyrelsen.

Efter et areal er meldt ind, foretager man en statslig screening af arealet for at vurdere, om der er forhold og nationale interesser, der taler afgørende imod udpegningen til en energipark, og hvis et areal er kategoriseret som fredskov, vil det også indgå i den vurdering. Det er en faglig vurdering, og det er ikke noget, jeg hverken kan eller skal godkende. I processen med at udpege et areal er der derefter både en miljøundersøgelse af arealet og en offentlig høringsproces. I det konkrete tilfælde i Køge Kommune er miljøundersøgelsen af arealet endnu ikke igangsat, fordi kommunalbestyrelsen ikke har givet tilslutning til eller ikke har ønsket projektet.

Helt grundlæggende har jeg ikke en holdning til den del af processen, der foregår i Køge Kommune eller i andre kommuner for den sags skyld. Den proces er kommunens eget ansvar, og derfor vil jeg gerne slå fast, at Køge Kommune og andre kommuner ikke får en energipark, medmindre man lokalt ønsker det, og kommunalbestyrelsen i Køge har endnu ikke taget endelig stilling til, om den vil tilslutte sig en udpegning af arealet ved Vallø Stift.

Kl. 14:43

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 14:43

Susie Jessen (DD):

Tak for den gennemgang, som vi jo har hørt et par gange nu. Vi ved jo alle sammen godt, at det er kommunen, der skal have flertal for at kunne indmelde sådan en statslig energipark, og så ender det inde på Christiansborg, hvor ministeren så endelig skal godkende det, altså den statslige energipark. Det er jo så også det, der vil komme til at ske i den her proces.

Jeg havde her for tre kvarters tid siden miljøministeren herinde, hvor jeg stillede nogenlunde det samme spørgsmål. Jeg kunne så forstå på miljøministeren, at hvis der er arter, som er beskyttet under EU's habitatdirektiv bilag 4, så kan det her projekt ikke blive til noget – det var sådan, jeg forstod det. Det er der i Vallø Storskov. Der er vandsalamanderen, og der er springfrøen, som begge lever i Vallø Storskov.

Ministeren har så lige gennemgået hele processen her med, at der vil være nogle faglige vurderinger af, om det her vil eller ikke vil kunne lade sig gøre. Men i sidste uge var jeg til et borgermøde med 600 mennesker i Herfølgehallen, der er på den anden ende over, at deres lokalområde står til at blive fuldstændig smadret af 250 ha solcellemark, jernmark, og også 18 vindmøller på mindst 185 m inde i deres lokale skov.

Så jeg synes også, at man med respekt for de borgere, og hvis man ved, at det her overtræder EU's habitatdirektiv bilag 4 i forhold til arterne, måske allerede nu kunne sige: Det her kan ikke lade sig gøre. Som jeg ser projektet, kan det ikke lade sig gøre. Det vil skabe ro, hvis man sagde det, for mange af de her mennesker, som har udsigt til, at deres drømmehus bliver omringet af kæmpestore vindmøller og solceller. Tak.

Kl. 14:45

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 14:45

Ministeren for byer og landdistrikter (Morten Dahlin):

Som jeg også sagde lige før, er der ikke igangsat en miljøundersøgelse, og de dele, der hører ind under miljøministerens ressort, må spørgeren spørge miljøministeren om, hvad jeg også kan forstå man har gjort tidligere. Men i det konkrete tilfælde er miljøundersøgelsen af arealet ikke igangsat, fordi Køge Kommune ikke har ønsket en udpegning af en energipark endnu.

Jeg ved, der foregår en lokalpolitisk debat, hvor nogle i byrådet er for, og nogle i byrådet er imod, inklusive mit eget parti i byrådet. Så er det jo sådan, som jeg beskrev, nemlig at hvis et demokratisk valgt flertal i byrådet ønsker det, kan man få en energipark, og hvis man ikke ønsker det, får man ikke en energipark. I forhold til delen om miljøundersøgelsen vil jeg sige, at den selvfølgelig skal laves. Den er endnu ikke igangsat, fordi vi ikke kan igangsætte en miljøundersøgelse, før byrådet ønsker en energipark, og det har man ikke ønsket i Køge Kommune.

Kl. 14:46

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 14:46

Susie Jessen (DD):

Tak. Det er måske også sådan lidt underligt, at Venstre i Køge er imod det her projekt, hvilket jeg i øvrigt er glad for, mens projektet i sig selv er et kæmpe slagnummer for Venstre herinde, som jo er helt vilde med de her statslige energiparker. Det kan måske være lidt forvirrende for folk at finde ud af, hvad Venstre i virkeligheden mener om den her sag. Men hvis det så viser sig, at der er arter i Vallø Storskov, som er beskyttet af EU's habitatdirektiv bilag 4, vil ministeren så bekræfte, at projektet ikke vil kunne lade sig gøre?

Kl. 14:46

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 14:46

Ministeren for byer og landdistrikter (Morten Dahlin):

Tak for det. Jeg vil måske starte med det første, spørgeren siger, for det er ikke rigtigt. Det er et flertal i Køge Byråd, der beslutter, om man vil det her eller ej. Jeg er udmærket godt klar over, hvad Venstre lokalt mener om det her. Jeg synes, Venstre i Køge gør det fremragende. Var jeg selv indbygger i Køge Kommune, ville jeg stemme på Venstre i Køge, for jeg er enig med Venstre i Køge Kommunes politik. Men jeg kan selvfølgelig ikke som minister sidde et demokratisk valgt flertal i en kommune overhørig, bare fordi mit eget parti lokalt er i mindretal. Der bliver man selvfølgelig nødt til at følge det demokratisk valgte flertal, der er i en kommunalbestyrelse, også selv om mit eget parti ikke skulle være enig i det. Er der nationale interesser, der taler imod, er lovgivningen klar: Så kan man ikke udpege en energipark. De konkrete spørgsmål på miljøministerens område skal miljøministeren svare på, fordi det er hans ressort, ellers kommer jeg til at sige noget, som ikke er under mit ressort, og som jeg derfor ikke har indsigt i.

Kl. 14:47

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Tak. Spørgeren.

Kl. 14:47

Susie Jessen (DD):

Jeg kan lige så godt vænne mig til, at jeg i den her sag kommer til at blive kastet rundt mellem ministeren for grøn trepart, ministeren for byer og landdistrikter og miljøministeren, som ikke har nogen

interesse i at tage ansvar for det her. Jeg synes, det er mærkeligt, at det store slagnummer for SVM-regeringen netop er de her statslige energiparker, og at man så sidder i Venstre lokalt og ikke vil have det, når det kommer til stykket. Det er mærkeligt. Jeg er glad for, at Venstre har indtaget den position lokalt. Jeg er mere ked af, at Venstre har den her position i Folketinget. Og jo, det er landdistriktsministeren, der i sidste ende skal godkende de her statslige energiparker, så jeg vil da bare gerne have et svar på spørgsmålet: Hvis der er arter i Vallø Storskov, som er beskyttet af EU's habitatdirektiv, kan projektet så lade sig gøre – ja eller nej?

Kl. 14:48

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 14:48

Ministeren for byer og landdistrikter (Morten Dahlin):

Som jeg sagde før, må miljøministeren svare på de konkrete spørgsmål til ting, der hører under miljøministeren. Jeg sagde det også i min oprindelige besvarelse, og jeg tror godt, fru Susie Jessen hørte mig. Jeg tror måske, man bevidst vælger at overhøre det. Der kan ikke vedtages en statslig energipark, hvis der er forhold og nationale interesser, der taler afgørende imod, herunder også hvad miljøvurderingen viser. Miljøvurderingen er så ikke lavet endnu. Hele årsagen til, at den her beslutning ligger lokalt, er, at vi fra regeringens side mener, at det er de lokalt valgte repræsentanter, der er bedst til at træffe denne beslutning. Ønsker man det ikke i Køge Byråd, får man ikke en energipark.

Kl. 14:49

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Dermed tak til fru Susie Jessen og også til ministeren for byer og landdistrikter, der nu skal finde den anden kasket frem som kirkeminister.

Her er så et spørgsmål fra fru Mette Thiesen, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:49

Spm. nr. S 368

19) Til kirkeministeren af:

Mette Thiesen (DF):

Hvad er ministerens holdning til de forhold, der tilsyneladende gør sig gældende i Mormonkirken/Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, hvor børn helt ned til 12-årsalderen udspørges af biskopperne, herunder om, hvorvidt de er seksuelt rene, og om andre af deres intime seksuelle erfaringer, og at trossamfundets ledelse har et juridisk parallelsystem for håndtering af forskellige seksuelle overgreb og vold, og hvad agter ministeren konkret at gøre ved det?

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Værsgo.

Kl. 14:49

Mette Thiesen (DF):

Tusind tak, formand. Hvad er ministerens holdning til de forhold, der tilsyneladende gør sig gældende i Mormonkirken/Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, hvor børn helt ned til 12-årsalderen udspørges af biskopperne, herunder om, hvorvidt de er seksuelt rene, og om andre af deres intime seksuelle erfaringer, og at trossamfundets ledelse har et juridisk parallelsystem for håndtering af forskellige seksuelle overgreb og vold, og hvad agter ministeren konkret at gøre ved det?

Kl. 14:50

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 14:50

Kirkeministeren (Morten Dahlin):

Der skal ikke være nogen tvivl om, at jeg finder det helt forrykt, hvis der er trossamfund i Danmark, der mener, det er nødvendigt at føre den beskrevne form for kontrol med børn i forhold til deres seksualmoral. Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige i Danmark, som er det officielle navn for mormonkirken, er et anerkendt trossamfund, og med den anerkendelse følger bl.a. et krav om, at trossamfundet skal overholde dansk lovgivning. Jeg vil derfor opfordre til og understrege, at strafbare forhold altid bør anmeldes til politiet og relevante myndigheder. Jeg vil desuden understrege, at man har en pligt til at underrette kommunen, hvis man har kendskab til, at et barn eller en ung udsættes for nedværdigende behandling eller lever under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare.

Der skal ikke være nogen tvivl om, at jeg finder det fuldstændig uacceptabelt, hvis der er parallelsamfund i Danmark, hvor man undlader at anmelde forhold, der kan være i strid med dansk lovgivning, for i stedet at håndtere det internt. Det mener jeg er en utilstedelig underminering af vores demokratiske samfund og retssystem og en manglende respekt for det enkelte individ.

Jeg kan afslutningsvis oplyse, at By-, Land- og Kirkeministeriet har indledt et tilsyn med Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige i Danmark, hvor ministeriet bl.a. har bedt trossamfundet om deres bemærkninger til en dokumentar på TV 2, der beskriver en intern kirkeret, der sanktionerer medlemmer af kirken for forhold, der burde være meldt til politiet. Og jeg har – og det kender jeg spørgeren godt nok til at vide at spørgeren har respekt for – ikke mulighed for at gå nærmere ind i den konkrete tilsynssag i dag her i Folketinget. Tak for ordet.

Kl. 14:51

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 14:51

Mette Thiesen (DF):

Tusind tak for det. Jeg er selv skolelærer. Vi har udvidet underrettingspligt. Hvis jeg blev bekendt med, at der var nogle midaldrende, halvgamle mænd, der sad i lukkede rum med 12-årige piger og udspurgte dem om deres seksuelle erfaringer, om, hvor de godt kunne lide at blive rørt, om de opnåede orgasme osv., så ville jeg ikke tænke 3 sekunder over det; så ville jeg lave en underretning lige med det samme – lige med det samme. Det er det, vi hører, der sker her. Altså, vi har et anerkendt trossamfund, vi har en mormonkirke her, som har samtaler med børn under den seksuelle lavalder, hvor de spørger ind til de her ting. Det, vi også ved ud fra dokumentaren og ud fra podcast også, er jo, at mormonkirken siger ét til deres egne medlemmer og noget andet udadtil.

Så synes ministeren ikke, at det virkelig er værd at grave ned i og kigge på, ikke bare fremadrettet, men også at kigge på, hvad der tidligere har været foretaget af, hvad skal man sige, mærkelige vurderinger? For det kan jo ikke være sådan, at et anerkendt trossamfund får lov til nogle ting, som man i det omkringliggende samfund vil vurdere strider imod dansk lovgivning. Det var den ene ting.

Den anden ting, jeg så vil sige, er det her med, at man åbenlyst har været bekendt med, at nogle af medlemmerne af kirken har været udsat for voldtægt, vold osv., og ikke har reageret på det, fordi man har villet håndtere det internt i kirken. Har ministeren tænkt sig også at tage det op, altså ikke bare fremadrettet, men også med tilbagevirkende kraft, så det kan straffes?

Kl. 14:53

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 14:53

Kirkeministeren (Morten Dahlin):

Det sidste rejser et principielt spørgsmål, nemlig: Hvor er det, efterforskninger af politimæssig karakter hører hjemme? For hvis noget skal straffes, skal det efterforskes af politiet, der så skal tiltale en, som så skal anklages og så skal dømmes i en retssal. Det er sådan i Danmark, at forbrydelser bliver efterforsket af politiet og ikke af By-, Land- og Kirkeministeriet. Og det synes jeg grundlæggende er en god idé, både i forhold til retssikkerheden, men jo allermest, fordi selv om embedsmændene i By-, Land- og Kirkeministeriet er dygtige, så er de altså ikke dygtige til at lave politimæssige efterforskninger, og derfor skal eventuelle ulovligheder efterforskes af politiet.

Jeg vil så gerne erklære mig et hundrede procent enig med den udtalelse, som spørgeren kommer med, om, at man ikke som trossamfund skal have lov at have en praksis, der strider mod dansk lovgivning. For man må ikke bryde dansk lovgivning, hvis man er anerkendt trossamfund.

Kl. 14:53

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 14:53

Mette Thiesen (DF):

Tusind tak for det meget klare svar. Jeg tænkte jo nok, at ministeren ville svare, at det hører under et andet ressort, så i hvert fald tak for at svare for det.

Jeg bliver jo enormt bekymret, når jeg ser en dokumentar som den her, hvor vi ser de her børnesamtaler, hvor der sidder gamle mænd og udspørger børn om noget, som er så grænseoverskridende, og som strider imod generel dansk lovgivning, og som man under normale omstændigheder ude i det omkringliggende samfund ville underrette myndighederne om. Det ser bare ikke ud til at ske inden for mormonkirken, hverken i forhold til de her voldtægter af voksne eller i forhold til de her, hvad skal man sige, verbale overgreb på børn.

Når ministeren får svaret fra den her undersøgelse, hvad har ministeren så reelt tænkt sig at gøre ved de her ting?

Kl. 14:54

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 14:54

Kirkeministeren (Morten Dahlin):

Det kommer jo an på, hvad tilsynssagen viser, og det ved jeg selv-sagt ikke. Men jeg vil gerne understrege endnu en gang og opfordre til, at strafbare forhold altid bør anmeldes til politiet og de relevante myndigheder. Og bliver et trossamfund så dømt for at begå ulovlige handlinger, ja, så har vi muligheden for at fjerne anerkendelsen fra trossamfundet. Jeg skal måske også sige, at det ikke gør, at trossamfundet bliver forbudt eller ophører med at eksistere. Det gør, at det ikke er anerkendt, men det har også en betydning i sig selv. Men strafbare forhold skal efterforskes af politiet. Og jeg vil bare endnu engang komme med en opfordring til, at strafbare forhold skal anmeldes til politiet, også hvis de foregår i et anerkendt trossamfund.

Kl. 14:55

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 14:55

Kl. 14:57

Mette Thiesen (DF):

Igen tak for det klare svar. Jeg kommer også til at stille en del spørgsmål til justitsministeren, kan jeg godt berolige kirkeministeren med, i forhold til det her, for jeg synes faktisk, det er ret problematisk. Og det er klart, at hvis man tager et trossamfund af den her anerkendelsesliste, mister de bl.a. nogle skattefordele, de kan ikke vie osv. Så det er jeg helt bekendt med.

Det, der gør mig bekymret – og det skal jeg nok også tage med justitsministeren – i særdeleshed også, når vi så kommer ind og kan se en retspræsident, der har siddet i højrådet, og som måske også har haft lidt forskellige kasketter på, er, at det virker, som om man har et juridisk parallelsamfund i den her kirke. Mener ministeren ikke, det er bekymrende?

Kl. 14:55

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 14:55

Kirkeministeren (Morten Dahlin):

Hvad angår delen omkring retspræsidenten osv., må jeg henvise til justitsministeren. Men jo, har man parallelle retssystemer, som bryder sig mod dansk lovgivning, så er det dybt, dybt bekymrende. Og bryder man dansk lovgivning som anerkendt trossamfund, er der mulighed for at fjerne anerkendelsen. Er den mulighed stor nok i dag? Det er jeg ikke sikker på den er, og derfor har vi jo som regering anmeldt, at vi gerne vil revidere lov om trossamfund til næste år, for jeg mener, det burde være klokkeklart, at hvis man bryder dansk lovgivning som anerkendt trossamfund, kan man selvfølgelig ikke være et anerkendt trossamfund. Det er jo ikke for meget for langt, at man overholder dansk lovgivning.

Kl. 14:56

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Dermed tak til kirkeministeren og også til fru Mette Thiesen fra Dansk Folkeparti.

Næste spørger er fru Katrine Robsøe fra Radikale Venstre, og spørgsmålene er til uddannelses- og forskningsministeren.

Kl. 14:56

Spm. nr. S 360

20) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Katrine Robsøe (RV):

Hvad mener ministeren om, at universitetsrektorer og studerende nu fastslår, at det i praksis er urealistisk at opfylde de politiske ambitioner for universitetsreformen med de krav til øget arbejdsudbud og økonomi, som ligger i universitetsaftalen fra 2023?

Skriftlig begrundelse

Spørgeren henviser til rektorernes og studenterrepræsentanternes udtalelser på s. 82-87 i kandidatudvalgets endelige rapport.

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Værsgo.

Kl. 14:56

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det. Hvad mener ministeren om, at universitetsrektorer og studerende nu fastslår, at det i praksis er urealistisk at opfylde de politiske ambitioner for universitetsreformen med de krav til øget arbejdsudbud og økonomi, som ligger i universitetsaftalen fra 2023?

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 14:57

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Tak for det. Jamen det lytter jeg selvfølgelig til. Jeg lytter altid gerne til dem, som skal være med til at implementere en stor reform og har noget på hjerte, og det gør jeg også i den her sag. Man kan sige, at vi jo sådan set også har bedt dem om det ret aktivt i forhold til at nedsætte et udvalg bestående af rektorer og studerende, som så nu har afleveret deres endelige rapport, hvor de peger på nogle bekymringer. I forlængelse af det og af den årsag har jeg startet en dialog med både erhvervsliv og universiteter og studerende for at blive klogere på, hvad det er sådan meget konkret, man finder vanskeligt og hvorfor.

Jeg vil ikke lægge skjul på, at vi jo her er i gang med en omfattende og også en ret ambitiøs reform. Forandringer tager tid, nye modeller, helt konkret, kræver tilvæning, og forandring kan godt være svært. Derfor er det også vigtigt at huske, at implementeringen af reformen fortsætter frem til 2032. I forligskredsen er vi optaget af, at reformen implementeres ordentligt, og at vi bruger de erfaringer, der gøres undervejs. Derfor ligger det i den politiske aftale, at partierne bag reformen vil følge implementeringen af det nye kandidatlandskab tæt.

Vi er også enige om, at der skal udarbejdes en erfaringsopsamling, når de første dimittender træder ud på arbejdsmarkedet. Kandidatudvalgets afrapportering giver det første egentlige bud på, hvordan ambitionerne i aftalen vil kunne nås, men ikke på, hvordan de nødvendigvis skal nås. Det har dygtige folk på tværs af landets otte universiteter og i dekangrupper arbejdet videre med hvordan man kan gøre til virkelighed, og de har også gjort sig tanker om, hvor der er behov for justeringer. Det er et kæmpe arbejde, som er sat i gang, og jeg ser frem til at blive klogere på, hvad man når frem til på tværs af universiteterne.

Selv om universitetsrektorerne har ønsket sig alternative modeller, særlig hvad angår erhvervskandidater, er de også trukket i arbejdstøjet. Jeg hæfter mig ved, at de tilkendegiver, at de loyalt vil arbejde for at leve op til reformens målsætninger, og det vil jeg sådan set også gerne benytte lejligheden her til at kvittere for.

Kl. 14:59

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Fru Katrine Robsøe.

Kl. 14:59

Katrine Robsøe (RV):

Jeg synes, at der mangler lidt anerkendelse af den melding, der er kommet fra landets universitetsrektorer og fra de studerende. Har ministeren slet ikke læst, at universitetsrektorerne bl.a. skriver, og jeg citerer, »at det ikke er realistisk at kunne indfri alle de politiske ambitioner inden for reformens nuværende rammer«. Det står på side 82, lagt aktivt ind af landets universitetsrektorer for rent faktisk at gøre opmærksom på, at det her ikke hænger sammen. Den reform, man har lavet, kan ikke bare lige implementeres med de rammer, man har lavet, i forhold til hvor stort et arbejdsudbud og hvor meget økonomi der skal findes på det her område.

Derfor vil jeg bare høre, om ministeren slet ikke anerkender, at den her rapport jo har samlet al den gode vilje, der har været fra landets rektorer, til at få det her til at kunne blive til virkelighed, men at de også siger meget klart til aftalekredsen bag den her reform, at med den aftale, man har lavet, kan det ikke lade sig gøre.

- Kl. 15:00 **Den fg. formand** (Jeppe Søe):
Ministeren.
- Kl. 15:00 **Uddannelses- og forskningsministeren** (Christina Egelund):
Jo, selvfølgelig har jeg læst en rapport, som jeg selv har været med til at bede om at få udarbejdet. Alt andet ville jo være, synes jeg, sådan relativt uforskammet. Jeg har også både hørt, hvad der er sagt, og jeg har også læst, hvad der er skrevet, i forhold til de konkrete vanskeligheder, der er for at opnå de ambitioner, som vi har sat os. Det hele er læst og hørt, og det arbejder vi videre med.
- Når jeg så siger, at det er en stor og omfattende reform og på den måde også dvæler ved det, er det også for at sige, at ja, der er nogle meget konkrete ting, i forhold til hvordan man får ønsket om at opnå 20 pct. erhvervskandidater til at blive til virkelighed, og det er også for at sige, at der også er noget andet i reformen, som sådan set er i fuld gang med at blive implementeret, på en meget fin og ordentlig måde. Men selvfølgelig hører og læser jeg, hvad der bliver sagt og skrevet.
- Kl. 15:01 **Den fg. formand** (Jeppe Søe):
Spørgeren.
- Kl. 15:01 **Katrine Robsøe** (RV):
Jeg er selvfølgelig glad for, hvis ministeren ikke bare mener, at det her kan fortsætte fuldt ud, som det gør, og som det står skrevet i den aftale, der egentlig ellers er lavet. Det synes jeg også kun ville være på sin plads at genbesøge, når der kommer så klare meldinger fra de mennesker, der egentlig oprigtigt har forsøgt at se, om det her kunne lade sig gøre. Derfor vil jeg også bare gerne vide: Hvornår mener ministeren egentlig, at universiteterne og dermed også de studerende og kommende studerende skal kunne have en klar melding på, hvad de præcis skal implementere i forhold til erhvervskandidatordningerne?
- Kl. 15:02 **Den fg. formand** (Jeppe Søe):
Ministeren.
- Kl. 15:02 **Uddannelses- og forskningsministeren** (Christina Egelund):
Vi er jo enige om, og det har vi egentlig været tydelige om fra starten i forligskredsen, at det er klart, at de studerende, der skal søge ind på deres bacheloruddannelse i de kommende år, jo skal vide og have et eller andet tydeligt blik for, hvad det er for nogle muligheder, der ligger i den anden ende af en bacheloruddannelse. Det sætter selvfølgelig en eller anden naturlig deadline for det. Vi står fuldstændig bag de politiske ambitioner, vi har sat os. Jeg synes, at det er vigtigt, at man også nogle gange tør at ruske op i både modeller og strukturer og sådan noget, som, hvis ikke man tør det, godt kan sygne en lille smule hen. Det er det, vi forsøger her. Er det vanskeligt at lave ting om? Ja for pokker, det er vanskeligt. Er det et argument for ikke at gøre det? Nej, det synes jeg ikke.
- Kl. 15:02 **Den fg. formand** (Jeppe Søe):
Spørgeren.
- Kl. 15:02 **Katrine Robsøe** (RV):
Man må gerne lave vanskelig ting, men man skal også tage sig tid til at få dem gjort. Lige nu står vi jo med en deadline, i forhold til at vi
- Kl. 15:00 skal have nye unge mennesker til at søge ind på vores uddannelser, og hvis ministeren rent faktisk mener, at de unge mennesker skal vide, hvad det er for et uddannelsesforløb, de kan se ind i, så kræver det jo også, at man har fået klar besked fra universitetet om, hvilket kandidatlandskab der vil være. Og ved høringen i sidste uge omkring kandidatuddannelserne sagde universitetsrektorerne i hvert fald, at de mente, at deadline ville være i januar. Så er ministeren enig i, at der senest skal være en melding der?
- Kl. 15:03 **Den fg. formand** (Jeppe Søe):
Ministeren.
- Kl. 15:03 **Uddannelses- og forskningsministeren** (Christina Egelund):
Som ordfører for et parti, som ikke har haft lyst til at tage ansvar for forandringer, så er det jo sådan set meget prisværdigt at interessere sig detaljeret for, hvornår vi diskuterer hvad. Vi har sagt meget klart, og jeg vil gerne gentage det her, for jeg ved også, at det ligger de andre partier i forligskredsen på sinde, at selvfølgelig skal de studerende, der søger ind til næste år, vide, hvad det er, de søger ind til. Det synes jeg er fuldstændig rimeligt at man ved; og det er så den tidsplan, vi arbejder efter.
- Kl. 15:04 **Den fg. formand** (Jeppe Søe):
Spørgsmålet er sluttet.
- Både minister og spørger fortsætter med det næste spørgsmål, og fru Katrine Robsøe læser lige spørgsmålet op.
- Kl. 15:04 **Spm. nr. S 361**
21) Til uddannelses- og forskningsministeren af:
Katrine Robsøe (RV):
Hvordan forholder ministeren sig til, at der mangler 900 mio. kr. i kandidatreformen, hvis økonomien bag 20 pct. erhvervskandidater skal hænge sammen?
- Skriftlig begrundelse
- Spørgeren henviser til ministerens svar på spørgsmål nr. 359 fra UFU almindelig del, folketingsåret 2023-24.
- Kl. 15:04 **Den fg. formand** (Jeppe Søe):
Værsgo at læse spørgsmålet op.
- Kl. 15:04 **Katrine Robsøe** (RV):
Tak for det. Hvordan forholder ministeren sig til, at der mangler 900 mio. kr. i kandidatreformen, hvis økonomien bag 20 pct. erhvervskandidater skal hænge sammen?
- Kl. 15:04 **Den fg. formand** (Jeppe Søe):
Ministeren.
- Kl. 15:04 **Uddannelses- og forskningsministeren** (Christina Egelund):
Jeg bliver nødt til først og fremmest, måske også en lillebitte smule tørt, at slå fast, at aftalen om universitetsreformen er fuldt finansieret. Der mangler ikke 900 mio. kr. Det ville også være et stort problem, hvis der gjorde det. Der er tilsyneladende opstået en misforståelse i forhold til reformøkonomien, altså den samlede reformøkonomi, efter at jeg i et folketingsspørgsmål er blevet bedt om at redegøre for de økonomiske konsekvenser i en hypotetisk situ-

ation, hvor 4.000 studerende tager en erhvervskandidatuddannelse, og under nogle præcise forudsætninger, som spørgeren har givet. Det spørgsmål kan man kun besvare med et regneeksempel, og beregningerne i det pågældende svar skal således ikke tages for hverken mere eller mindre end netop det, altså et regneeksempel.

I reformøkonomien bag aftalen om en universitetsreform er der ikke på forhånd indregnet virkninger på provenu og beskæftigelse ved flere erhvervskandidatstuderende. Det skyldes, at udbredelsen af erhvervskandidatordningen afhænger af, at studerende indgår i et ansættelsesforhold med en arbejdsgiver, hvilket der jo ikke på forhånd kan stilles en garanti for. Derfor er det ikke muligt på forhånd at lave et skøn over aktivitetsomfanget på ordningen. Samme tilgang blev anvendt ved både etableringen og udvidelsen af erhvervskandidatordningen i 2017 og 2018, så det er der sådan set ikke noget nyt i. Når vi laver politiske aftaler og indgår forlig, er det jo helt vanlig praksis, at der ikke er et finansieringskrav forbundet med det, hvis udgiftsskønnene senere ændrer sig. Det kan både være som følge af mere eller mindre aktivitet på aktivitetsbaserede ordninger som f.eks. erhvervskandidatordningen eller mange andre ordninger, som vi jo har i det her samfund.

Kl. 15:06

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 15:06

Katrine Robsøe (RV):

Det undrer mig alligevel, at ministeren simpelt hen nærmest ikke anerkender, at der mangler penge i den her reform. Det står sort på hvidt i forbindelse med spørgsmål 359 i Uddannelses- og Forskningsudvalget. Og ja, der har vi bedt om et regneeksempel på det, hvis man rent faktisk kunne opfylde det, som hele aftalekredsen går rundt og taler om er ambitionen, nemlig 20 pct. erhvervskandidater. Og jeg må gå ud fra, at når man har skrevet i aftalen, at det er *målet*, men også har skrevet, at det skal være 1-årige, hvis det er, at man ikke kan få dem ind som erhvervskandidater, så har man finansieret, at de kan komme ind som erhvervskandidater. Så mangler der ikke 900 mio. kr., hvis det er, at det ikke lige går?

Jeg skal bare høre ministeren, om det egentlig hele tiden har været regeringens plan, at det skal være 1-årige i stedet for de her erhvervskandidater?

Kl. 15:07

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 15:07

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Det, man skal forstå, er, at det er sådan, man regner. Og det burde ikke være nyt for spørgeren, for det var også sådan, man gjorde det, da man indførte erhvervskandidatordningen, og det var også sådan, man gjorde det, da man justerede den tilbage i 2018. Jeg kan så betrygge spørgeren i, at den dag vi opnår vores politiske mål om, at 20 pct. af de kandidatstuderende skal gøre det, altså være kandidatstuderende på en erhvervskandidatordning, så løber vi ikke tør for penge, og så skal vi nok finansiere det.

Kl. 15:07

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 15:07

Katrine Robsøe (RV):

Nu er det jo Folketinget, der bevilger penge, og så sent som i sidste måned var Radikale også med til at indgå en finanslovsaftale. Derfor

synes jeg også, det er fair, at man i Folketinget spørger om at få vished for, hvor det egentlig er, ministeren mener at de 900 mio. kr. skal findes henne. Det er ikke småpenge, og enten må de 900 mio. kr. jo skulle findes ved f.eks. at forkorte endnu flere uddannelser eller ved bare at sende regningen videre til næste generation. Hvad er det for en kasse, som ministeren bare lige har til at finansiere det her?

Kl. 15:08

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 15:08

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Har Radikale Venstre med den indignation, der lægges for dagen her, så interesseret sig for en hypotetisk og fiktiv manglende finansiering af erhvervskandidatordningen, da man indførte den i 2017? Nej, det har man selvfølgelig ikke, for det er jo sådan her, man gør med de aktivitetsbaserede ordninger. Dem har vi masser af i det her samfund, altså ydelser, som man ikke på forhånd har finansieret. Man siger ikke: Nå, men nu vedtager vi politisk, at der er plads til at have et eller andet nominelt antal su-mottagere, og når der ikke er flere af dem, har vi ikke flere penge. Det er jo ikke sådan, det fungerer med aktivitetsbaserede ordninger. Sådan er det også med erhvervskandidatordningen. Det tror jeg sådan set også godt at spørgeren ved, for spørgeren er en erfaren uddannelsespolitisk ordfører.

Kl. 15:08

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 15:08

Katrine Robsøe (RV):

Jeg må ærligt indrømme, at jeg er ret rystet over, at regeringen har lavet en underfinansieret en aftale. Det er ikke for meget at forlange – og jeg tror faktisk, at der også vil være partier, som har indgået den aftale, der vil være meget enige – at man er sikker på, at man ikke bare sender en regning videre til næste generation på op mod 900 mio. kr., hvis den ambition, man egentlig har aftalt, faktisk skal blive til virkelighed. Prøv at tænke på, hvis det rent faktisk skal lykkes at oprette de her erhvervskandidatuddannelser.

Kl. 15:09

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 15:09

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Jeg ved ikke lige helt præcis, hvad spørgsmålet var her, men jeg noterede mig, at spørgeren erklærede sig rystet. Men så må spørgeren jo have en meget voldsom hverdag, fordi alle aktivitetsbaserede ordninger, f.eks. på ydelsesområdet, jo fungerer på præcis den her måde. Vi kan ikke – det kan spørgeren ikke, og det kan den til enhver tid siddende regering ikke – på forhånd vide, hvor stor aktivitet der vil være på en given ordning. Sådan er det med andre ordninger, og sådan har det også været, da man indførte erhvervskandidatordningen. Derfor må jeg bare betrygge spørgeren i, at så behøver man ikke gå rundt og være rystet og bekymret. For i takt med at der kommer flere og flere erhvervskandidater, så er de finansieret. Det er ikke sådan, at man render ind i et loft og så er der pludselig ikke flere penge.

Kl. 15:10

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Tak til både minister og spørger.

Den næste minister er ældreministeren, og spørgsmålet kommer fra fru Mette Thiesen, Dansk Folkeparti.

Kl. 15:13

Kl. 15:10

Spm. nr. S 364 (omtrykt)

22) Til ældreministeren af:

Mette Thiesen (DF):

Mener ministeren, at det er hensigtsmæssigt, at man som sosu-assistent kan misbruge sin stilling til at få adgang til sårbare ældre, misbruge dem seksuelt, få en straf for dette og efter 5 år vende tilbage til samme job?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til »Sosu-assistent dømt for seksuelle overgreb« på tv2.dk den 27. november 2024.

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Værsgo.

Kl. 15:10

Mette Thiesen (DF):

Tak, formand. Mener ministeren, at det er hensigtsmæssigt, at man som sosu-assistent kan misbruge sin stilling til at få adgang til sårbare ældre, misbruge dem seksuelt, få en straf for dette og efter 5 år vende tilbage til samme job?

Kl. 15:10

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 15:10

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

[Lyddudfald] ... der tilskynder dem. Derfor har et menneske, der kan finde på at misbruge ældre seksuelt i forbindelse med sit arbejde, efter min mening udvist en grundlæggende mangel på moral, og vedkommende har for mig at se ikke noget at gøre i vores ældrepleje. Og det tror jeg sådan set vi alle sammen er enige om.

Nu kender jeg den konkrete sag alene fra pressen, og jeg synes jo grundlæggende, at det er forfærdeligt. Jeg har også læst mig til, at sagen er behandlet i byretten, og at den dømte har anket dommen til frikendelse, hvilket vi, jævnfør at vi bor i en retsstat, selvfølgelig har behov for at afvente.

Jeg tror, at det spørgsmål, mange af os stiller os selv – det er i hvert fald det, jeg stiller mig selv – er: Hvordan kan vi undgå, at det sker igen, og, ikke mindst, hvordan kan det overhovedet være sket? Her er det jo vores opgave i Folketinget at fastsætte de lovgivningsmæssige rammer for en værdig ældrepleje og at fastsætte nogle strafferetslige betingelser for, hvad der sker, hvis der er anlagt en sag. Det er jo så derefter kommunens og også de private leverandørers ansvar at understøtte og etablere en kultur, hvor der er en omsorgsfuld ældrepleje.

Det kan man jo gøre på en række forskellige måder. Først og fremmest kan man gøre det med faglig ledelse. Vi ved, at et af de allervigtigste greb er ledelse, borgernær faglig ledelse, og vi ved også, at noget af det, der forebygger ting som dem i at ske, er, at vi sikrer rigtig gode ansættelsesforløb. Det er jo sådan, at man inden for gældende ret kan lave en række ting; man kan søge referencer, man kan have gode samtaler, og så kan man jo også formulere politikker for ansættelse ude i kommunerne. For mig at se er det helt naturligt, at det skal være et stærkt fokus i den fremtidige ældrepleje.

Kl. 15:13

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Tak. Spørgeren.

Mette Thiesen (DF):

Tusind tak for den meget lange redegørelse for, at vi sådan overordnet set skal have en værdig ældrepleje. Det er vi i Dansk Folkeparti slet ikke uenige i. Men vi taler om nogle af de her ret groteske sager, som vi ser med jævne mellemrum. Jeg har tidligere bidt mærke i en sag fra Helsingør, hvor en medarbejder begik overgreb – stod og var utrolig ubehagelig over for en ældre dement dame, filmede det og lagde det ud på de sociale medier – og fik ansættelse i en anden kommune. Vi har tidligere set problematikker på ældreområdet, hvor medarbejdere er blevet omplaceret i samme kommune, for så har man bare lige rykket dem et andet sted hen.

Der kunne jeg egentlig godt tænke mig at stille et spørgsmål til ministeren, for det her er så vild en sag. Det her er en sag, hvor der er en, som man burde kunne stole på og have tillid til, som er kommet ind i hjemmet hos en ældre og har misbrugt den ældre, har misbrugt den tillid, der har været. Og der er vores holdning i Dansk Folkeparti fuldstændig klar: Sådan et menneske skal aldrig nogen sinde arbejde med mennesker igen. Det skal stå og blinke med røde lamper alle steder, hvis den her person nogen sinde igen vil søge ansættelse inden for ældreplejen, inden for børneplejen, inden for nogen som helst, hvad skal man sige, omsorgsfunktioner. Vil ministeren sikre lige præcis det, altså at man som arbejdsgiver kan se klart og tydeligt, at den her person skal aldrig nogen sinde arbejde med mennesker igen? Så må de stå ved et samlebånd eller et eller andet, hvis det endelig er.

Kl. 15:14

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 15:14

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

[Lyddudfald] ... at det er justitsministeren, der står for straffeloven i det her land og også de bestemmelser vedrørende § 78 og § 79 i straffeloven, der siger, hvornår man kan være undtaget, og hvor man ikke bør arbejde grundet en dom, man har fået.

Så vil jeg også sige, at helt generelt skal vi huske på, når vi lovgiver omkring borgerlige rettigheder, at vi jo er en retsstat. Når vi har udstået vores straf efter en dom, så har vi udstået vores straf. Det er jo det, en retsstat beror på.

Så vil jeg bare igen minde om, for jeg har selv arbejdet ude i den borgernære velfærd igennem mange år, at tæt faglig ledelse og gode ansættelsesprocesser altså er nøglen til at forebygge, at sådan nogle ting som dem her sker.

Kl. 15:15

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 15:15

Mette Thiesen (DF):

Nej, nøglen er at sikre, at de medarbejdere, man ansætter, ikke begår overgreb mod de ældre, de skal tage sig af. Jeg synes faktisk, det er et ret vildt svar af ministeren, som jo faktisk står og siger, at det er okay, at en voldtægtsmand, når vedkommende har udstået sin straf, kan komme ind og arbejde hos sårbare ældre igen. Det synes jeg er ret vildt. Jeg ved ikke, om ældreministerens holdning også gælder på børneområdet. Hvis en dømt pædofil har udstået sin straf, skal vedkommende så have mulighed for igen at arbejde med børn og unge? Altså, det her er jo nogle sager, hvor vedkommende ret klart og tydeligt har vist, at de simpelt hen ikke kan betros andre menneskers ve og vel. Der synes jeg, det er ret vildt, at ældreministeren ikke har en mere klar holdning.

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 15:16 **Hvad mener ministeren om, at de hollandske fiskere bruger jernkæder og kædemåtter i Skagerrak, når de danske fiskere ikke bruger disse redskaber for at skåne værdifulde stenrev?**

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Jeg har en meget tydelig og klar holdning om, at vi er en retsstat og har en straffelov, som selvfølgelig skal gælde. Så har vi en pligt til herinde i Folketinget at skabe nogle lovgivningsmæssige rammer for en tryk ældrepleje. Vi kommer med en helt ny ældrereform, en ny ældrelov, der giver fokus på den borgernære og tætte faglige ledelse, som er noget af det, vi ved at man skal have fokus på. Jeg er meget enig i, at vi skal gøre alt, hvad vi overhovedet kan, for at forebygge, at situationer som den her opstå. Men spørgeren har jo også selv været i den borgernære velfærd igennem mange år, og det at have tæt faglig ledelse og gode ansættelsesprocesser er altså der, hvor vi fanger situationer som den her.

Kl. 15:16 **Den fg. formand** (Jeppe Søe):
Værsgo.

Kl. 15:18

Kristian Bøgsted (DD):

Tak for det, og vi springer straks ud i det: Hvad mener ministeren om, at de hollandske fiskere bruger jernkæder og jernmåtter i Skagerrak, når de danske fiskere ikke bruger disse redskaber for at skåne værdifulde stenrev?

Kl. 15:18

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 15:18

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 15:16

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Det er et meget, meget relevant spørgsmål, og tak for det. Svaret er fra min side følgende:

Kl. 15:16

Fiskeri med tunge bomtrawl og kædemåtter hænger ikke sammen med en bæredygtig forvaltning af vores fiskeressourcer og beskyttelse af vores havmiljø. Ved at anvende kædemåtter kan tunge bomtrawlere i højere grad udøve fiskeri på den hårde havbund, også på stenrevne. Her ville andre slæbende redskaber sidde fast på grund af de store sten og de ujævnheder, der er, men med kædemåtterne trækkes redskabet hen over stenene. Endnu mere bekymrende er det, at disse områder udgør vigtige opvækstpladser for de mindre fisk. Der er ikke præcise oplysninger om, hvorvidt eller i hvor høj grad, kædemåtter bliver anvendt i Skagerrak, men det ændrer ikke på, at det efter min mening ikke bør være tilladt. De sårbare revområder skal beskyttes; de skal ikke ødelægges.

Det har vi også arbejdet på fra dansk side igennem længere tid med et forslag om beskyttelse af fem rev i Nordsøen og Skagerrak. Det er ved at blive vedtaget, og det er positivt, men der skal mere til. Jeg har løbende været i dialog med de lokale fiskere, bl.a. fra Thorupstrand. Jeg havde også her i sidste uge et rigtig godt møde med dem om, hvordan sagen her skal håndteres fremadrettet. Jeg kommer også til at tage sagen op med mine ministerkollegaer fra Nederlandene og Belgien sammen med EU's nye fiskerikommissær. Sideløbende har jeg også bedt om, at sagen bliver taget op i det regionale samarbejdsforum for Nordsøen og Skagerrak. Efter jeg har læst resultaterne fra forskningsprojektet, som vi har fået gennemført i Jammerbugt, synes jeg, at vi har en god sag fra dansk side i forhold til at kunne få udfaset bomtrawlfiskeriet i Skagerrak.

Kl. 15:20

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Tak. Ministeren.

Kl. 15:17

Kl. 15:17

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Jeg mener, at vi har en pligt til at sikre, at vi overholder straffeloven og er en retsstat. Vi har en pligt til at sikre rammerne for en god ældrepleje. Og så har man ansættelsesmæssigt både i kommunerne, men også hos de private leverandører fokus på at indhente straffeattester. Det gør langt de fleste, og det skal de også. Man kan trække referencer. Man har tæt faglig ledelse. Man kan se, når det er sådan, at der har været nogle tjenesteforsømmelser osv. Og alt det med borgernær og medarbejderfaglig tæt ledelse er en nøgle i forhold til at forebygge, at vi ser situationer som den her ske.

Kl. 15:18

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Tak til ældreministeren. Tak til fru Mette Thiesen.

Nu skal vi til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, og spørgsmålet er fra hr. Kristian Bøgsted, Danmarksdemokraterne.

Kl. 15:18

Spm. nr. S 340

23) Til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri af:

Kristian Bøgsted (DD):

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 15:20

Kristian Bøgsted (DD):

Tak for svaret, minister. Det er netop vigtigt, at vi får taget det videre, så vi får stoppet brugen af det her. Heldigvis har vi ikke længere danske fiskere, der anvender disse redskaber. Jeg mener, vi har en dansk fisker tilbage, der har redskaberne, men ikke bruger dem og har søgt ophugningsstøtte, så der er ingen danske fiskere, der gør det her, netop fordi man er klar over, at i Skagerrak og mange andre steder er stenrevne vigtige opvækstområder for yngel.

Jeg kan forstå, at ministeren også har været oppe og tale med fiskerne i Thorupstrand. Det har jeg også, og fiskerne deroppe fortæller jo netop, at de bare kan se det her og har set det flere gange, altså at når man har haft et godt fiskeri i Skagerrak og der er gode

fangster, så kommer de her hollandske bomtrawlere med det her slags udstyr på deres bomme og ødelægger havbunden deroppe, og så daler fangsterne voldsomt. De er der i en kortere periode på 2-3 år, hvor de fanger meget. Så forsvinder de, og så kan fiskerne i Thorupstrand netop måle, at så stiger mængden af fisk stille og roligt igen, indtil det er oppe på et vist niveau. Så kommer hollænderne en gang mere, og så er det forfra. Derfor er det netop vigtigt, at vi kommer videre, så jeg er selvfølgelig glad for at høre, at ministeren har fokus på at tage det her med ned til sine kolleger i Holland og Belgien og EU og få gjort noget ved det.

Men kan ministeren røbe noget om, hvad der kunne være et slag på tasken i forhold til en tidsplan for, hvornår der kan være landet noget, så vi rent faktisk får beskyttet de her områder, netop fordi det er meget specielle områder ude i Skagerrak? Det er nærmest en form for indhav med den beliggenhed, og der er de her limsten, der ligger derude som rev, så det er jo supervigtigt, at vi får gjort noget forholdsvis hurtigt og rent faktisk bevarer den type fiskeri, som der også er ved Thorupstrand, og som jo er den måde, man har gjort det på før i tiden. Det er et område, hvor vikingerne også holdt til i sin tid og byggede deres skibe og var ude at fiske og sådan noget. Det er jo bare vigtigt at få beskyttet det her, så er der et bud på en tidsplan?

Kl. 15:22

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 15:22

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Hvis det står til mig, så er det omgående; og det står så ikke alene til mig. Men det står i hvert fald til mig at tage det her op over for dem, som det vedrører, nemlig hollænderne og belgierne, som er dem, der udøver fiskeriet i Skagerrak og har en kvote, hvor man bruger det her redskab. Det er også op til mig – og det har jeg tænkt mig at gøre, så hurtigt det praktisk talt kan lade sig gøre – at tage det op med Kommissionen og kommissæren, for det er netop gennem fælles EU-regler, at man skal håndtere de her ting. Vi kan selvfølgelig gøre det, og det har vi gjort i forhold til det danske fiskeri. Men som spørgeren også rigtigt siger, har det været meget begrænset, da vi kun havde en enkelt fisker i forhold til det her redskab. Så det her kommer jeg til at gøre omgående, og allerede på mandag i næste uge har jeg et rådmøde, hvor jeg har tænkt mig at konfrontere mine i øvrigt gode kollegaer i både Holland og Belgien med det her spørgsmål.

Kl. 15:23

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 15:23

Kristian Bøgsted (DD):

Så vidt, så godt. Jeg tænker, at indtil vi så har noget på plads om det, vil jeg sige, at der jo har været, og det har ministeren sikkert også bemærket, mange historier om, at de her udenlandske fiskere slukker for deres udstyr om bord, så man ikke helt kan se, hvor de er henne. Måske har der ikke været den kontrol og opfølgning, der skal være netop med dem, og kontrollen har måske mere været rettet andre steder hen. Så kunne ministeren være indstillet på, at vi sørger for at sige til vores fiskerikontrol og Fiskeristyrelsen, at det altså er her, I skal have tjek på, om de er de steder, de må være?

Kl. 15:23

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 15:23

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Jeg er meget tryk ved, at Fiskeristyrelsen, som jo er myndighed her, netop har blik for det. Jeg hører i hvert fald også fra kollegaerne i både Holland og Belgien, at de nogle gange opfatter det, som om de bliver overkontrolleret i forhold til de danske fiskere. Jeg skal ikke kunne sige, om det er tilfældet. Det er selvfølgelig Fiskeristyrelsen, der som myndighed vurderer, også ud fra sådan en risikobaseret tilgang, hvorhenne og hvordan man skal kontrollere de her ting. Men det er klart, at selvfølgelig skal der være styr på de her ting, og at man skal overholde reglerne overholdes. Man kan ikke bare slukke for sit udstyr – det gælder også for de hollandske og de belgiske fiskere.

Kl. 15:24

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 15:24

Kristian Bøgsted (DD):

Det er jeg glad for at høre, og så håber jeg selvfølgelig, at ministeren også vil være med til at sikre, at vi følger op på det, så der er den kontrol. Jeg har også hørt, at hollænderne føler sig lidt presset af vores kontrolskibe herhjemme. Men jeg har også hørt andre sige: Kontrollen er der aldrig. Det skal vi selvfølgelig have fulgt op på, og det håber jeg ministeren er indstillet på, altså at man rent faktisk sørger for, at der er noget kontrol med, at de kun fisker de steder, de må, indtil det kan lykkes os at få fjernet jernkæderne og jernmåtterne fra deres bomtrawlere.

Kl. 15:24

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 15:24

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Jeg vil bare gentage, at det sådan set er positivt, at vi har fået en aftale i stand om fem områder, som nu bliver beskyttet. Det ændrer ikke på, at vi selvfølgelig også skal følge op på og håndtere resten – ikke mindst i Skagerrak, som det her drejer sig om. Det gælder også i forhold til den kontrol, der bliver udøvet, og at den selvfølgelig skal være målrettet, risikobaseret og effektiv. Og jeg har sådan set stor tillid til, at Fiskeristyrelsen også håndterer det, men selvfølgelig skal det være inden for de rammer og regler, der gælder. Det ændrer heller ikke på, at vi skal have slukket, ikke for systemerne, men for måden at kunne arbejde på, hvad de her fiskeriredskaber angår. Det er det, jeg tænker at tage op nu her omgående med mine kollegaer fra Holland og Belgien, såvel som med den nye fiskerikommissær.

Kl. 15:25

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Tak til hr. Kristian Bøgsted fra Danmarksdemokraterne. Ministeren bliver stående, eller bliver her i hvert fald. Nu er næste spørger hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten.

Kl. 15:25

Spm. nr. S 353

24) Til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri af:

Søren Egge Rasmussen (EL):

Vil ministeren følge anbefalingerne fra forskere på DTU Aqua og grønne organisationer og stoppe fiskeri af stenbideren, indtil bestanden igen når et bæredygtigt niveau?

Skriftlig begrundelse

Spørgeren henviser til, at DTU Aquas analyse af stenbiderfiskeriet viser, at den samlede fangst i 2024 var på kun 5 pct. af den gennemsnitlige fangst fra 2013 til 2022, og at den samlede bestand i Kattegat og Bælthavet er på det laveste niveau nogensinde. Herudover henviser spørgeren til artiklerne »Ministeriets rådgivere er klare i spytet. Vi skal holde op med at fange stenbidere« fra Politiken 26. november 2024 og »Organisationer i opråb til minister: Stenbidere skal fredes« fra DR den 27. november 2024.

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Værsgo.

Kl. 15:25

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Vil ministeren følge anbefalingerne fra forskere på DTU Aqua og grønne organisationer og stoppe fiskeri af stenbidere, indtil bestanden igen når et bæredygtigt niveau?

Kl. 15:25

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 15:25

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Tak for spørgsmålet. Indledningsvis vil jeg også gerne understrege, at den udvikling, som vi fortsat ser i stenbiderfiskeriet, er bekymrende, og det tager jeg selvfølgelig meget alvorligt. Det er vigtigt, at vi passer på arter, som er i nedgang. Det gælder også andre arter, men i hvert fald dem, som er i nedgang, som vi skal være særlig opmærksom på bl.a. med udgangspunkt i den biologiske rådgivning, som vi bliver givet. Der er flere faktorer i forvaltningen af stenbiderfiskeriet, som der også skal tages hensyn til, og som skal tages med i betragtning. Det gælder bl.a. erhvervets muligheder for at tilpasse sig ved drastiske ændringer. Stenbiderfiskeriet foregår især fra de helt små fiskefartøjer, så hvis vi kommer i en situation, hvor vi helt skal lukke for stenbiderfiskeriet bare et enkelt år, så vil det selvfølgelig have nogle konsekvenser for kystsamfundet.

Jeg har bedt ministeriet om at se på muligheder for, hvad der kan gøres, herunder også mulighederne for en eventuel støtteordning, hvis et stop for stenbiderfiskeriet bliver en realitet. Det er også vigtigt at huske, at vi kommer fra et udgangspunkt, hvor der indtil 2024, altså indtil i år, ingen regulering var. Der var med andre ord et frit fiskeri på stenbidere. Det lavede jeg så om som fiskeriminister som den første i Danmark, nemlig ved at sætte en kvote for, hvor mange stenbidere der måtte fiskes i de danske farvande i 2024, og det er den første kvote for stenbiderfiskeriet nogen sinde. Jeg har også fra 2025 bedt om rådgivning om, hvordan vi bedst kan regulere fiskeriet fremadrettet, så vi får et mere bæredygtigt fiskeri og derved også sikrer, at arten kommer i fremgang. Det var en rådgivning, jeg modtog i oktober måned, og på den baggrund forventer jeg også inden for meget kort tid at kunne tage stilling til en eventuel kvote for 2025.

Kl. 15:27

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 15:27

Søren Egge Rasmussen (EL):

Så vi står der, hvor ministeren endnu ikke har forholdt sig til, hvad der skal ske i 2025, på trods af at DTU Aqua sådan set er kommet frem til, at bestanden er kritisk truet, og anbefaler nul fangst, altså at fiskeriet ophører. Så står ministeren og siger, at der er flere faktorer,

at der er små fiskefartøjer osv. Ja, det er korrekt, at der er små fiskefartøjer, som har haft en god indtjening ved at fange stenbidere i periode. Men vi er jo nede i, at den kvote, som ministeren tidligere har fastlagt, er på et niveau af cirka en tiendedel af, hvad fiskeriet tidligere var. Altså, vi har en fiskeart her, som man bare må konstatere er i frit fald med hensyn til overlevelse, og der er ovenikøbet oplysninger fremme om, at den søger tilbage og gyder det sted, hvor den oprindeligt er blevet klækket som lille. Det gør det endnu mere alvorligt, hvis det er sådan, at den danske fiskebestand sådan set er afhængig af, at der er stenbidere, som overlever og kan vende tilbage og gyde i de områder, hvor de kommer fra. Det er jo det, der gør det her særlig alvorligt.

Jeg må ærlig indrømme, at jeg synes, det er dybt problematisk, at man, når nu DTU Aqua kommer med klare anbefalinger om en nulkvote, så ikke efterlever det. Der må vel være mulighed for, at man så finder midler. Man kunne f.eks. starte forhandlinger om Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og dér fastlægge, at der skulle være en erstatning til de fiskere, der indtil nu har fanget stenbidere. Det ville sådan set være inden for mulighederne. Den forhandling udestår jo. Den har vi ikke fået nu. Så jeg synes, at det ville klæde ministeren, hvis vi fik et klart svar i dag om, at man vil komme med en nulkvote for 2025. Altså, er det rimeligt, at der først kommer en udmelding om en kvote i sidste øjeblik? Det ville sådan set være bedre at gøre det her bare i rimelig tid inden nytår. Kan ministeren ikke se, at det ville være rimeligt at komme med den udmelding meget hurtigt?

Kl. 15:29

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 15:29

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Man kunne måske godt have forventet det, men det er jo helt fair ikke at få ros for trods alt at være den første, der går ind og laver en regulering af stenbiderfiskeriet. Det er jo fakta. Der har været frit fiskeri. Det har været ureguleret. Nu er det reguleret. Der er kvoter for det. Det betyder jo ikke, at vi så skal stoppe der. Vi skal selvfølgelig også håndtere stenbiderfiskeriet på en bæredygtig måde. Jeg har fået en ny anbefaling fra DTU Aqua. Om end de siger, at den også er behæftet med store usikkerheder, da det er en art, vi ikke kender meget til – der skal mere til, der skal flere undersøgelser, data osv. til, og der er også blevet lagt op til et projekt sammen med erhvervet, så vi kan få endnu mere viden om det her – så forventer jeg selvfølgelig meget snart at komme en melding om, hvordan jeg forestiller mig at reguleringen af stenbiderfiskeriet fra 2025 skal foregå.

Kl. 15:30

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 15:30

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jamen jeg vil da gerne rose ministeren, hvis ministeren kommer og siger, at nu bliver der en nulkvote i 2025. Det vil jeg gerne rose ministeren for, hvis det er det, der sker. Men det er lidt svært at kigge ind i noget her, hvor vi forsøger at forholde os til, hvad der er et bæredygtigt niveau. Vi har forskere, der er ude at sige, at det er en nulkvote, som er det, der er nødvendigt. Det er jo også lidt svært, når man har en fiskeart, man ikke kender godt, og man ikke ved med sikkerhed, hvordan man sikrer dens overlevelse, at forstå, at vi så skal fiske videre, for at den har størst chance for at dø. Kan ministeren ikke se, at der skal være et forsigtighedsprincip her?

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 15:31 **Spm. nr. S 352**

25) Til social- og boligministeren af:

Søren Egge Rasmussen (EL):

Ministeren har i maj i år som overborgmester i København efterlyst, at regeringen hæver rammebeløbet for almene boliger med 20 pct., vil ministeren gennemføre at hæve rammebeløbet hurtigst muligt?

Kl. 15:31

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Jo, jeg kan sagtens se, at der skal være et forsigtighedsprincip, og det er også derfor, at jeg, som jeg siger, som altovervejende udgangspunkt tager fat i den biologiske rådgivning, som jeg bliver givet.

Det gælder for stenbideren, og det gælder for alle andre arter. Det har jeg sagt ved adskillige lejligheder, og det gælder også her. Men det er også sådan, at vi bliver nødt til at kigge på, hvad det så er for nogle konsekvenser, der er, hvis vi når hen til en realitet, der er et nulfiskeri. Hvad er det for en økonomi? Hvad er det for nogle fiskere, der så får en udfordring? Hvordan kan vi i givet fald hjælpe dem? Det er jo hele den del, som vi nu sidder i ministeriet og tygger på i de her dage, således at jeg kan komme med en forhåbentlig god melding, som netop kan sikre stenbideren også fremadrettet.

Jeg bliver også nødt til at sige, at der er mange presfaktorer for en stenbider. Fiskeri er en del, men der er altså andre presfaktorer, som vi også skal være opmærksom på, f.eks. iltsvind og andet, som vi jo så også skal håndtere. Men det ændrer ikke på, at jeg snart kommer med en melding om, hvordan jeg forventer at reguleringen af stenbiderfiskeriet for 2025 skal foregå.

Kl. 15:32

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 15:32

Søren Egge Rasmussen (EL):

Nu ligger det nok uden for ministerens muligheder at stoppe iltsvind inden nytår, men ministeren kan jo komme med en nulkvote inden nytår og så samtidig skitsere, hvordan de fiskere, som indtil nu har fanget stenbidere, skal kompenseres. Det er alligevel en begrænset mængde, der er tale om, fordi der er så få stenbidere, så det må være muligt, at ministeren kommer med en god løsning for først og fremmest stenbideren, men også for fiskerne. Kan ministeren ikke se, at der sådan set er nogle midler i Den Europæiske Hav- og Fiskerifond, som kunne være noget, som kunne løse det her problem?

Kl. 15:32

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 15:32

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Jo, det kan jeg sagtens se at der er nogle muligheder i, og det er også de muligheder, jeg kigger ind i netop for at finde en model, sådan at vi på den ene side sikrer stenbidere, og at det fiskeri, der kommer til at ske fremadrettet – måden, vi forvalter et stenbiderfiskeri på – i fald der overhovedet skal være et fiskeri, bliver bæredygtigt. Men jeg vil selvfølgelig også sikre, at de kystfiskere, som lever af det her, som har det her som deres væsentligste indtægtskilde, også har nogle muligheder for at kigge fremad. Det synes jeg også vi skylder dem. Så vi skal selvfølgelig kigge ind i de balancer og finde en god model, og det kommer jeg til at melde ud om meget snart.

Kl. 15:33

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Dermed tak til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri.

Næste minister er social- og boligministeren, og spørgeren er den samme, hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 15:33

Skriftlig begrundelse

Spørgeren henviser til artiklen ””Regeringen nøler”: Overborgmester vil hæve rammebeløb for alment byggeri” fra Ejendomswatch den 13. maj 2024.

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Værsgo.

Kl. 15:33

Søren Egge Rasmussen (EL):

Ministeren har i maj i år som overborgmester i København efterlyst, at regeringen hæver rammebeløbet for almene boliger med 20 pct., vil ministeren gennemføre at hæve rammebeløbet hurtigst muligt?

Kl. 15:33

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 15:33

Social- og boligministeren (Sophie Hæstorp Andersen):

Tak for spørgsmålet. Jeg er, som spørgeren jo ved, fuldt ud klar over de udfordringer, vi står med, i forhold til at sikre betalbare og billige boliger og dermed også flere almene boliger i fremtiden. Jeg har da også, siden jeg tiltrådte som minister, noteret mig, at vi siden 2022 og 2023, hvor undertegnede var overborgmester, heldigvis også nu ser en stigning i antallet af påbegyndte almene boliger i 2024. Det er godt, men det er selvfølgelig ikke godt nok.

At sikre blandede byer er et af de emner, der optager mig aller mest som boligminister, og det kræver flere almene boliger, så vi kan bo blandet på tværs af økonomiske og sociale skel. Når vi ikke som regering bare hæver maksimumgrænsebeløbet, er det, fordi huslejen jo helt naturligt vil følge med op og gøre de almene boliger dyrere for lejerne. Derfor er det vigtigt, at vi finder en løsning, der ideelt set både sikrer flere boliger på den ene side og holder huslejeniveauet nede på den anden side.

I forlængelse af den aftale, der er indgået om de nye klimakrav til byggeriet, har vi samtidig igangsat en analyse af den fremtidige styring af anskaffelsesudgifter, som jo altså også indgår, når man bygger. Målet er jo at se på maksimumsbeløbet og andre styringsredskaber i sammenhæng, så det understøtter nødvendige boligprojekter under skiftende økonomiske betingelser.

Jeg forventer at præsentere vores overvejelser om, hvordan vi får bygget flere almene boliger, i forbindelse med det kommende boligpolitiske udspil, som skal sikre den blandede by, her i starten af det nye år.

Kl. 15:35

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 15:35

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Ud fra det, ministeren kom med af svar, må jeg så konstatere, at ministeren ikke vil hæve rammebeløbet hurtigst muligt, og det synes jeg er ærgerligt. Men hvis man nu går ind i at skulle forsøge at finde løsninger, så huslejen ikke stiger, så er det selvfølgelig interessant, hvis man kom frem til, at der blev nogle længere lån på almene

boliger, eller hvad det kunne være. Så det ser jeg da frem til der kommer løsninger på. For det, vi har oplevet de seneste år med stigende byggeudgifter og et rammebeløb, som virker som en stærk begrænsning for at lave kvalitets boliger, er noget, som ikke bare kan køre videre. Jeg synes, det er væsentligt at komme frem til løsninger. Det at hæve rammebeløbet vil medføre, at der så er nogle huslejer, der her på den korte bane er højere, men når man så ser på, hvordan huslejudviklingen er i det private udlejningsbyggeri og de almene boliger, så vil stigningen hos de almene boliger ikke være så stor som hos den private udlejning. Det er i hvert fald det, man kan se derude er erfaringen med profit i den private udlejning. Så jeg ser jo frem til, at vi finder en løsning, så der kommer flere almene boliger

Jeg synes, at vi står med et meget stort problem. Der er boligforeninger, som egentlig er parate til at bygge, men de tør ligesom ikke gå videre med skema A og skema B og ligesom komme ind i en fase, hvor de er forpligtet til at gennemføre et byggeri. Man tør ikke holde udbud på byggeopgaver, fordi der jo er en vis frist for at lave kontrakter. Så vi står et sted, hvor vi virkelig har brug for at der findes løsninger. Og jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre boligministeren om, hvornår det er, vi får præsenteret den her boligpakke, som regeringen har bebudet, og som vist er med i et regeringsgrundlag. Altså, jeg synes, at vi skylder de almene boligforeninger at finde løsninger hurtigst muligt. Er det noget, vi ser i starten af det nye år?

Kl. 15:37

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 15:37

Social- og boligministeren (Sophie Hæstorp Andersen):
Jeg tror heldigvis ikke, at vi er så langt fra hinanden. Vi ønsker det samme, nemlig at der bliver bygget flere almene boliger. Vi ønsker, at vi netop sikrer, at nogle af de mange projekter, som vi ved de almene boligselskaber står med rundtomkring, også kan komme ud af skuffen og betyde, at man kan komme i gang med at bygge. Jeg forventer, at det kommer med i et boligpolitisk udspil, hvordan vi kan sikre den udvikling, som vi lige nu ser med en stigning i antallet af almene boliger, der er på vej, og at vi også understøtter den stigning fremadrettet. Det regner jeg med at vi kan komme med i løbet af foråret.

Kl. 15:37

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 15:37

Søren Egge Rasmussen (EL):
Jamen Enhedslisten deler visionen om at få flere almene boliger de steder, hvor kommunerne gerne vil have flere almene boliger. Det er jo kommunerne, der bestemmer det her og afsætter et beløb i deres budget, så det kan realiseres. Jeg noterer mig, at man i København og Aarhus og også andre byer godt kan se nødvendigheden af at bygge almene boliger, så man har boliger til almindelige mennesker. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om ministeren kan løfte sløret for, hvad det er for nogle løsninger, der ligesom kunne gøre, at man kan holde huslejerne nede, altså hvad er det for nogle nye greb, ministeren ser muligheden for at indføre?

Kl. 15:38

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 15:38

Social- og boligministeren (Sophie Hæstorp Andersen):
Så sent som i går holdt jeg oplæg for Boligselskabernes Landsforening, hvor vi netop også drøftede spørgsmålet om, hvordan vi sikrer almene boliger og flere af dem i byerne, og så er der jo et meget stort ønske, også uden for de større byer, om, at man får mulighed for at renovere og i nogle tilfælde også ændre på formen af nogle af boligerne.

Begge ting skal jo rummes i et boligpolitisk udspil, ligesom at jeg synes, det er rigtig vigtigt, at vi får kigget både på, hvordan vi sikrer, at de almene boliger ikke bare er noget, man reserverer plads til, men også er noget, man rent faktisk får bygget at være. For vi har desværre også set eksempler på, at kommunerne reserverer plads til almene boliger – de 25 pct., som den tidligere regering tilbage i 2015 jo indførte – men at boligerne ikke blive opført, fordi der ikke er nogen krav om samtidighed i opførelsen af boligerne samtidig med private boliger. Så der er flere elementer, vi kigger på.

Kl. 15:39

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 15:39

Søren Egge Rasmussen (EL):
Det er helt korrekt, at den 25-procentsregel bliver udnyttet af projektmagere til, at man så opfører de private boliger først, og så kommer de almene boliger til allersidst, desværre.

Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre, om det ikke er korrekt, at ministeren egentlig har kompetencen til at udarbejde en ny bekendtgørelse eller sådan, at vi kunne få hævet rammebeløbet. Det er muligt, det er en bekendtgørelse, der skal ud til høring, men det er jo en del af processen. Er det ikke sådan, at ministeren faktisk godt kunne tage det greb og sige, at nu skal vi have hævet rammebeløbet ret hurtigt, og udsende en bekendtgørelse til offentlig høring?

Kl. 15:39

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 15:39

Social- og boligministeren (Sophie Hæstorp Andersen):
Det er jo altid sådan i en regering, at hvis man skal tage et greb i brug som f.eks. at sende en bekendtgørelse i høring, skal man selvfølgelig gøre det på vegne af den samlede regering. Og vi er på vej med et boligpolitisk udspil, hvor vi også kigger på, at det her med at hæve maksimumsgrænsebeløbet, som jeg hører spørgeren spørger meget ind til, også er et greb, hvor man bare skal være opmærksom på, at det jo hæver huslejen på kort sigt for dem, der bor der.

Jeg er så også enig med spørgeren i, at de almene boliger skal bygges, for på længere sigt vil det være dem, der er billige, og det er dem, der vil sikre, at vi også har en betalbar husleje i byerne i fremtiden. Så jeg er i fuld gang i arbejdstøjet, og der skal nok komme nogle bud på, hvordan vi kan sikre både et godt huslejeniveau og flere almene boliger.

Kl. 15:40

Den fg. formand (Jeppe Søe):
Tak til social- og boligministeren, og også tak til hr. Søren Egge Rasmussen.

Der er to punkter tilbage i spørgetiden. Begge er med spørgsmål til skatteministeren, og den første spørger er fru Leila Stockmarr fra Enhedslisten.

Kl. 15:40

Spm. nr. S 344

26) Til skatteministeren af:

Leila Stockmarr (EL):

Vil ministeren fremlægge en plan for at indføre differentieret moms på frugt og grønt i denne regeringsperiode?

Skriftlig begrundelse

Der er efterhånden bred konsensus om, at det både er godt for folkesundheden og for klima og miljø, at vi danskere spiser mere frugt og grønt. Differentieret moms kan regulere danskernes forbrug. En helt ny analyse fra Skatteministeriet viser, at en nedsættelse af momsen på frugt og grønt til 15 pct. kan få danskerne til at spise flere sunde varer. Samtidig anbefaler Klimarådet, at vi også bør nedbringe de udledninger, der er forbundet med danskernes forbrug. Her vil et øget forbrug af frugt og grønt på bekostning af mere klimabelastende fødevarer være et konstruktivt bidrag. Alligevel er Danmark et af de eneste lande i EU, der ikke anvender differentieret moms. Der henvises til analyse af differentieret moms, »Forbrugsafgifter«, som kan findes i Klimarådets virkemiddelkatalog på rådets hjemmeside.

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Værsgo.

Kl. 15:40

Leila Stockmarr (EL):

Tak for det. Vil ministeren fremlægge en plan for at indføre differentieret moms på frugt og grønt i denne regeringsperiode?

Kl. 15:41

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 15:41

Skatteministeren (Rasmus Stoklund):

Vi er optagede af, at børn og unge, os alle sammen, lever sundt, at der spises mere frugt og grønt osv. Men det er nu engang sådan, som spørgeren sikkert også er bekendt med, at jeg for nylig fremlagde en analyse, som vi havde sat i gang, og hvor vi i øjeblikket har en proces, hvor vi taler med interessenter, og der er en udmærket offentlig debat i gang, hvor argumenterne for og imod en differentieret moms diskuteres, og på det grundlag synes jeg, det er for tidligt at konkludere noget. Der er jo argumenter i analysen, der taler i retning af, at det er en god idé, og der er elementer, som man kan argumentere for gør at det er en mindre god idé.

I forhold til sidstnævnte vægtskål kan man jo bl.a. tænke på, at det komplicerer et momssystem, som i dag er relativt enkelt, fordi momssatserne er ensartede for alle. Dertil kommer, at det vil skulle finansieres, altså at der skal findes et betydeligt beløb for at finansiere en sådan ordning, hvor man nedsætter momsen på frugt og grønt. Omvendt kan man sige, at det, der taler for, er, at det selvfølgelig vil være lidt billigere at gå en tur i grøntsagsafdelingen i supermarkedet.

Så der kan være argumenter for og imod, men jeg synes, det er for tidligt at konkludere på den analyse, som vi for nylig har lagt frem.

Kl. 15:42

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 15:42

Leila Stockmarr (EL):

Jeg er helt med på, at der netop er kommet en analyse, og jeg har også læst den med stor interesse, og det var jo også det, der fik mig til at stille spørgsmålet, fordi jeg så håbede, at der var noget på vej.

For det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi har gået rundt om den varme grød ret længe, når der kommer til det her spørgsmål. Selv om ministeriet først selv har lavet en analyse, har det jo længe været et diskussionsemne, og langt de fleste aktører, der arbejder med det her, altså detailhandelen, de grønne bevægelser og sundhedseksperterne, har jo alle i årtier, skulle jeg til at sige, været ude at anbefale det her, og Danmark er jo faktisk det eneste land, der ikke har en differentieret moms. Så det er meget svært ud over de økonomiske argumenter i hvert fald på den korte bane at se argumenterne imod det her.

Så jeg kunne egentlig godt tænke mig i stedet at høre, hvad der er ministerens holdning til det her spørgsmål sådan politisk. Mener ministeren ikke, at der er flere ting, der taler for, at det her vil være en god idé, end der taler imod? Og er det egentlig ikke kun de kortsigtede økonomiske udgifter, der ligesom vil være rationalet for at sige nej til det her? Og i forlængelse af det her er jeg også lidt nysgerrig på, om man i regeringens analyse og ministeriet har set på de dynamiske effekter af, hvad det faktisk vil betyde for vores økonomi at indføre differentieret moms eller endda nulmoms på frugt og grønt.

Kl. 15:43

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 15:43

Skatteministeren (Rasmus Stoklund):

For at svare på det sidste først: Det fremgår jo af analysen, at man her vurderer, og det er baseret på forskningsresultater, at det vil have en sundhedseffekt på omkring 25 mio. kr. i sparede sundhedsudgifter. Det fremgår af analysen. Grunden til, at min forgænger satte analysearbejdet i værk, var jo, som spørgeren også rigtigt peger på, at det her er en debat og et forslag, der har været fremme fra tid til anden igennem mange år. For at få en offentlig debat på et mere kvalificeret grundlag og for at give os et stærkere grundlag at have debatten på satte min forgænger så det her arbejde i gang, og det er jo så den debat, der nu er i gang.

Kl. 15:44

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 15:44

Leila Stockmarr (EL):

Så jeg kan forstå, at ministeren ikke vil bekræfte, at man faktisk agter at fremlægge noget konkret politik i den her regeringsperiode, og det synes jeg er ærgerligt. For jeg frygter lidt, selv om der er blevet lavet en ny analyse, at det her bliver, jeg vil ikke sige en syltekrukke, men at der ligesom ikke på noget tidspunkt kommer det her brændende punkt, der gør, at vi siger, at okay, nu slår vi til, og nu gør vi noget, og vi mangler jo ikke en brændende platform. Vi har jo også en forpligtelse i forhold til at reducere de udledninger, der er forbundet med vores forbrug, og det kan meget vel være en diskussion, der kommer op, i forbindelse med at vi skal opjustere vores klimalov.

Mener ministeren ikke, at en differentieret moms på frugt og grønt også vil kunne gavne vores kollektive indsats for at reducere vores CO₂-udledninger?

Kl. 15:45

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 15:45 sættere på grund af lagerbeskatning bliver påtvunget at betale en skattegæld til staten af penge, som de aldrig har tjent?

Skatteministeren (Rasmus Stoklund):

Jeg synes, der er argumenter i begge vægtskåle. På den ene side koster det jo statskassen 2 mia. kr. om året, hvis man gør det her, og der skal man jo så pege på, om det er 2 mia. kr., vi skal bruge mindre på ældrepleje, forsvar, skoler eller noget helt andet, og er det, hvis man gør det, så af en værdi, der er stor nok, den anden vej rundt? Man kan jo også sige, at det godt kan være, at man blandt nogle af interessenterne, nogle af dem, der nu blander sig i debatten, kan finde en enighed om, at man gerne vil have momsen nedsat, men der er jo ikke så stor enighed om, hvordan det skal finansieres, eller hvordan det skal afgrænses, og der er jo også nogle, der synes, at det vil komplicere momssystemet unødigt.

Så jeg synes ikke, det er så entydigt og ligetil, og derfor synes jeg, det er udmærket, at vi her tænker os grundigt om.

Kl. 15:46

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 15:46

Leila Stockmarr (EL):

Som jeg forstår det, har detailhandelen jo selv haft meget succesfulde forsøg med det her. Nu, hvor vi ikke har haft nogen regering, der faktisk har villet gennemføre det politisk, så har både Coop og Lidl jo selv gennemført meget succesfulde forsøg med det her, der har betydet, at salget af frugt steg med 43 pct., og at forbruget af grønt voksede med 37 pct.

Det er jo meget svært at forstå, hvorfor man skal stå og finde håret i suppen, når der er så åbenlyse fordele ved det her, og en ny analyse fra en meningsmåling fra Coop viser også, at hele 82 pct. af danskerne, mener jeg det er, synes, det er en god idé at sænke momsen på frugt og grønt. Hvordan kan det ikke være noget, man kan tilkendegive at man politisk vil arbejde mere målrettet for?

Kl. 15:46

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Tak. Ministeren.

Kl. 15:46

Skatteministeren (Rasmus Stoklund):

Jeg synes måske, det er lidt friskt at kalde 2 mia. kr. for et hår i suppen. Altså, det er jo trods alt et anseligt beløb at finansiere, og når man tager 2 mia. kr. fra ældreplejen, sygehusene eller forsvar, kan det mærkes, og derfor skal man jo tænke sig ret godt om, inden man går ned ad den her vej. Jeg vil også sige, at det ikke er sådan, at det er fuldstændig entydigt, at alle i detailhandelen synes, at det her er en god idé. Der er stor forskel på, hvor komplekse afdelinger man har, altså på, om man har forarbejdede varer eller uforarbejdede varer med i sådan et forslag, og hvordan man præcis indretter det. Så jeg synes, at det kalder på lidt flere nuancer.

Kl. 15:47

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Tak til spørgeren.

Der er en ny spørger til skatteministeren, og det er hr. Kristian Bøgsted, Danmarksdemokraterne.

Kl. 15:47

Spm. nr. S 345

27) Til skatteministeren af:

Steffen W. Frølund (LA):

Mener ministeren, at det er retfærdigt, at kriminelle bandemedlemmer får eftergivet deres skattegæld til det offentlige, mens iværk-

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Endnu et bandemedlem har fået eftergivet sin gæld til det offentlige« bragt i Berlingske den 15. november 2024 og artiklen »Skatten fra helvede« gav Niels Buus en tocifret milliongæld. Selvom den nu afskaffes, skal han blive ved med at betale« bragt i Berlingske den 12. juni 2024.

(Spørgsmålet er udgået, da det er taget tilbage af spørgeren).

Kl. 15:47

Spm. nr. S 363 (omtrykt)

28) Til skatteministeren af:

Kristian Bøgsted (DD):

Er ministeren enig, i at det er dybt kritisabelt, at Fiskeristyrelsen, her kun 1 måned inden fiskerne rammes af en CO₂-afgift, stadig ikke kan få svar på, hvordan afgiften skal håndteres af fiskerne eller styrelsen?

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Tak til spørgeren. Der er en ny spørger til skatteministeren. Det er hr. Kristian Bøgsted, Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 15:47

Kristian Bøgsted (DD):

Tak for det. Er ministeren enig i, at det er dybt kritisabelt, at Fiskeristyrelsen, her kun 1 måned inden fiskerne rammes af en CO₂-afgift, stadig ikke kan få svar på, hvordan afgiften skal håndteres af fiskerne eller styrelsen?

Kl. 15:47

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 15:47

Skatteministeren (Rasmus Stoklund):

For så vidt angår det spørgsmål, der handler om den praktiske håndtering af CO₂-afgiften og tilbagebetalingen, har Skatteforvaltningen oplyst mig om, at de ikke har modtaget mange henvendelser fra fiskerierhvervet. Men jeg er da fuldstændig enig med spørgeren i, at man selvfølgelig skal kunne finde ud af, hvad det er for nogle regler, der gælder. Og har man spørgsmål som enten fisker eller organisation eller en anden, der arbejder med det her område, til, hvordan man kan søge om tilbagebetaling af afgift, så er man meget velkommen til at rette henvendelse til Skattestyrelsen og få nærmere vejledning.

Derudover vil jeg sige, at den her afgift jo er en central del af, at vi skal nå vores 2030-mål. Der vil være tale om en afgift på 350 kr. pr. ton CO₂ i 2025, og det stiger så med 80 kr. pr. ton CO₂ årligt og til 750 kr. pr. ton CO₂ i 2030, hvor den er fuldt indfaset. Foruden en gradvis indfasning af afgiften har man så også, for at gøre den her omstilling lidt mindre byrdefuld, besluttet at afsætte en pulje målrettet fiskerierhvervet på 100 mio. kr. i 2025 og 2026 samt 50 mio. kr. årligt i perioden 2027-2029.

Kl. 15:49

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

- Kl. 15:49
- Kristian Bøgsted (DD):**
At få vejledning har de forsøgt, og de får bare at vide, at det er man ikke klar til; de skal bare betale ved kasse et. Det er jo bare det, der er med til at gøre den her afgift endnu mere fuldstændig tåbelig. Fiskerne er ved at omstille sig. Men I giver dem en CO₂-afgift og siger, at de skal reducere deres CO₂-aftryk med 70 pct. inden 2030. Allerede i dag har de reduceret med over 63 pct. De når i mål uden problemer uden en afgift. De kan ikke få at vide, hvordan det skal håndteres.
- Hvis man så kigger på, hvad det er, de skal bruge som alternativ, så er der for nuværende ikke noget alternativ klar til dem, som de kan bruge. Det er vanvittigt, at man vælger at gå ind og give det, der ender med at være en decideret dummebøde, for at tvinge dem over på et brændstof, der ikke er klar til dem endnu. Og det er jo ikke kun de danske fiskere, det her rammer. Det rammer også udenlandske fiskere, store udenlandske fiskere, der højst sandsynligt ikke kommer til at bunkre i danske havne fremover, fordi de så kan slippe for afgiften. Det betyder en ekstremt stor manglende omsætning i de danske havne; manglende landinger, manglende salg af brændstof. Det får så store konsekvenser for vores havne ude i landdistrikterne, specielt i det nordjyske og vestjyske, hvor mange af de her landinger foregår; tab af arbejdspladser, tab af økonomi.
- Hvis man ikke er klar til det – hvis nu vi bare siger, at vi ikke er klar til det her – ville det så ikke give god mening at sige til fiskerne: Vi har hørt, at der ikke er noget alternativ til jer. Vi er ikke klar til at håndtere den her afgift, så derfor udsætter vi den?
- Det ville være et minimum: at udsætte den nogle år, så de rent faktisk har muligheden for at få et brændstof eller vi fra statens side er klar til at håndtere det her og vejlede dem ordentligt i, hvordan det skal gøres.
- Kl. 15:50
- Den fg. formand (Jeppe Søe):**
Ministeren.
- Kl. 15:50
- Skatteministeren (Rasmus Stoklund):**
Når det gælder den grønne omstilling, bidrager brancherne jo over en bred kam. Industrien bidrager med en CO₂-afgift, landbruget skal gøre det, vejtransporten skal gøre det, og fiskeriet skal så også bidrage.
- Jeg er enig med spørgeren i, at det her jo skal foregå på en måde, så man fortsat kan drive virksomhed som fisker. Derfor indføres det jo lempeligt frem mod 2030. Det er ikke bare fra den ene dag til den anden, at det her rammer en. Derudover har vi så lavet den her pulje, som også skal afbøde de konsekvenser, der er, af, at man skal stå for den her omstilling.
- Kl. 15:51
- Den fg. formand (Jeppe Søe):**
Spørgeren.
- Kl. 15:51
- Kristian Bøgsted (DD):**
Situationen er bare, at lige nu står fiskerne nede i bankerne og vil forhandle om næste års budget. Bankerne spørger: Hvad er jeres økonomi? Og fiskerne kan melde ud: Det ved vi ikke; vi ved bare, at vi skal betale 1,60 kr. ekstra pr. liter diesel nu. På et eller andet tidspunkt bliver vi måske kompenseret i noget med noget moms eller noget, men vi har faktisk ikke styr på det, så vi har faktisk bare brug for at få hævet kassekrediten.
- Fiskerne skal af med flere penge lige nu. De har ingen anelse om, hvornår de kan få det igen. Og hvem er det, der kan score renter og øge sin kasse ved det? Det er det offentlige.
- Kl. 15:52
- Den fg. formand (Jeppe Søe):**
Ministeren.
- Kl. 15:52
- Skatteministeren (Rasmus Stoklund):**
Jeg vil sige, at der er tale om en afgift på 350 kr. pr. ton CO₂ i 2025. I forhold til den del, der handler om moms, som spørgeren også er inde på, så kan momspligtige virksomheder søge tilbagebetaling over momsangivelsen.
- Hvis man har nogen spørgsmål om det her, hvis man har nogen problemer, når man sidder til møde i banken, fordi man står over for at skulle indføre noget nyt, så er det klart, at man skal kunne få vejledning via Skattestyrelsen. Så skal man kontakte Skattestyrelsen og få svar der. Der har jeg fået oplyst af Skatteforvaltningen, at de ikke har en masse henvendelser liggende, hvor de ikke giver svar på de udfordringer, de stilles over for.
- Kl. 15:52
- Den fg. formand (Jeppe Søe):**
Spørgeren.
- Kl. 15:52
- Kristian Bøgsted (DD):**
Jeg skal bare forstå rigtigt, om det er sådan, svaret skal tolkes: Det vil altså sige, at hvis der i morgen er en fisker eller en fiskeriforening, der ringer til Skattestyrelsen og spørger, hvordan de håndterer det her, hvor meget de skal betale, hvornår de kan forvente at få noget tilbage i støtte, sådan som det er bestemt i aftalen, og hvor meget de får tilbage i støtte, så får de et svar på det? Så får de ikke at vide, at det ved man ikke noget om endnu?
- Kl. 15:53
- Den fg. formand (Jeppe Søe):**
Ministeren.
- Kl. 15:53
- Skatteministeren (Rasmus Stoklund):**
Ja, det er min klare forventning, at hvis man som fisker eller en, der ejer en fiskerivirksomhed, eller en interesseorganisation, der organiserer fiskere, eller andre interessenter fra det her erhverv kontakter Skattestyrelsen og spørger, hvordan reglerne er, hvad der gælder fra 1. januar 2025, hvordan de skal indrette sig, hvilke muligheder de har, og hvordan de her nye regler indføres, så skal man selvfølgelig kunne få svar på det i Skattestyrelsen. Det er klart.
- Kl. 15:53
- Den fg. formand (Jeppe Søe):**
Tak for ordene fra både ministeren og spørgeren.
Og tak i det hele taget, for spørgetiden er nu afsluttet.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 33:

Forslag til folketingsbeslutning om at fjerne den periodiske afgift på veterankøretøjer.

Af Kenneth Fredslund Petersen (DD) m.fl.
(Fremsættelse 07.11.2024).

Kl. 15:54

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Ordføreren for forslagsstillerne ønsker at give en begrundelse for forslaget. Værsgo.

Kl. 15:54

Begrundelse

(Ordfører for forslagsstillerne)

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Tak, formand. (*Den fg. formand* (Jeppe Søe): Selv tak). I dag skal vi behandle beslutningsforslag B 33 om afskaffelse af vægtafgift for veterankøretøjer.

Hvert år bliver der om sommeren rundtom i landet afholdt bil-træf, hvor danskere kan opleve veterankøretøjer på tæt hold. Veterankøretøjer er en hobby, som for mange danskere er en kilde til stor glæde. Alene Motorhistorisk Samråd, som er den danske paraplyorganisation på veterankøretøjsområdet, omfatter 149 organisationer med tilsammen 31.000 medlemmer plus det løse.

Forslagsstillerne, Danmarksdemokraterne, mener, at veterankøretøjsklubber spiller en vigtig rolle i forhold til at drage omsorg for vores fælles levende kulturarv på hjul. Desværre er forholdene for ejere af veterankøretøjer blevet kraftigt forringet løbet af de senere år. Den 4. december 2020 indgik den daværende socialdemokratiske regering aftalen om grøn omstilling af vejtransporten sammen med Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten. Aftalen indebærer, at den periodiske afgift, også kaldet vægtafgiften, vil stige med 36 pct. frem mod 2026.

Der er igennem tiden blevet foretaget flere undersøgelser, hvoraf den seneste er fra 2021 og blev foretaget af danske ejere af historiske køretøjer. De viser, at veteranbiler i gennemsnit kører 1.307 km årligt, og at motorcykler i gennemsnit kører 907 km årligt. Veterankøretøjer kommer desuden kun ud af garagerne i gennemsnit 18 gange om året. Hvis vi for eksempel tager et veterankøretøj, der kører godt 1.000 km, så vil vægtafgiften i 2026 udgøre 50,9 pct. af hver kilometer målt op mod benzinomkostningerne. For en hverdagsbil, som er 10 år gammel og kører godt 20.000 km, vil vægtafgiften i 2026 udgøre 6,4 pct. af hver kilometer målt op mod benzinomkostningerne. De betaler altså et voldsomt stort beløb for en påvirkning, de ikke har. Faktisk er det sådan, at forsikringen ofte er billigere end vægtafgiften. Tak.

Kl. 15:56

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Så er forhandlingen åbnet. Den første, der får ordet, er skatteministeren.

Kl. 15:56

Forhandling

Skatteministeren (Rasmus Stoklund):

Tak, formand. Jeg er stor tilhænger af veteranbiler, og hvert år, når der er Krudtværksfestival i Frederiksværk, så er en af attraktionerne, at veteranbiler fra nær og fjern kommer og skaber god stemning i området. Det er jo det, der er temaet for det beslutningsforslag, vi i dag skal behandle for Danmarksdemokraterne, om at fjerne de perio-

diske afgifter på veterankøretøjer. Forslaget indebærer en afskaffelse af vægtafgiften samt eventuel udligningsafgift, privat benyttelsestil-læg og partikeludledningstillæg for alle veterankøretøjer.

Jeg vil som sagt gerne understrege, at jeg er enig med forslagsstillerne i, at veterankøretøjer er en vigtig del af vores kulturarv, og at vi skal bevare de her historiske køretøjer. De er festlige, og mange har stor glæde af at eje en veteranbil og have det som en hobby. Regeringen vil derfor også fastholde den lempelige beskatning af veteranbiler, som allerede gælder i dag.

Inden jeg knytter et par bemærkninger til den lempelige beskatning af veteranbiler, vil jeg gerne henvise til, at alle køretøjer, der er registreret første gang for mere end 35 år siden, betragtes som veterankøretøjer i afgiftsmæssig forstand. Sådan har det været, siden det såkaldte originalitetskrav blev afskaffet den 1. juli 2021. Før det tidspunkt skulle klassiske biler være i original stand for at kunne have den gunstige veteransats. Det fik vi ændret med aftalen om grøn omstilling af vejtransporten fra 2020. Så biler over 35 år, der er ombygget eller vedligeholdt med nye, men måske uoriginale dele, alligevel kan have gavn af de gunstige afgiftsregler for veterankøretøjer. Det var en ændring, som mange veteranbilentusiaster var meget glade for.

For så vidt angår afgiftsbelastningen er jeg meget tilfreds med de særlig gunstige afgiftsregler for veterankøretøjer, både i forhold til registreringsafgift og de løbende afgifter. For et veterankøretøj betales der i dag kun ca. 25 pct. af de periodiske afgifter, der betales for andre køretøjer. En veteranpersonbil, der vejer 1.200 kg, koster f.eks. 685 kr. i halvårlig vægtafgift i 2024; en tilsvarende bil uden veteranstatus koster 2.740 kr. Det er altså en rabat på 75 pct. i forhold til den normale afgift, hvis man kører i f.eks. en Porsche eller en Mercedes fra slutfirserne eller i en anden klassisk bil.

De lempelige afgiftssatser vil også være gældende med den generelle stigning i de periodiske afgifter, der er ved at blive indfasat frem mod 2026, og som ikke er en særskilt stigning for veteranbiler. De periodiske afgifter på veteranbiler vil således fortsat udgøre 25 pct. af, hvad der gælder for andre biler.

En afskaffelse af de periodiske afgifter for veteranpersonbiler skønnes at medføre et mindre provenu på ca. 60 mio. kr. i 2025. Det skønnes samtidig, at en afskaffelse kan medføre en mindre stigning i importen og indregistrering af veteranpersonbiler i Danmark, og at brugen af veteranbiler i en vis grad vil kunne erstatte brugen af yngre biler. Her er det bl.a. et hensyn, at afgiftsstrukturen ikke tilskynder til almindelig brug af veterankøretøjer frem for andre køretøjer, som f.eks. typisk er mere klimavenlige.

Regeringen anerkender som sagt fuldt ud, at veterankøretøjer har historisk betydning, og at de udgør en hobby med stor glædesværdi for mange. Jeg er derfor også glad for, at der for denne kategori af biler betales lempelige satser, i forhold til hvad der gælder for andre køretøjer. Jeg synes, at det nuværende niveau rammer den rette balance, også i forhold til de danskere, der kører i en bil, der ikke er en veteranbil. På baggrund af det kan regeringen ikke støtte forslaget

Kl. 16:00

Den fg. formand (Jeppe Søe):

Der er et spørgsmål fra hr. Kenneth Fredslund Petersen.

Kl. 16:00

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Tak. Og tak for svaret. Anerkender ministeren ikke, at det kan virke urimeligt, at der for en bil, et køretøj, der kører måske en tyvendel af det, et normalt køretøj kører til dagligt, skal betales 25 pct.; der burde jo kun betales i bedste fald en tyvendel af den tilsvarende vægtafgift på en bil, der bliver brugt til dagligt. De giver jo nærmest ikke noget slid på vejene, og vægtafgiften er jo indført for at skulle kompensere for slid og vedligehold af veje osv. Sliddet er nærmest ikkeeksisterende.

- Tredje næstformand (Karsten Hønge):**
Ministeren.
- Kl. 16:00 Det var biler med personlighed lidt i modsætning til nutidens meget effektive og driftssikre biler.
Der er jo heldigvis mange i vores land, som holder af minderne ved at dyrke en hobby med at vedligeholde de gamle biler og tage på træf med dem ude i sommerlandet. Det er en god hobby og et godt fællesskab, og det tror jeg egentlig vi alle værdsætter. Vi værdsætter det endda så meget, at veteranbiler i afgiftsmæssig forstand får en endda meget stor rabat på de periodiske afgifter.
- Skatteministeren (Rasmus Stoklund):**
Jeg synes egentlig, at det er pænt, at man får så stor en rabat på 75 pct., hvis man har en bil, som er 35 år eller ældre. Jeg synes egentlig, at det er et udtryk for en balance, man fandt tilbage i den aftale, man indgik i 2020. Jeg synes også, at det forhold, at man der jo også gik væk fra det der originalitetskrav, gjorde, at det her er en hobby, der også er tilgængelig for flere, som har mulighed for så stadig væk at være omfattet af de her lempelige afgiftssatser. Derfor synes jeg egentlig, at det er et rimeligt leje, man er landet på.
- Kl. 16:01 De betaler kun 25 pct. af de afgifter, som nyere biler pålægges. Det betyder, som ministeren også var inde på med nogle konkrete priser, at vægtafgiften på en bil på eksempelvis 1.200 kg, der i øjeblikket er på 685 kr. pr. halvår, stiger om nogle år, hvilket jeg lige vil komme ind på senere. Når vi siger nogle høje procenttal, skal man huske på, hvad udgangspunktet er. Og så er der endda i »Aftale om grøn omstilling af vejtransporten« blevet lempet yderligere på det, der hedder originalitetskravet, så ombyggede biler også er omfattet af de lempelige krav.
- Tredje næstformand (Karsten Hønge):**
Spørgeren.
- Kl. 16:01 Som nævnt er det besluttet, af afgiften skal stige i de kommende år, som det korrekt blev nævnt tidligere. Det gælder eksempelvis den bil på 1.200 kg – ministeren var jo inde på, at det kunne være en Porsche fra 1980'erne, tror jeg. Her stiger afgiften fra 685 kr. pr. halvår til 755 kr. pr. halvår i 2024-priser, når vi når frem til 2026.
- Kenneth Fredslund Petersen (DD):**
Om 6 år bliver den sidste bil på vægtafgift veteranbil. Så skal de betale 25 pct. af hvad? Vi har ikke en vægtafgift mere om 6 år. Der går man over til den nye afgiftsform. Vi mener stadig væk, at det vil være ganske rimeligt, at man fjerner en afgift, som for øvrigt nu stiger med de her 36 pct. Man kunne måske have håbet på, at man ville holde dem ude af ligningen, da man indgik den aftale i sin tid. Det er en fritidsinteresse, der for øvrigt koster mange af de her ejere rigtig mange penge i forvejen.
- Kl. 16:02 Så veteranbiler behandles godt i Danmark, og vi nyder dem, men i Socialdemokratiet finder vi det egentlig rimeligt, at ejerne af dem også bidrager. De fleste veteranbiler kører ikke så mange kilometer hvert år, men jeg tror de fleste ville være enige i, at også veteranbil-ejere skal bidrage til fællesskassen, da bilerne også slider på vores veje og er medvirkende i uheld, luftforurening og støj, og hvad det ellers kan være. Socialdemokratiet støtter ikke beslutningsforslaget, men værdsætter fokus på veteranbiler, og med de ord vil jeg sige tak.
Kl. 16:06
- Tredje næstformand (Karsten Hønge):**
Ministeren.
- Kl. 16:02 **Tredje næstformand (Karsten Hønge):**
Der er ønske om en kort bemærkning til hr. Kenneth Fredslund Petersen, Danmarksdemokraterne.
Kl. 16:06
- Skatteministeren (Rasmus Stoklund):**
Netop fordi det er en fritidsinteresse og det jo derfor har nogle andre vilkår, da der er tale om nogle ældre biler, så får man også den her ret store rabat, hvor man betaler 25 pct. af den afgift, som andre køretøjer betaler. Eftersom det nu også er biler, som er fra slutningen af 1980'erne, der vil kunne kategoriseres som veteranbiler, så synes jeg også, at der er et hensyn til, at det ikke bliver så attraktivt at køre i meget gamle biler, som man holder ved lige for at få nogle meget, meget lempelige afgiftssatser, også i lyset af at originalitetskravet er afskaffet. Derfor synes jeg, det er et udtryk for nogle rimelig fornuftige balancer, man fandt der i 2020.
- Kl. 16:02 **Kenneth Fredslund Petersen (DD):**
Tak, og tak for talen. Ordføreren siger, at der ydes en meget stor rabat. Altså, hvis du, som der er blevet sammenlignet lidt med, har en moderne bil i dag, der kører 40-, 50- eller 60.000 km og giver 400 kr. hvert halve år, og vi så taler om en bil, der kører 1.000 km om året, og som betaler 685 eller 799 kr., så kan man kalde det en stor rabat, eller man kan kalde det en forsvindende lille rabat i forhold til det slid, der er med de 1.000 km. Det er 40 gange mindre eller 60 gange mindre. Det ville jo være ret og rimeligt, hvis det skulle ligestilles, at man sagde, det skulle være en til en. Så ville den skulle være væsentlig lavere, nok tættere på nul.
Kl. 16:06
- Tredje næstformand (Karsten Hønge):**
Der er ikke flere ønsker om korte bemærkninger. Tak til skatteministeren. Vi går nu i gang med den egentlige ordførerliste, og den første, der får ordet, er hr. Per Husted, Socialdemokratiet. Velkommen.
Kl. 16:03
- (Ordfører)
- Per Husted (S):**
Tak, formand. Med B 33 foreslås det at fjerne den periodiske afgift på veteranbiler. I den sammenhæng er det biler, der er minimum 35 år. Jeg tror egentlig, de fleste har sådan et nostalgisk forhold til veteranbiler.
Når jeg ser sådan en Volvo 544 eller en ældre Folkevogn Boble, vælter der minder frem, mest fra min barndom om ture ude i det danske landskab i de her flotte køretøjer. Men for mig vækker det også minder om hyppige punkteringer, utætte udstødningsrør og en tendens til utætheder med olie, som lå i en pøl på garagegulvet.
Kl. 16:06
- Tredje næstformand (Karsten Hønge):**
Ordføreren.
- Per Husted (S):**
Nu er afgiften ret lille i forvejen. Og jeg vil sige om 40-50.000 km, at man vist skal være sælger på den store klinge for at køre så mange kilometer. Det er ikke så mange – måske jyske folketingsmedlemmer, der kører herover hver uge. Så det synes jeg egentlig er fair nok.
Jeg synes også, der er mange andre ting, hvor vi tilgodeser veteranbiler, eksempelvis med syn, hvor kravet til en almindelig bil jo er hvert andet år – jeg tror, det er hvert tredje år, når den er helt ny – men ved veteranbiler mener jeg det er hvert ottende år, f.eks. Så

jeg synes egentlig, at vi gør rigtig meget, for at veteranbiler bliver tilgodeset på rigtig mange områder.

Kl. 16:07

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 16:07

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Ja, det er korrekt. Den skal synes første gang, når den er 4 år, og så hvert andet år, og veteranbiler er hvert ottende år. Men det ændrer jo bare ikke på noget, hvis der skal være rimelighed i det. Og jeg tror, ordføreren skulle prøve at undersøge, hvor mange der egentlig kører bare mere end 40.000 km om året her i Danmark; det er rigtig, rigtig mange, der gør det. Men de får godt nok en stor rabat, altså en seriøst stor rabat. Men dem, der kun kører 1.000 km i en veteranbil trænger til at få lidt rabat – en rigtig stor rabat.

Kl. 16:08

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 16:08

Per Husted (S):

Nu vil jeg erindre om, at hvis vi taler om, at det er en benzinbil, eksempelvis, så er der jo en vis afgift på brændstoffet, man bruger til at køre også, så det synes jeg egentlig også skal med i regnestykket. Men det ændrer ikke ved, som der er blevet sagt både fra ministeren og min side, at vi værdsætter veteranbiler rigtig meget. Men vi synes, det er på et meget rimeligt niveau, hvad vi opkræver for veteranbiler.

Taler vi i det hele taget hobby, værdsætter vi, hvad folk har af gode hobbyer, men vi kan jo ikke fritage fra alt. Altså, hvis man har en hestetrailer, går vi heller ikke ind og siger, at bare fordi det er din hobby, skal du ikke betale afgift på den, selv om den ikke kører særlig mange kilometer.

Kl. 16:08

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Så er der ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Per Husted, Socialdemokratiet. Næste ordfører er hr. Preben Bang Henriksen, Venstre. Velkommen.

Kl. 16:08

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Tak for det. Vi behandler i dag et beslutningsforslag om at fjerne den periodiske afgift på veterankøretøjer. Jeg skal indledningsvis sige, at jeg taler på Venstres vegne, men herudover også på Moderaternes vegne. De havde ikke mulighed for at være repræsenteret her i dag.

Først og fremmest vil jeg gerne kvittere over for forslagsstillerne for, at man sætter fokus på veteranbiler. Det er en vigtig del af vores kulturarv. Jeg tror, de fleste af os har gode oplevelser med veteranbiler – vi har med store øjne set til, at der kører veteranbiler på gaderne, og vi har også været til forskellige træf i den henseende.

Henset til at beslutningsforslaget er at give økonomisk håndsrækning til danske veterankøretøjsentusiaster, skal jeg knytte et par bemærkninger til det. Når vi i Venstre ikke kan bakke op om at fjerne den periodiske afgift specifikt på veterankøretøjer, handler det om, at alle biler i dag er omfattet af løbende afgifter frem til 2026. Desuden er jeg rigtig glad for, at vi allerede i dag har en lempeligere periodisk afgift på veteranbiler. Det har været understreget både fra ministerens side og den socialdemokratiske ordførers side. Ejer man et køretøj i dag, skal der jo som bekendt kun betales en nedsat sats. Der er 75 pct.s rabat, hvis det er veteranbiler, vi taler om.

Venstre anerkender, at veterankøretøjer har historisk betydning og udgør en fornuftig hobby for rigtig mange mennesker. Men vi fastholder også den lempelige beskatning af denne kategori af køretøjer; det vil jeg da gerne understrege. Selv om veteranbiler ikke er undtaget fra stigningen i de periodiske afgifter frem til 2026, vil de periodiske afgifter for veteranbiler fortsat udgøre 25 pct. af, hvad der gælder for andre biler.

Så summa summarum må jeg sige, at vi ikke kan støtte forslaget. Jeg henviser også til det, som både ministeren og den socialdemokratiske ordfører sagde i relation til størrelsen af den her afgift. Det var, så vidt jeg noterede mig, i øjeblikket 685 kr. halvårligt. Tak for det.

Kl. 16:11

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Der er en kort bemærkning til hr. Kenneth Fredslund Petersen, Danmarksdemokraterne.

Kl. 16:11

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Tak, og tak for de positive udmeldinger. Det ændrer jo desværre bare ikke på situationen for den gruppe af mennesker, vi står med her. Der er mange forskellige hobbyer i Danmark. Så det er jo rigtig, rigtig uheldigt, at man har en hobby, hvor der så kan lægges en afgift på. Jeg mener helt generelt set, at når man har gode og sunde hobbyer, som mange har glæde af at have, så behøver vi ikke nødvendigvis at lægge en afgift på dem. Vi har jo desværre en tendens til i Danmark at finde afgifter til de mest mærkelige ting.

Jeg kunne fristes til at stille det samme spørgsmål, der handler om, at det i hvert fald i min optik er fuldstændig urimeligt, at man skal betale så meget mere i afgift pr. kørt kilometer for en bil, der kun lejlighedsvis er ude at køre, end man i dag skal for tilsvarende moderne biler, som for øvrigt er biler, der er fritaget for afgift, på grund af at de kører på el, men til gengæld vejer de to til tre gange så meget. Kan ordføreren ikke godt se, at der er en procentuel ulighed i det?

Kl. 16:12

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 16:12

Preben Bang Henriksen (V):

Jeg er da ikke argumentresistent. Jeg kan da også godt følge forslagsstillerens bemærkninger. Jeg må så bare sige, at det nok er lidt svært at gå og fjerne alt for mange skattesatser rundtomkring. Det er jo heller ikke sådan, at man, fordi man har en eller anden anden hobby, som er pålagt en afgift eller en momsats, eller hvad ved jeg, så pludselig står til at få den fjernet eller få den reduceret osv. Jeg synes måske, vi er på et niveau her, som er ganske retfærdigt.

Slider de biler så ikke på vejene? Nej, og det har spørgeren jo fuldstændig ret i. Det kan jo ikke sammenlignes med almindelige biler, men der er dog forurening, der er støj, der er en lille smule slid, og der er også fordele i forhold til syn osv. Så jeg mener, at ejerne sagtens kan være om ikke tilfredse så i hvert fald nogenlunde tilfredse med det niveau, vi allerede befinder os på.

Kl. 16:13

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 16:13

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Jeg kan jo godt kvittere for, at man via den nye lov har fjernet originalitetskravet, som har givet nogle flere muligheder for folk, der

har fået en bil hjem, hvor man f.eks. har skiftet tromlebremser ud med skivebremser på forakslen, hvilket jo bare øger sikkerheden og gør bilen bedre. Dem kunne man jo faktisk ikke få veteransynet for få år siden, utroligt nok. Det virker helt åndssvagt i min verden, at man gør noget bedre og så bliver straffet for det. Så jeg anerkender ordførerens positive melding, og jeg er ked af, at man ikke kan støtte forslaget.

Kl. 16:16

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 16:14

Preben Bang Henriksen (V):

Jamen jeg er til gengæld glad for, at vi, jeg tror, det var i 2020, ændrede lovgivningen, så originalitetskravet ikke var det samme længere, så ombyggede biler også kunne komme i betragtning. Så det er, hvad der kommer til at blive sagt om den her sag.

Kl. 16:14

Kl. 16:14

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Preben Bang Henriksen, Venstre. Den næste ordfører er hr. Sigurd Agersnap, SF. Velkommen.

(Ordfører)

Sigurd Agersnap (SF):

Tak for ordet, formand. De foregående talere har redegjort godt for lovgivningen og diverse afgiftssatser, og jeg vil ikke trække jer igennem præcis det samme, men der er nok noget af det, jeg vil berøre igen.

Nu sagde ordføreren for forslagsstillerne jo før, at det er ærgerligt med en hobby, der en afgift på. Der vil jeg jo sige, at jeg kan ikke komme på mange hobbyer, der ikke er en afgift på, altså så skal det være barfodsløb, der ikke er afgiftsbelagt. Hvis man strikker, som der er en del i mit parti, der gør, så betaler man jo den almindelige moms. Det er jo sådan, at selv om det er hobbyer, er der jo også afgifter, som spiller ind, og det er der også på det her område.

Når vi i SF er med i aftalen om grøn omstilling af vejtransporten, som jo bestemmer afgiften her på området, var det, fordi den aftale skulle gøre netop det, altså den skulle sikre en grøn omstilling af vejtransporten. Den skulle ikke gøre, at folk hellere kørte rundt i gamle benzin- og dieslbiler, som var veteranbiler. Det er den balance, som skal nås her, altså at veteranbiler har en stor partikel- og CO₂-forurening, hvis de kører meget, men at mange af dem kører mindre. Derfor har man lavet den aftale, at de har en fjerdedel af afgiften. Det synes jeg giver mening, det rammer en flot rabat, som man ikke har på mange andre hobbyer, men det er selvfølgelig rigtigt, at de biler kører mindre og de forurener ikke på samme måde.

Vi synes ikke, at man bør prioritere 60 mio. kr. til, at veteranbilerne får en endnu lavere afgift. Vi mener, at afgiften er fair, og vi mener, at de penge kan bruges til andre, mere trængende områder i bl.a. vores velfærdssamfund, så vi kan ikke støtte beslutningsforslaget. Tak for ordet.

Kl. 16:16

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Der er en kort bemærkning til hr. Kenneth Fredslund Petersen, Danmarksdemokraterne.

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Tak. Jamen det er da korrekt, vi er jo et land med mange afgifter og moms på alting. Min kone strikker også lidt ind imellem, og det er for øvrigt heller ikke helt billigt, kan jeg da så oplyse om.

Nu er det jo sådan, at det er en engangsafgift. Mange veteranbiler bliver importeret, og der kan jeg love jer for, at der skal SKAT nok sørge for at tage deres del, før der overhovedet kan komme nummerplader på dem. Derudover vælger man så at sige, at de også lige løbende skal betale en straf for næsten ikke at bruge deres køretøjer, altså 700-800 kr. halvårligt. Sliddet kan vi diskutere, det er nok nærmest tæt på nul, og så vil der være en lillebitte smule forurening de ganske få kilometer, de kører. Vi taler jo om en afgift, de får hvert år. Det er jeg ikke sikker på spørgerens formand får, når hun har købt sit garn, altså at der bliver sendt en regning hvert år for det, der er købt.

Kl. 16:17

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 16:17

Sigurd Agersnap (SF):

Som jeg har set produktionen af strikketøj, er der behov for at betale afgifter løbende, også en gang om året. Men det er jo rigtigt, at hvis man vælger at få indregistreret bilen, så betaler man en løbende afgift, ligesom man gør, hvis man vælger at få indregistreret andre biler.

Hvis man synes, det er sjovt at skrue på gamle biler og bare vise den frem hjemme på matriklen, kan man vælge ikke at indregistrere den. Hvis man vil have muligheden for at køre på vejene, skal man betale de løbende afgifter. Man har godt nok en rabat, men man skal betale de løbende afgifter. Det er jo den balance, jeg snakkede om før. Vi skal ikke have et incitament til, at mange kører rundt i gamle biler, og derfor kan afgiften ikke være meget lavere end andre afgifter.

Kl. 16:17

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 16:17

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Jeg anerkender, at beløbet ikke er voldsomt stort, og jeg tror ganske enkelt ikke på, at hvis vi fjernede den, hvilket vi har et stort ønske om – vi mener, den er urimelig – skulle det være et incitament til, at man begyndte at køre mere. Det tror jeg simpelt hen ikke på man gør. Man kører det, man har tid til, i dag, og man har råd til, havde jeg nær sagt. Det ender jo med, at det kun er forbeholdt de allerrigeste i den sidste ende, fordi det i forvejen koster en formue at få indregistreret en bil. om det så er en Porsche eller en gammel Volkswagen Boble, som blev nævnt tidligere, er fuldstændig underordnet; de kører i gennemsnit 1.300 km om året.

Kl. 16:18

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 16:18

Sigurd Agersnap (SF):

Man kan jo sige, at da man ophævede originalitetskravet, gjorde man det også muligt, at flere biler kunne være veteranbiler, og at levetidsforlænge sådan nogle biler er også noget, der er penge i, og som flere og flere gør. Derfor kommer jeg tilbage til det samme argument, at

det ikke må tippe den balance, og man kan have forskellige politiske vurderinger af, hvor balancen bør ligge, og det er helt fair.

Kl. 16:21

Kl. 16:18

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Sigurd Ager-snap, SF. Næste ordfører er hr. Steffen W. Frølund, Liberal Alliance. Velkommen.

Kl. 16:19

(Ordfører)

Steffen W. Frølund (LA):

Veteranbiler – det er fedt. Friheden, susen rundt i landet, måske endda gå og nørkle med motoren, købe stumper, sælge igen, investeringsobjekt, nostalgi. Det synes vi er gode ting alt sammen. Selv om vi under Danmarksdemokraterne forslaget her, kommer vi desværre til at stemme imod. Vi synes, at finansieringen, om end det virkelig er værd at diskutere, er lige rigelig til den konfrontatoriske side. En reform af de områder kunne vi godt billige, men det ville skulle gøres strukturelt, synes vi, så derfor er LA desværre imod.

Kl. 16:19

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Så kom hr. Kenneth Fredslund Petersen lige på for en kort bemærkning.

Kl. 16:19

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Tak for talen. Det er jeg faktisk rigtig ked af at høre. Vi er udmærket klar over, at det ikke er de store vanvittige beløb, vi her taler om. Det er mere princippet i det, altså at man først skal betale en stor registreringsafgift. Størrelsen er lidt afhængig af, om det er en Porsche eller en folkevogn, der er en kende forskel. Så vi er meget modstandere af, at man bliver beskattet på den her måde af et middel, man har stående, som ordføreren så fint beskrev det, til at pusle og nusse om. En sjældnen gang vil man så gerne ud at mødes med andre. Nogle gange mødes Volvoklubben lige syd for Vejle. Nogle af dem kører 20 km eller 3 km derud og hjem igen to gange om året, og andre kommer fra Nordjylland eller Sjælland og er nogle af dem, der så når op i nærheden af 1.000 km. Vi synes bare, det er en urimelig afgift, som vi ønsker enten fjernet eller sat ned til et absolut minimum – måske mere et eller andet symbolsk beløb – og vi er allermest kede af, at den er røget med i den her afgiftsstigning, som jo for øvrigt belaster mange andre områder inden for personbilproblematikken.

Kl. 16:20

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 16:20

Steffen W. Frølund (LA):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne. Der er jo egentlig ikke noget i det, der bliver sagt her, som jeg er uenig i. Vores primære anke går også på denne side af sagen, nemlig finansieringssiden.

Kl. 16:20

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ønsker spørgeren anden omgang? Nej. Så er der ikke flere spørgsmål. Tak til hr. Steffen W. Frølund, Liberal Alliance. Næste ordfører er hr. Frederik Bloch Münster, Det Konservative Folkeparti.

(Ordfører)

Frederik Bloch Münster (KF):

Tak, formand. Veteranbiler er en fantastisk ting. De indbefatter jo flere ting, som en konservativ elsker: nostalgi, æstetik og slutproduktet af teknisk kunnen. Om det er en Morris Mascot, en Jaguar XJ6 eller en Ford Mustang fra 1969, er der noget særligt over en veteranbil, og for mange er det jo en samtalestarter af høj kvalitet. Jeg har ikke tal på, hvor mange gange jeg har set scenariet udspille sig: Veteranbilejeren, der står og har åbnet kølerhjelmene på vognen og gennemgår selv de mindste detaljer med et eller flere komplet fremmede mennesker, hvad enten det måtte være til et træf foran et gods eller på Nettos parkeringsplads. Veteranbiler er stemnings-skabere på hjul og bidrager til æstetikken i samfundet, særlig i det danske sommerland, når de kommer rullende.

Selv om vi skal og bør gå nulemissionsvejen på persontransportområdet, har veteranbiler selvfølgelig også en eksistensberettigelse i fremtiden. Derfor har vi i Det Konservative Folkeparti lyst til at støtte dette forslag, men vi kunne godt tænke os, at der blev fundet en anden finansieringskilde end den, der er lagt op til. Så hvis det kunne lade sig gøre, vil vi gerne støtte forslaget. Men vi ønsker altså en anden finansieringskilde.

Kl. 16:22

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Er der ønsker om korte bemærkninger? Det var der. Hr. Kenneth Fredslund Petersen.

Kl. 16:22

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Tak. Undskyld, jeg var lige så fanget af ordførerens tale. Jeg synes, det var så positivt. Vi er ikke afvisende over for at kigge andre veje. Vi synes faktisk, at her, hvor vi har foreslået, er et rigtig godt sted at finde finansieringen, og det vil vi i udgangspunktet agte at fortsætte med at foreslå, men ellers må vi jo tage den undervejs og se, om vi kan finde en anden løsning på det. Jeg er glad for de positive meldinger fra ordføreren.

Kl. 16:22

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 16:22

Frederik Bloch Münster (KF):

Jamen det er taget til efterretning.

Kl. 16:23

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ønsker spørgeren anden omgang? Nej. Så siger vi tak til hr. Frederik Bloch Münster, Det Konservative Folkeparti. Den næste ordfører er hr. Peter Kofod, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:23

(Ordfører)

Peter Kofod (DF):

Tak for det. Vi kan godt lide veteranbiler i Dansk Folkeparti. Vi synes, det er en god, sund interesse. Jeg glæder mig over det, hver gang jeg kommer kørende på landevejen og ser en veteranbil. Så peger jeg på den og siger til min forlovede: Se, er det ikke en flot bil? Og så snakker vi lidt om det. Det synes jeg er nostalgi, og det er smukt, og det er historie. Så på mange måder er det rigtig godt.

Så vil jeg sige, at noget af det bedste ved det her forslag – og andre ordførere sagt det modsatte, men noget af det bedste ved forslaget – er jo finansieringen. Det er jo, at vi tager penge fra nogen, der har rigeligt, og som fylder alt for meget i det danske samfund,

og hvis værdi man må sige er ekstremt begrænset, og så giver vi det til noget, der har en reel værdi. Så vi siger ja til at tage pengene fra Statens Kunstfond og give det til noget med en reel værdi, og det er veteranbilerne. Det bakker Dansk Folkeparti helhjertet op om, så vi kan støtte det her forslag.

Kl. 16:24

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Der er ikke ønske om korte bemærkninger, så tak til hr. Peter Kofod, Dansk Folkeparti. Den næste ordfører, jeg ser, er fru Samira Nawa, Radikale Venstre.

Kl. 16:24

(Ordfører)

Samira Nawa (RV):

Tak. Tak for muligheden for at debattere veteranbiler her i dag. Det vil nok ikke komme bag på forslagsstillerne, at Radikale Venstre ikke kan støtte det her beslutningsforslag. Det drejer sig først og fremmest om, at vi er en del af den aftale, som er med til at indføre afgiften, og det er jo en aftale, som har til hensigt at sikre en grøn omstilling af vejtransporten.

Dernæst handler det jo også om, at forslagsstillerne ønsker at finde de 60 mio. kr. ved at afskaffe Statens Kunstfonds hædersydelse og beskære bevillingen til projektstøtteudvalget for scenekunst. Så både finansieringen og det samlede forslag er vi imod, så derfor kommer vi ikke til at støtte det. Tak.

Kl. 16:25

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Der er en kort bemærkning til hr. Kenneth Fredslund Petersen, Danmarksdemokraterne.

Kl. 16:25

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Tak, og tak for talen. Jeg er helt bevidst om, at Radikale Venstre er med i aftalen. Jeg skulle have spurgt de andre ordførere, om man som ordfører var klar over dengang, at veteranbiler røg med i den her pulje. Eller var der dialog om, at de skulle holdes uden for? Kan ordføreren svare på det?

Kl. 16:25

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 16:25

Samira Nawa (RV):

Jeg sad faktisk ikke selv i forhandlingslokalet, så om det lige har været oppe at vende, ved jeg ikke. Men at det er landet, som det er, er vi helt tilfredse med.

Kl. 16:25

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren ønsker ikke anden omgang, og så er der ikke flere korte bemærkninger. Tak til fru Samira Nawa, Radikale Venstre. Næste ordfører er fru Christina Olumeko, Alternativet.

Kl. 16:26

(Ordfører)

Christina Olumeko (ALT):

Tak for ordet. Det forslag, vi diskuterer i dag, handler om at fjerne den periodiske afgift på veteranbiler. Alternativet anerkender og er sådan set enige med forslagsstillerne i, at veteranbiler er en del af vores fælles kulturarv, som mange entusiaster lægger en stor indsats i at vedligeholde. Det overrasker nok ikke forslagsstillerne, at vi desværre ikke kan støtte forslaget. Det er der flere årsager til.

For det første mener vi, at enhver ændring i beskatningen af biler – herunder også veteranbiler – skal tage højde for klimaaftryk og ressourceforbrug. Og indtil der er en plan for, hvordan vi beskatter på baggrund af ressourceforbrug og klimaaftryk, kan vi ikke støtte nogen forslag om bilbeskatning, der vil gøre det billigere at eje en bil.

Derudover mener vi heller ikke, at den foreslåede finansiering er hensigtsmæssig. Det er foreslået at skære i Statens Kunstfonds hædersydelse og bevillinger til scenekunst. Vi mener i Alternativet, at kulturen, herunder også scenekunst, er en mindst lige så vigtig del af vores kulturarv som veteranbilerne. Derfor er den foreslåede finansiering heller ikke noget, vi kan støtte. Men jeg vil alligevel gerne sige tak til forslagsstillerne for at bringe debatten op. Tak for ordet.

Kl. 16:27

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er en kort bemærkning til hr. Kenneth Fredslund Petersen, Danmarksdemokraterne.

Kl. 16:27

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Tak, og tak for talen. Jeg tror godt, jeg kendte svaret på forhånd – det er rigtigt. I forhold til klimabelastningen har jeg jo faktisk prøvet at italesætte flere gange, at hvis det skal være præmissen, er klimabelastningen fra de her biler nærmest nul. De står det meste af tiden indenfor og bliver pudset og nusset, og de bliver en sjælden gang kørt ud for at blive vist frem for naboer, venner og bekendte. Så klimabelastningen er så tæt på nul, som det næsten kan blive, trods det, at de har en gammel fossil motor.

I forhold til finansieringen må jeg jo bare sige, at vi synes, at der bliver givet rigtig mange penge ud, bl.a. til hædersydelse osv. Derimod kan vi ikke lige se, hvor meget der bliver givet til veteranbiler. Jeg tror faktisk, det er selvfinansieret. Veteranbilentusiaster bruger lidt over 900 mio. kr. i form af udgifter til arbejdspladser, værksteder, og hvad de ellers bruger penge på. Der er ingen støtte til dem, og det her kunne jo være en måde at give dem lidt anerkendelse på. Tak.

Kl. 16:28

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 16:28

Christina Olumeko (ALT):

Tak for et godt spørgsmål. Hvad angår den første del af spørgsmålet om klimaforbrug, vil jeg sige, at det jo er rigtigt nok, at veteranbiler ikke bliver kørt så forfærdelig meget i. Og når vi sådan generelt snakker bilbeskatning i Danmark, kan det sådan set sagtens være, at vi på længere sigt skal over mod, at vægtafgifterne skal sættes ned. Det vigtige er jo, når vi taler klimaforbrug, at man beskatter drivmidlerne, altså bl.a. benzin, og brugen af veje, altså roadpricing, som det bliver kaldt, eller vejbeskatning på dansk. Så det er vi sådan set enige i. Men vi ser det gerne lavet i en samlet reform, frem for at vi begynder at sætte vægtafgifterne ned uden at kigge på det andet.

Hvad angår selvfinansiering og veteranbilskulturarven, ved jeg simpelt hen ikke nok om det, men jeg tror sådan set, ordføreren har ret i, at det er noget, der bidrager rigtig meget til Danmark, også økonomisk. Men desværre kan vi ikke støtte det, som det er.

Kl. 16:29

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 16:29

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Det er jo sådan, at sådan en bil er fra den tid, hvor man var nødt til at få diesel eller benzin på, og det er der jo, som ordføreren er bekendt med, også masser af afgifter på. De betaler også den vej for de der få kilometer, de kører.

Jeg vil bare sige igen, at veteranbilentusiasterne bidrager med meget, og det gør de af egen fri vilje, fordi de har en lyst til at bevare det her. Nogle køretøjer er smukkere end andre. Jeg er helt vild med gamle køretøjer. Der er nostalgi og minder i det fra min ungdom, min første bil osv. osv. Jeg er også bare nødt til at sige, at vi grundlæggende ikke har et problem med finansiering, for der er ingen finansiering til den her hobby – whatsoever. Og det er en kulturarv, vi måske skulle overveje at støtte lidt.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ordføreren.

Kl. 16:29

Der er blevet henvist lidt til måden, vi vil finansiere det på. Finansieringen kommer fra noget, der for nogles vedkommende er mere kulturarv, end veteranbiler er. Der bliver givet en forfærdelig masse støtte til det, og så kan man jo så diskutere, om vores forslag til finansiering er rimelig eller urimelig. Fakta er bare, at vi uden at skulle bidrage med en væsentligt større støtte end 60 mio. kr. kunne have givet lidt credit til de her mange ejere og deres veterankøretøjer.

Med det sagt vil jeg egentlig bare sige tak for debatten. Jeg ser frem til udvalgsarbejdet, hvor jeg i særdeleshed jo vil forsøge at påvirke alle dem med de gode intentioner for at se, om ikke de kunne skifte mening.

Kl. 16:32

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ikke ønske om korte bemærkninger, så tak til hr. Kenneth Fredslund Petersen, Danmarksdemokraterne.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Kl. 16:30

Christina Olumeko (ALT):

Helt klart, og hvis Danmarksdemokraterne kunne lave et skatteforslag, hvor der muligvis er en eller anden form tilskud til veteranbilskulturarven, samtidig med at man laver en samlet skattereform, hvor man får gjort det således, at det kommer til at koste det, det koster jordkloden, at man kører rundt i sit køretøj, så kunne Alternativet sådan set godt være med.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 16:33

Kl. 16:30

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ikke flere ønsker om korte bemærkninger. Tak til fru Christina Olumeko, Alternativet. Vi er nu igennem ordførerrækken, og så er turen kommet til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Kenneth Fredslund Petersen, Danmarksdemokraterne.

Meddelelser fra formanden**Tredje næstformand (Karsten Hønge):**

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Kl. 16:30

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 5. december 2024, kl. 10.00. Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 16:33).

(Ordfører for forslagsstillerne)

Kenneth Fredslund Petersen (DD):

Tak, og tak for de mange fine afslag, havde jeg nær sagt. Jeg tror, der var en enkelt, der bakkede det op, og der var mange gode intentioner over for forslaget.

Helt grundlæggende mener vi i Danmarksdemokraterne – som jeg har nævnt det ved flere lejligheder – at vi her har at gøre med en hobby og en slags mennesker, der elsker de her gamle biler, og de bruger faktisk rigtig mange ressourcer på at passe og pleje og vedligeholde dem. Det er en hobby, der i vores verden er overset. Der er ingen, der har overvejet at støtte det på nogen måde – de er helt alene med det. Som nævnt lægger veteranbilsejere omkring 900 mio. kr. i omsætning til tilknyttede erhverv som følge af deres køretøjer. De skaber arbejdspladser og bidrager i væsentlig grad til bevarelsen af den fælles kulturarv. Så vi mener faktisk godt, at man kunne overveje, om man ikke kunne hjælpe dem ved bare at fjerne den her vægtafgift.

Jeg agter selvfølgelig at komme tilbage til det senere. Som jeg nævnte før, er der ikke noget, der hedder vægtafgift om 6 år. Så er spørgsmålet: Hvad skal man så regne 25 pct. ud af? Skal man have historiske priser, og hvordan vil man lade dem stige? Jeg tænker, der kommer nogle konflikter, der skal arbejdes med. Dem kunne man have løst ganske let og enkelt ved at sige: Enten sætter vi et symbolsk beløb på 100 kr. per køretøj, eller også fjerner man afgiften fuldstændig. På den måde kunne man give lidt credit til de folk, der faktisk bruger deres egne ressourcer på at vedligeholde en kulturarv.